

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Predmet broj: S1 2 K 020433 16 K

Datum presude: 16.05.2018. godine

Datum otpravka: 20.07.2018. godine

Vijeće:

Hasija Mašović, predsjednik vijeća

Ranko Debevec, član vijeća

Mirsad Strika, član vijeća

**Predmet Tužilaštva Bosne i Hercegovine
Protiv**

Radončić Fahrudina, Dautbašić Bakira, Šahman Bilsene i Hadžijahić Zijada

PRVOSTEPENA PRESUDA

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine:

Tužiteljice Stanojlović Elvira i Pašić Suada

Branioци:

Advokati Crnalić Asim, Barbarić Dragan, Kapo Muhidin i Pilav Amila, za optuženog Radončić Fahrudina

Advokat Savić Tatjana, za optuženog Dautbašić Bakira

Advokat Delalić Mirna, za optuženu Šahman Bilsenu

Advokat Mulalić Nermin, za optuženog Hadžijahić Zijada

Sud Bosne i Hercegovine, Sarajevo, ul. Kraljice Jelene br. 88

Telefon: 033 707 100; Fax: 033 707 155

U IME BOSNE I HERCEGOVINE

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudije Mašović Hasije, kao predsjednika vijeća, te sudija Debevec Ranka i Strika Mirsada kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika, Hadžić Ilvane u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv Radončić Fahrudina, Dautbašić Bakira, Šahman Bilsene i Hadžijahić Zijada, optuženih za krivična djela Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 249. stav 1. i 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 1. i 2. KZ BiH, Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219a. stav 1. KZ BiH i Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219. stav 1. KZ BiH, po optužnici Tužilaštva BiH broj T20 0 KTO 0011478 16 od 05.02.2016. godine, potvrđene dana 15.02.2016. godine, izmjenjene dana 27.03.2018. godine, nakon održanog glavnog pretresa, sa kojeg je dijelom bila isključena javnost, u prisustvu optuženog Radončić Fahrudina, i njegovih branilaca, advokata Crnalić Asima, Barbarić Dragana, Kapo Muhidina, Pilav Amile, optuženog Dautbašić Bakira i njegovog branioca, advokata Savić Tatjane, optužene Šahman Bilsene i njenog branioca, advokata Delalić Mirne, optuženog Hadžijahić Zijada i njegovog branioca, advokata Mulalić Nermina, te tužilaca Tužilaštva BiH, Stanojlović Elvire i Pašić Suade, dana 16.05.2018. godine, donio je i javno objavio:

P R E S U D U

Optuženi:

- 1. RADONČIĆ FAHRUDIN**, sin Kadrije i majke Zinke rođene Čekić, rođen 24.05.1957. godine u Beranama, R. Crna Gora, JMBG: ..., ..., državljanin ..., završen nastavnički fakultet, opšti smjer, Predsjednik stranke SBB BiH, otac troje djece, nastanjen na adresi ...
- 2. DAUTBAŠIĆ BAKIR**, sin Ismeta i majke Dženete, rođene Kurtović, rođen 25.08.1968. godine u Sarajevu, JMBG: ..., ..., državljanin ..., po zanimanju diplomirani pravnik, zaposlen u Ministarstvu sigurnosti BiH, otac troje djece, nastanjen na adresi ...
- 3. ŠAHMAN BILSENA**, kći Mulaza i majke Nevzete rođene Šehović, rođena 21.12.1971. godine u Bijelom Polju, Crna Gora, JMBG: ..., ..., državljanica ..., po zanimanju magistar farmacije, zaposlena, majka dvoje djece, nastanjena na adresi ...

4. **ZIJAD HADŽIJAHIĆ**, sin Muhameda i majke Fehme, rođene Strik, rođen 21.04.1951. godine u Labinu, R Hrvatska, JMBG: ... ..., državljanin ..., po zanimanju diplomirani pravnik, penzioner, oženjen, otac dvoje djece, nastanjen na adresi ...

OSLOBAĐAJU SE OD OPTUŽBE

I to:

1. (tačka 1.optužnice)

Optuženi: Fahrudin Radončić, Bakir Dautbašić, Bilsena Šahman i Zijad Hadžijahić,

na osnovu člana 284. tačka c) Zakona o krivičnom postupku BiH, oslobađaju se

da su;

U periodu od decembra 2015. godine do 12. januara 2016. godine, na području Bosne i Hercegovine, **Fahrudin Radončić** organizovao grupu ljudi u smislu člana 1. stav 21. Krivičnog Zakona BiH koju su pored njega kao članovi grupe činili **Bakir Dautbašić, Bilsena Šahman, te početkom januara 2016. godine i Zijad Hadžijahić**, koja grupa je formirana radi izvršenja krivičnih djela **Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 1. i stav 2. KZ BiH, Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219a. stav 1. KZ BiH i Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219. stav 1. KZ BiH**, a sve sa ciljem zaštite, odnosno onemogućavanja dokazivanja krivične odgovornosti organizatora **Fahrudina Radončića**, te članova njegove grupe, kao i onemogućavanja dokazivanja krivične odgovornosti **Nasera Keljmendija** u krivičnim postupcima koji su se vodili ili vode u Tužilaštvu BiH i pred Osnovnim Sudom u Prištini po optužnici Specijalnog tužilaštva EULEX-a na Kosovu, pa su ovako organizovani poduzimali mjere i radnje koje po svojim obilježjima imaju sve elemente krivičnih djela zbog kojih su i organizovani, i to tako da znajući da se u Tužilaštvu BiH vodi istraga protiv **Nasera Keljmendija** i dr. u predmetu broj: T20 0 KT 00002564 12, te istraga i protiv **Fahrudina Radončića** u predmetu Tužilaštva BiH broj: T20 0 KT 00007620 13, te znajući i da se vodi krivični postupak pred Osnovnim Sudom u Prištini po Optužnici Specijalnog Tužilaštva Kosova - EULEX-a broj PPS br. 42/13 od 04.07.2014. godine u predmetu Osnovnog Suda u Prištini br.PKR 375/14, koji postupak je Specijalno Tužilaštvo EULEX-a provelo pored ostalog i na osnovu ustupljenih dokaza od strane Tužilaštva BiH, a nakon što je odbijen zahtjev Tužilaštva BiH za izručenje **Keljmendi Nasera** zbog krivičnog djela Organizovani kriminal iz člana 250. KZ BIH u vezi sa Neovlaštenim prometom opojnih droga iz člana 195 KZ BIH i u vezi sa krivičnim djelom Ubistvo iz člana 166. KZ F BiH, nakon saznanja da je pred Tužilaštvom BiH, odnosno Državnom agencijom za istrage i zaštitu BiH saslušana kao svjedok **Azra Sarić** dana 08.04.2014. godine, i saznanja da će svjedok **Azra Sarić** biti saslušana putem video linka pred Sudom BiH u predmetu Suda BiH broj S1 2 K 017771 14 MPOM, po zamolnici Osnovnog Suda u Prištini, dana 18.12.2015. godine, na okolnosti

njenog iskaza kao svjedoka datog na zapisnik od 08.04.2014. godine, poduzimali mjere i radnje s ciljem uticaja na svjedokinju Sarić Azru, koristeći pri tom pritisak, prijetnje, zastrašivanje i obećavajući joj nedopuštenu korist kako bi ona lažno svjedočila u krivičnim postupcima koji se vode po Zakonima BiH, te poduzimali mjere i radnje s ciljem sprečavanja ili onemogućavanja tužilaca Tužilaštva BiH da sprovedu istrage prema odredbama ZKP-a BiH koje su u direktnoj ili indirektnoj vezi s organizatorom **Fahrudinom Radončićem**, te su nadalje davanjem i primanjem nagrade ili drugih oblika koristi za trgovinu uticajem, posredovali da se za ambasadoricu BiH imenuje supruga **Zijada Hadžijahića**, pripadnika grupe, koji je pored ostalog imao ulogu i zadatak da pribavi informacije o predmetima, te direktno ili posredno utiče na tok istrage - krivičnih postupaka kojima je bio obuhvaćen **Fahrudin Radončić, Bakir Dautbašić i Bilsena Šahman**, uključujući i zastrašivanje tužilaca koji postupaju u tim predmetima, tako da su pripadnici grupe **Bakir Dautbašić, Bilsena Šahman i Zijad Hadžijahić**, po uputama **Fahrudina Radončića** kao organizatora grupe, zajedničkim djelovanjem, međusobnim dogovaranjem i međusobno povezanim radnjama, preduzeli predhodno isplanirane radnje, na način opisan u tačkama 1.1. i 1.2.

Čime bi počinili:

- **Optuženi Fahrudin Radončić** krivično djelo Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 249. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine,
- **Optuženi Bakir Dautbašić, Bilsena Šahman i Zijad Hadžijahić**, krivično djelo Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 249. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine

2. (tačka 1.1. optužnice)

Optuženi: Fahrudin Radončić, Bakir Dautbašić i Bilsena Šahman,

na osnovu člana 284. tačka a) Zakona o krivičnom postupku BiH, oslobađaju se

da su:

Fahrudin Radončić, znajući da se po zakonu Bosne i Hercegovine vodi istraga protiv Keljmendi Nasera i dr. po naredbi o sprovođenju istrage broj: T20 0 KT 00002564 12 od 13.09.2012. godine i istraga protiv njega, Fahrudina Radončića i dr. po naredbi o proširenju istrage broj T20 0 KT 00007620 13 od 18.08.2014. godine, te znajući i da se vodi krivični postupak pred Osnovnim Sudom u Prištini po Optužnici Specijalnog Tužilaštva Kosova - EULEX-a broj PPS br. 42/13 od 04.07.2014. godine u predmetu Osnovnog Suda u Prištini br. PKR 375/14, koji postupak je Specijalno Tužilaštvo EULEX-a provelo i na osnovu ustupljenih dokaza od strane Tužilaštva BiH i to nakon što je odbijen zahtjev Tužilaštva BiH za izručenje Keljmendi Nasera zbog krivičnog djela Organizovani kriminal iz člana 250. KZ

BiH u vezi sa Neovlaštenim prometom opojnih droga iz člana 195. KZ BiH i u vezi sa krivičnim djelom Ubistvo iz člana 166. KZ-a F BiH, a znajući i da je pred Tužilaštvom BiH, odnosno Državnom agencijom za istrage i zaštitu BiH saslušana kao svjedok Azra Sarić dana 08.04.2014. godine, te znajući da će svjedok Azra Sarić biti saslušana putem video linka pred Sudom BiH u predmetu Suda BiH broj S1 2 K 017771 14 MPOM, a po zamolnici Osnovnog Suda u Prištini, dana 18.12.2015. godine, i to na okolnosti njenog iskaza kao svjedoka datog na zapisnik od 08.04.2014. godine, pa je Fahrudin Radončić u toku decembra 2015. godine, dogovorio se sa Dautbašić Bakirom, a Dautbašić Bakir se potom dogovorio sa Bilsenom Šahman, da zajedničkim djelovanjem prijetnjom, zastrašivanjem i obećanjem nedopuštene koristi navedu svjedoka Sarić Azru na davanje lažnog iskaza u gore navedenim krivičnim postupcima, na način da su:

Dautbašić Bakir i Bilsena Šahman, po prethodnom dogovoru sa **Fahrudinom Radončićem**, kontaktirali svjedokinju Sarić Azru s ciljem da po prethodno dobijenim uputama i uz nadzor Fahrudina Radončića izvrše uticaj na svjedoka Sarić Azru kako bi ista u svom svjedočenju pred Sudom BiH po zamolnici Osnovnog Suda u Prištini, ali i u istrazi Tužilaštva BiH protiv Fahrudina Radončića i dr. zaštitila Fahrudina Radončića i dr., nakon čega je Dautbašić Bakir, radi izvršenja prethodnog dogovora, kontaktirao putem telefona Sabahudina Žuju, generalnog direktora firme Farmavita, u kojoj je zaposlena Azra Sarić i dogovorio sastanak koji je održan dana 14.12.2015. godine i na kojem je Bakir Dautbašić, nakon što mu je isti potvrdio da kod njega u firmi radi Azra Sarić zatražio od istog da je: „Zamoli u ime njih da ona ostane kod ranijih iskaza“ nakon čega je Sabahudin Žujo, preko Šukalo Aziza, koji je direktno nadređen Azri Sarić uspostavio kontakt sa Azrom Sarić i dogovorio sastanak sa Azrom Sarić za dan 15.12.2015. godine, na kojem sastanku joj je prenio ono što je od njega zatražio Bakir Dautbašić, što je Azra Sarić, zbog načina na koji je uspostavljen kontakt sa njom, znajući da su je isti mogli i direktno kontaktirati jer je poznaju, doživjela kao pritisak na nju i osjetila strah za svoje zaposlenje, te se vidno uznemirila, nakon čega je Sabahudin Žujo uspostavio telefonski kontakt između Azre Sarić i Bakira Dautbašića, pa je Bakir Dautbašić u tom razgovoru zatražio od svjedokinje broj telefona kako bi joj prenio informaciju vezano za njenu molbu da se njeno svjedočenje ne objavljuje u medijima, nakon čega su i međusobno razmjenili brojeve telefona, pa je potom Bakir Dautbašić obavijestio Fahrudina Radončića o rezultatima razgovora sa svjedokom Sarić Azrom, a kasnije u toku dana 15.12.2015. godine sa istom i dogovorio sastanak na javnom mjestu u restoranu u naselju Grbavica oko 17.00 sati, nakon čega je Bilsena Šahman, po prethodnom dogovoru sa Bakirom Dautbašićem, sa kojim živi u vanbračnoj zajednici, pozvala svjedokinju Sarić Azru, koju poznaje od ranije i sa Azrom dogovorila da se sa Bakirom sastane u stanu u kojem živi sa Bakirom Dautbašićem u Aerodromskom naselju u Sarajevu, a ne kako su ranije dogovorili svjedokinja i Bakir Dautbašić na javnom mjestu iz razloga tajnosti, što je svjedokinja Sarić Azra prihvatila pa se sa Bakirom Dautbašićem i Bilsenom Šahman dana 15.12.2015. godine sastala u navedenom stanu, iza 16,00 sati, pri čemu je Bakir Dautbašić svjedokinji Azri saopštio da u svom svjedočenju mora zaštititi njegovog šefa- Fahrudina Radončića, što je svjedokinja prihvatila, te obećala da će u odnosu na okolnosti zbog kojih je pozvana kao svjedok od strane Suda u Prištini ponoviti sve ono što je već izjavila u svojoj izjavi od 08.04.2014. godine pred Državnom agencijom za istrage i zaštitu BiH u odnosu na Radončića i u odnosu na optuženog Nasera

Keljmendija, pa je Dautbašić nakon opisanog sastanka o istom obavijestio Fahrudina Radončića, nakon čega je Fahrudin Radončić zatražio da svjedokinja u svom svjedočenju mora zaštititi i Nasera Keljmendija optuženog pred sudom u Prištini, nakon čega je Bilsena Šahman, po prethodnom dogovoru sa Bakikom Dautbašićem, a Bakir Dautbašić sa Fahrudinom Radončićem, dogovorila novi sastanak sa svjedokom Azrom Sarić s ciljem da na tom sastanku navede svjedokinju da u svom svjedočenju zaštiti i Nasera Keljmendija, nakon čega su se Bilsena Šahman i svjedokinja Azra Sarić sastale dana 17.12.2015. godine, oko 20.00 sati, ispred Hotela „Park“ u Vogošći i razgovarale u putničkom motornom vozilu Bilsene Šahman marke „Renault Clio“ bijele boje pri čemu je svjedokinja potvrdila Bilseni Šahman da neće mjenjati svoju izjavu u odnosu na Fahrudina Radončića i da će u svemu ostalom ponoviti što je izjavila ranije u izjavi koju je dala 08.04.2014. godine Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, nakon čega je Bilsena saopštila svjedokinji Azri Sarić: „Šef traži da zaštitiš i Keljmendi Nasera“, pa je u namjeri da utiče na svjedokinju kako bi svjedokinja izvršila naredbu da zaštiti i Keljmendija prilikom svjedočenja, istoj rekla: „Razmisli o sebi i svojoj budućnosti, razmisli o svojoj karijeri i svojoj specijalizaciji u UKCS“, te „Fahro ti je rekao zašto ti treba da se kačiš sa onim dole. Ja sam sedam godina na vlasti, sve ću joj potpisati, sve ću joj obezbjediti i specijalizaciju i zaposlenje, sve ako bude na Kosovu kako treba“, kao i da će joj pružiti zaštitu, nakon čega je svjedokinji dala list papira na kojem je bio ispisan sadržaj koji treba pred Sudom posvjedočiti odnosno ponoviti i to: „Da je izjavu u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu od 08.04.2014. godine dala pod pritiskom medija“, „da je Ramiz prije ubistva bio u kući sa ženom i djecom“, „da Ramiz Delalić nikada nije bio u vezi sa Azrom Radončić“, „da Ramiz Delalić nije imao nikakvih konakata sa Šejlom Turković“, „da su se Ramiz Delalić i Naser Keljmendi pomirili i da nije bilo nikakvih sukoba među njima“, „da je Ramiz Delalić bio u lošim odnosima sa Gašijem i Zijadom Turkovićem“, nakon čega je svjedokinja pročitavši sadržaj sa papira odgovorila Bilseni da navedeno ne može izjaviti, pa joj je Bilsena na to odgovorila: „Znaš li koliko je Naser Keljmendi opasan čovjek, poslat će nekoga odozdo da te odradi za 5.000“, nakon čega je svjedokinja uznemirena i uplašena napustila vozilo Šahman Bilsene, da bi zatim svjedokinja 18.12.2015. godine pred Sudom BiH, kada je trebala putem video linka svjedočiti po zamolnici Osnovnog Suda u Prištini, saopštila Sudu da ne smije svjedočiti jer je uplašena, pa je od Suda zatražila da se rasprava odgodi nakon čega je svjedočenje odgođeno za 13.01.2016. godine, a svjedokinja Azra Sarić prijetnje i zastrašivanja prijavila Tužilaštvu BiH, nakon čega je **Fahrudin Radončić**, po saznanju da je svjedok Azra Sarić pred Sudom BiH odbila da svjedoči onako kako su to od nje tražili, da je prijavila prijetnje i zastrašivanje Tužilaštvu BiH i da će ponovo svjedočiti 13.01.2016. godine, nastavio da vrši pritisak na svjedokinju tako što je vršio provjere o radnom statusu svjedokinje kao i o njenom radu u UKC Sarajevo, pa je iskoristio i svoj direktni uticaj na uredništvo medija Dnevni Avaz, kako bi se i dalje vršile navedene provjere, pa je po pribavljenim informacijama, uticao da taj medij objavljuje novinske članake o Azri Sarić u negativnom kontekstu, s ciljem da na taj način utiče na svjedokinju da promjeni svoje mišljenje i svjedoči onako kako se to od nje prethodno tražilo, u čemu nije uspio jer je svjedok Azra Sarić u svjedočenju pred Sudom BiH, ponovila svoje navode date u izjavi od 08.04.2014. godine, te ponovila i sve radnje koje su poduzete od strane Fahrudina Radončića, Bakira Dautbašića i Bilsene Šahman prema njoj s ciljem navođenja na lažno svjedočenje.

Čime bi počinili krivično djelo Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine

3. (tačka 1.2. optužnice)

Optuženi: Fahrudin Radončić, Bakir Dautbašić Zijad Hadžijahić,

na osnovu člana 284. tačka c) Zakona o krivičnom postupku BiH, oslobađaju se

da su:

Fahrudin Radončić i Bakir Dautbašić, nakon što je Sarić Azra u svjedočenju pred Sudom BiH dana 18.12.2015. godine, kada je trebala putem video linka svjedočiti po zamolnici Osnovnog Suda u Prištini, saopštila Sudu da ne smije svjedočiti jer je uplašena, pa je od Suda zatražila da se rasprava odgodi nakon čega je svjedočenje odgođeno za 13.01.2016. godine i nakon što su saznali da je Sarić Azra Tužilaštvu BiH prijavila prijetnje i pritisak i da je Tužilaštvo BiH otvorilo istragu, u namjeri da utiču na postupajućeg tužioca Tužilaštva BiH da se zatvori istraga koja je pokrenuta protiv Fahrudina Radončića, Bakira Dautbašića i Bilsene Šahman, početkom januara 2016. godine uspostavili kontakt sa Zijadom Hadžijahićem i dogovorili sa istim da on iskorištavanjem svog stvarnog i uticajnog statusa službenika u Američkoj ambasadi u BiH, posreduje prema Tužilaštvu BiH da bi zastrašivanjem i uticajem na tužioce koji postupaju u predmetima protiv Fahrudina Radončića, Bakira Dautbašića i Bilsene Šahman, utiče na ishod postupka pred Tužilaštvom BiH obećavajući Zijadu Hadžijahiću da će za navedenu uslugu posredovati i uticati da Predsjedništvo BiH imenuje suprugu Zijada Hadžijahića za ambasadoricu BiH u Republici Sloveniji ili na neko drugo mjesto u diplomatskim predstavništvima BiH u Zapadnoj Evropi, što je Zijad Hadžijahić prihvatio, nakon čega, je po prethodnom dogovoru, Zijad Hadžijahić obavijestio Bakira Dautbašića, a Bakir Dautbašić obavijestio Fahrudina Radončića da je dobio „zeleno svjetlo“ od strane Američke ambasade u BiH da razgovora sa tužiocima u Tužilaštvu BiH, da će provjeriti da li se protiv Dautbašić Bakira i dr. provodi istraga u Tužilaštvu BiH i da će zastrašiti tužioce Tužilaštva BiH s ciljem da se utiče da se zatvori istraga, nakon čega je pokušao da izvrši data obećanja, tako što je stupio u kontakt sa jednim tužiocem Tužilaštva BiH koji postupuje u predmetu u kojem se provodi istraga protiv Fahrudina Radončića i dr. i sa ovim tužiocem dogovorio sastanak s ciljem da ovog tužioca zastraši, zatim je uspostavio kontakt sa drugim tužiocem Tužilaštva BiH od kojeg je zatražio informacije o istragama koje se u Tužilaštvu BiH provode protiv Bakira Dautbašića i Bilsene Šahman, te je uspostavio kontakte i sa drugim osobama u pravosudnim institucijama BiH od kojih je tražio informacije o istragama u Tužilaštvu BiH protiv Bakira Dautbašića i Bilsene Šahman, pa je o svim prikupljenim informacijama Zijad Hadžijahić obavijestio Bakira Dautbašića, a potom Bakir Dautbašić obavještava Fahrudina Radončića, a Bakir Dautbašić je obavještavao i Zijada Hadžijahića o preduzetim aktivnostima vezanim za imenovanje

njegove supruge za ambasadoricu, nakon čega je Fahrudin Radončić pregovarao sa Bakrom Izetbegovićem članom Predsjedništva BiH nadležnim za predlaganje kandidata ispred Bošnjačkog naroda za ambasadora BiH u Sloveniji, pa su dogovorili da se na mjesto ambasadora BiH u Republici Sloveniji postavi osoba po prijedlogu Stranke za bolju budućnost, nakon čega je Fahrudin Radončić Bakiru Izetbegoviću predložio da se za ambasadoricu BiH u Sloveniji imenuje supruga Zijada Hadžijahića, pa je Predsjedništvo BiH nadležno za imenovanje ambasadora BiH na 18. redovnoj sjednici održanoj 12.01.2016. godine po prijedlogu Bakira Izetbegovića odlukom broj 01-50-1-32-24/16 za ambasadoricu BiH u Republici Sloveniji imenovalo Neranu Hadžijahić, suprugu Zijada Hadžijahića.

Čime bi počinili:

- **Optuženi Fahrudin Radončić i Bakir Dautbašić**, krivično djelo Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. Krivičnog zakona BiH u vezi sa članom 26. KZ BiH, i krivično djelo Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219a. stav 1. Krivičnog zakona BiH.
- **Optuženi Zijad Hadžijahić**, krivično djelo Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. Krivičnog zakona BiH u vezi sa članom 26. KZ BiH, i krivično djelo Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219. stav 1. Krivičnog zakona BiH

Na osnovu člana 198. stav 3. Zakona o krivičnom postupku BiH oštećena Sarić Azra se sa imovinskopравnim zahtjevom upućuje na parnični postupak.

Na osnovu člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku BiH, troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilaštvo BiH je dana 05.02.2016. godine podiglo optužnicu broj T20 0 KTO 0011478 16 kojom je Radončić Fahrudina optužilo za krivična djela Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 249. stav 1. KZ BiH, Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 1. KZ BiH, Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. KZ BiH u vezi sa članom 26 KZ BiH i Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219a. stav 1. KZ BiH, Dautbašić Bakira za krivična djela Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 249. stav 2. KZ BiH, Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 1. KZ BiH, Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. KZ BiH u vezi sa članom 26 KZ BiH i Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219a. stav 1. KZ BiH, Šahman Bilsenu za krivična djela Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 249. stav 2. KZ BiH i Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 1. KZ BiH, i Hadžijahić Zijada za krivična djela Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 249. stav 2. KZ BiH, Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. KZ BiH u vezi sa članom 26. KZ BiH i

Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219. stav 1. KZ BiH.

Predmetna optužnica je od strane sudije za prethodno saslušanje potvrđena dana 15.02.2016. godine. Na ročištima za izjašnjenje o krivnji, održanim 11.03.2016. godine u odnosu na Dautbašić Bakira, Šahman Bilsenu i Hadžijahić Zijada, a dana 16.03.2016. godine u odnosu na Radončić Fahrudina, optuženi su se izjasnili da nisu krivi za krivična djela koja im se potvrđenom optužnicom stavljaju na teret, nakon čega je 16.03.2016. godine predmet upućen sudećem vijeću radi zakazivanja i održavanja glavnog pretresa. Glavni pretres je, čitanjem optužnice, započeo dana 30.03.2016. godine.

1. Optužba

Tokom dokaznog postupka, po prijedlogu optužbe, na glavnom pretresu su u svojstvu svjedoka saslušani Vidović Vasvija, Čatić Indira, Burzić Dalida, Topalović Aida, Selimović Himzo, Jurišić Duška, Žujo Sabahudin, Šukalo Aziz, Mašić Tarik, Sarić Azra, Bašić Almir, Tanović Jasminka, Hukeljić Mirza, Džuvo Almir, Čibukčić Fuad, Čampara Dubravko, Talirević Emir, Oručević Safet, Sokočević Emir (svjedok – stručno lice), Skeledžić Zvezdana, Pohara Mimesa, Pavlović Srđan, Sarvan Jasmina, Kulić Milenko, Čomor Ševko, Mraković Elvir, Kos Irhad, a u svojstvu vještaka Bešlić Adnan i Rizvić Avni.

Po prijedlogu Tužilaštva BiH, u toku glavnog pretresa prezentovani su i provedeni, te uvršteni u sudski spis sljedeći dokazi optužbe:

DT-1 (u optužnici označeno kao dokaz 1) – Naredba Tužilaštva BiH o sprovođenju istrage, protiv osumnjičenih Bakira Dautbašića i Bilsene Šahman, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 21.12.2015. godine (Uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-23); **DT-2** (u optužnici označeno kao dokaz 2) – Naredba Tužilaštva BiH o proširenju istrage, protiv osumnjičenog Fahrudina Radončića, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 25.12.2015. godine; **DT-3** (u optužnici označeno kao dokaz 3) – Naredba Tužilaštva BiH o proširenju istrage, broj: T20 0 KT 0011478 15 od 26.01.2016. godine; **DT-4** (u optužnici označeno kao dokaz 4) – Naredba Tužilaštva BiH o provođenju istrage broj T20 0 KT 0002564 12 od 13.09.2012. godine; **DT-5** (u optužnici označeno kao dokaz 5) – Naredba Tužilaštva BiH o proširenju istrage, broj: T20 0 KT 0007620 13 od 18.08.2014. godine (Uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-24); **DT-6** (u optužnici označeno kao dokaz 6) – Zapisnik o saslušanju svjedoka Sarić Azre, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-02/3-53/14 od 08.04.2014. godine (Uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-58); **DT-7** (u optužnici označeno kao dokaz 7) – Kancelarija Specijalnog tužilaštva R.Kosova – Zahtjev za međunarodnu pravnu pomoć broj PPS: No. 42/13 od 29. maja 2013. godine; **DT-8** (u optužnici označeno kao dokaz 8) – Tužilaštvo BiH broj T 20 0 KT 0002564 12 od 03.07.2014. godine, dostavljanje specifikacije Specijalnom tužilaštvu Republike Kosovo; **DT-9** (u optužnici označeno kao dokaz 9) – Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, broj: 07-14-5-11128/13 od 13.10.2015. godine - Zamolnica za pruženje međunarodne pravne pomoći; **DT-10** (u optužnici označeno kao dokaz 10) – Dopis Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 2 K 008677 12 Krn od 07.05.2013. godine (prilog: upućen Tužilaštvu BiH, na

predmet, broj: T20 0 KT 002564 12, obavijest o lišenju slobode Nasera Keljmenđija, zaprimljen od NCB Interpol); **DT-10.1** – Obavijest o lišenju slobode Nasera Keljmenđija, od strane NCB Interpol, broj 20-04/1-14-2-1-PL-5025/12-12 od 06.05.2013. godine; **DT-11** (u optužnici označeno kao dokaz 11) – Ispis e-mail-a Tužilaštva BiH, od 02.02.2016. godine, kojim se u prilogu e-maila dostavlja transkript saslušanja svjedoka Azre Sarić od 18.12.2015. godin; **DT-11.1** – Transkript saslušanja na engleskom jeziku od 18.12.2015. godine, pred Osnovnim sudom u Prištini, broj PPKR-86/13; **DT-11.2** – Prevod transkripta saslušanja svjedoka Azre Sarić od 18.12.2015. godine; **DT-12** (u optužnici označeno kao dokaz 12) – Zapisnik o saslušanju svjedoka Sabahudina Žuje, Državna agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-225/15 od 19.12.2015. godine (Uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog Ol-25); **DT-13** (u optužnici označeno kao dokaz 13) – Zapisnik o saslušanju svjedoka Sarić Azre, Tužilaštvo BiH broj T 20 0 KTA 0011478 15 od 21.12.2015. godine; **DT-14** (u optužnici označeno kao dokaz 14) – Prijedlog Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 22.12.2015. godine, za određivanje posebne istražne radnje iz člana 116. stav 2., tačke a) i d) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine; **DT-14.1** – Dostavnica Sudu Bosne i Hercegovine; **DT-15** (u optužnici označeno kao dokaz 15) – Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp od 23.12.2015. godine, kojom se određuje izvođenje posebnih istražnih radnji, i to: nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija prema Bakiru Dautbašiću i Bilseni Šahman, te tajno praćenje i tehničko snimanje osoba, transportnih sredstava i predmeta koji stoje u vezi s njima, prema Bakiru Dautbašiću i Bilseni Šahman (Uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog Ol-26); **DT-16** (u optužnici označeno kao dokaz 16) – Naredba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 23.12.2015. godine, za izvršenje Naredbe Suda Bosne i Hercegovine, Broj: S1 3 K 020433 15 Kpp od 23.12.2015. godine; **DT-16.1** – Dostavnica Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (Uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog Ol-27); **DT-17** (u optužnici označeno kao dokaz 17) – Prijedlog za izdavanje naredbe operatoru telekomunikacija, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od dana 22.12.2015. godine; **DT-17.1** – Dostavnica Sudu Bosne i Hercegovine; **DT-18** (u optužnici označeno kao dokaz 18) – Naredba Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3 K 020433 15 Kpp od 22.12.2015. godine, izdata operateru telekomunakacija; **DT-19** (u optužnici označeno kao dokaz 19) – Naredba Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T20 0 KTA 0011478 15 od dana 22.12.2015. godine, za izvršenje Naredbe Suda Bosne i Hercegovine; **DT-19.1** – Dostavnica BH Telekomu d.d. Sarajevo; **DT-20** (u optužnici označeno kao dokaz 20) – Dopis BH Telekoma d.d. Sarajevo, broj: 03.3-9.1-2682-1/15 Z.S. od 23.12.2015. godine, dostavljanje Toll ticketinga i SMS-a; **DT-20.1** – CD u Excel formi, Toll ticketing registrovanih odlaznih i dolaznih poziva i ispis sadržaja registrovane SMS komunikacije; **DT-20.1a** – redigovani CD u Excel formi, Toll ticketing registrovanih odlaznih i dolaznih poziva, i ispis sadržaja registrovane SMS komunikacije, na kojem su izdvojene komunikacije koje je Tužilaštvo koristilo kao dokaz; **DT-21** (u optužnici označeno kao dokaz 21) – Dopis Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 23.12.2015. godine, Državnoj agenciji za istrage i zaštitu; **DT-21.1** – Dostavnica Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (Uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog Ol-28); **DT-22** (u optužnici označeno kao dokaz 22) – Naredba za analizu telefonskih listinga, Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 24.12.2015. godine, upućena Državnoj

agenciji za istragu i zaštitu; **DT-22.1** – Dostavnica Državnoj agenciji za istrage i zaštitu; **DT-23** (u optužnici označeno kao dokaz 23) – Dopis Državne agencije za istragu i zaštitu, broj: I-16-04/4-04-1-419-1302/12 od 28.12.2015. godine; **DT-23.1.** - Analiza telefonskih kontakata i analitička obrada dokaznog materijala, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-04/4-04-1-18/15 od 25.12.2015. godine; **DT-23.2** – Šematski prikaz telefonskih kontakata; **DT-24** (u optužnici označeno kao dokaz 24) - Dopis Državne agencije za istragu i zaštitu, broj: I-16-04/2-01-1-419-1306/12 od 29.12.2015. godine; **DT-24.1** - CD sa snimkom video nadzora hotela "Park" u Vogošći, za dan 17.12.2015. godine (Uloženo kao zajednički dokaz Tužilaštva BiH i odbrane trećeoptužene); **DT-24.2.** - Službena zabilješka, Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-1143/15 od 28.12.2015. godine; **DT-24.3.** - Službena zabilješka, Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-1148/15 od 29.12.2015. godine; **DT-24.4.** – Potvrda o dobrovoljnoj predaji predmeta, Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-79/15 od 22.12.2015. godine; **DT-25** (u optužnici označeno kao dokaz 25) - Zapisnik o saslušanju svjedoka Azre Sarić, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 25.12.2015. godine, sa prilogom - pitanja koja je novinar Dnevnog avaza Kenan Kešmer, dostavio Kliničkom centru (Uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-29); **DT-26** (u optužnici označeno kao dokaz 26) – Prijedlog Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 13.01.2016. godine, za izdavanje naredbe operatoru telekomunikacija; **DT-26.1** – Dostavnica Sudu Bosne i Hercegovine (Uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-30); **DT-27** (u optužnici označeno kao dokaz 27) – Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 16 Krn 4 od 14.01.2016. godine; **DT-28** (u optužnici označeno kao dokaz 28) - Naredba Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T20 0 KT 0011478 16 od 15.01.2016. godine, za izvršenje naredbe Suda BiH za dostavljanje podataka **DT-28.1** – Dostavnica BH Telekomu d.d. Sarajevo; **DT-29** (u optužnici označeno kao dokaz 29) - Dopis BH Telekoma d.d. Sarajevo, broj: 03.3-9.1-91-1/16 Z.S. od 19.01.2016. godine, dostavljanje Toll ticketinga i SMS-a; **DT-29.1** – CD (u Excel formi, dostavljen Toll ticketing registrovanih odlaznih i dolaznih poziva); **DT-29.1a** – redigovani CD (u Excel formi, dostavljen Toll ticketing registrovanih odlaznih i dolaznih poziva, na kojem su izdvojene komunikacije koje je Tužilaštvo koristilo kao dokaz; **DT-30** (u optužnici označeno kao dokaz 31) - Državna agencija za istrage i zaštitu broj:16-04/2-03/16 od 11.01.2016. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Mašić Tarik (Uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-68); **DT-31** (u optužnici označeno kao dokaz 32) – Prijedlog Tužilaštva BiH broj T 20 0 KTA 0011478 15 od 24.12.2015. godine, za proširenje posebne istražne radnje iz člana 116. stav 2. tačke a) ZKP BiH, i to nadzor i tehničko telekomunikacija prema Fahrudinu Radončiću; **DT-31.1** – dostavnica Sudu Bosne i Hercegovine (uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-31); **DT-32** (u optužnici označeno kao dokaz 33) – Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp2 od 25.12.2015. godine, za proširenje posebne istražne radnje iz člana 116. stav 2. tačke a) ZKP BiH; **DT-33** (u optužnici označeno kao dokaz 34) - Akt Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 25.12.2015. godine, kojom se naređuje izvršenje Naredbe Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp2 od 25.12.2015. godine; **DT-33.1** – dostavnica Državnoj agenciji za istrage i zaštitu; **DT-34** (u optužnici označeno kao dokaz 35) - Prijedlog Tužilaštva BiH, broj: T 20 0 KT 0011478 15 od 13.01.2016. godine, za proširenje posebne istražne radnje iz člana 116. stav 2. tačke a)

ZKP BiH, i to nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija prema Fahrudinu Radončiću; **DT-34.1** – dostavnica Suda Bosne i Hercegovine; **DT-35** (u optužnici označeno kao dokaz 36) – Naredba Suda BiH, broj: S1 2 020433 15 Krn 5 od dana 14.01.2016. godine, kojom je određeno provođenje posebne istražne radnje iz člana 116. stav 2. tačke a) ZKP BiH, nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija u odnosu na lice Radončić Fahrudin; **DT-36** (u optužnici označeno kao dokaz 37) - Naredba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 14.01.2016. godine, kojom je naloženo izvršenje Naredbe Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 16 Krn5 od 14.01.2016. godine; **DT-36.1** – Dostavnica Državnoj agenciji za istrage i zaštitu; **DT-37** (u optužnici označeno kao dokaz 38) - Prijedlog Tužilaštva, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 20.01.2016. godine, za produženje posebne istražne radnje iz člana 116. stav 2. tačke a) ZKP BiH; **DT-37.1** – Dostavnica Suda Bosne i Hercegovine; **DT-38** (u optužnici označeno kao dokaz 39) – Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 16 Krn8 od 22.01.2016. godine; **DT-39** (u optužnici označeno kao dokaz 40) - Naredba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 22.01.2016. godine, Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, kojom je naloženo izvršenje Naredbe Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 16 Krn 8 od 20.01.2016. godine; **DT-39.1** – Dostavnica Državnoj agenciji za istrage i zaštitu; **DT-40** (u optužnici označeno kao dokaz 44) - Novinski članak iz Dnevnog avaza od 22.12.2015. godine - **DT-40.1** - Novinski članak iz Dnevnog avaza od 23.12.2015. godine; **DT-40.2** - Novinski članak iz Dnevnog avaza od 24.12.2015. godine; **DT-40.3** - Novinski članak iz Dnevnog avaza od 25.12.2015. godine; **DT-40.4** - Novinski članak iz Dnevnog avaza od 29.12.2015. godine; **DT-41** (u optužnici označeno kao dokaz 45) – Službena zabilješka, Državna agencija za istrage i zaštitu Kriminalističko istražni odjel, broj: 16-04/2-4/16 od 04.01.2016. godine. Sačinjena je povodom razgovora sa Azrom Sarić, od strane Ševko Čomora; **DT-42** (u optužnici označeno kao dokaz 46) - Službena zabilješka, Državna agencija za istrage i zaštitu Kriminalističko istražni odjel, broj: 16-04/2-1150/15 od 30.12.2015. godine; **DT-43** (u optužnici označeno kao dokaz 47) - Izvještaju o otvorenom bolovanju na ime Azre Sarić, od 29.12.2015. godine; **DT-43.1** - Nalaz i mišljenje ljekara specijaliste od 31.12.2015. godine, Dom zdravlja Kantona Sarajevo; **DT-43.2** - Nalaz i mišljenje ljekara specijaliste, 29.12.2015. godine; **DT-43.3** - Uputnica u bolnicu; **DT-44** (u optužnici označeno kao dokaz 48) - Akt Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: I-16-04/2-04-1-419-1307/12 od 30.12.2015. godine, Izvještaj o provođenju posebnih istražnih radnji; **DT-44.1** – Službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-1134/15 od 25.12.2015. godine; **DT-44.2** – Službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-1140/15 od 28.12.2015. godine; **DT-44.3** – Službena zabilješka Državne agencije za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-1151/15 od 30.12.2015. godine; **DT-45** (u optužnici označeno kao dokaz 49) - Akt Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: I-16-04/2-04-1-419-1314/12 od 08.01.2016. godine, Izvještaj o provođenju posebnih istražnih radnji; **DT-45.1** – Službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-6/16 od 05.01.2016. godine; **DT-45.2** – Službena zabilješka Državne agencije za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-10/16 od 08.01.2016. godine **DT-46** (u optužnici označeno kao dokaz 50) - Službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-10/16 od 08.01.2016. godine; **DT-47** (u optužnici označeno kao dokaz 51) - Dopis Državne agencije za istrage i zaštitu, pod brojem: I-16-04/2-04-1-419-1305/12 od 29.12.2015. godine, **DT-47.1** – Kopija Izjave, ovjerena kod notara Muslić

Samira, broj: OPU-OV:7614/15 od 23.12.2015. godine (*Ista izjava je uložena i kao dokaz DT-53.2 i kao DT-54.2*); **DT-47.2** – Koverta u kojoj je Izjava dostavljena Državnoj agenciji za istrage i zaštitu; **DT-48** (u optužnici označeno kao dokaz 52) - Naredba Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T20 0 KT 0011478 16 od 12.01.2016. godine; **DT-48.1** – Dostavnica Kantonalnom Tužilaštvu Kantona Sarajevo; **DT-49** (u optužnici označeno kao dokaz 53) - Dopis Kantonalnog Tužilaštva Kantona Sarajevo, broj: A45/16 od 12.01.2016. godine, Podnesak Bakira Dautbašića u kojem navodi da dostavlja izjavu Kantonalnom tužilaštvu na dalje postupanje; **DT-49.2** – Izjava ovjerena kod notara Muslić Samira, broj: OPU-OV:7614/15 od 23.12.2015. godine (*Ista izjava je uložena i kao dokaz DT-51.1 i DT-54.2*) **DT-49.3** – Kopija avio karata na ime Dautbašić Bakir; **DT-49.4** – Poziv upućen od strane Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo na ime Šahman Bilsene; **DT-49.5** – Poziv upućen na ime Šahman Bilsene; **DT-49.6** – Poziv upućen od strane Tužilaštva na ime Dautbašić Bakir; **DT-49.7** – Koverta u kojoj su dostavljeni Izjava i Podnesak od strane Bakira Dautbašića, na ruke Dalide Burzić, glavne tužiteljice Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo; **DT-49.8** – Povratnica na ime Dautbašić Bakira; **DT-49.9** – Povratnica na ime Bilsene Šahman; **DT-49.10** – Koverta u kojoj je ovaj spis dostavljen Tužilaštvu Bosne i Hercegovine; **DT-50** (u optužnici označeno kao dokaz 54) - Podnesak Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo dana 14.01.2016. godine, broj: T 09 0 KTA 0097099 16, **DT-50.1** – Podnesak Bakira Dautbašića u kojem navodi da dostavlja izjavu Kantonalnom tužilaštvu na dalje postupanje; **DT-50.2** – Izjava ovjerena kod notara Muslić Samira, broj: OPU-OV:7614/15 od 23.12.2015. godine (izjava je uložena i kao dokaz DT-51.1 i kao DT-53.2); **DT-50.3** – Kopija avio karata na ime Dautbašić Bakir; **DT-50.4** – Poziv upućen od strane Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo na ime Šahman Bilsene; **DT-50.5** – Poziv upućen na ime Šahman Bilsene; **DT-50.6** – Poziv upućen od strane Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo na ime Dautbašić Bakir; **DT-50.7** – Koverta u kojoj su dostavljeni Izjava i Podnesak od strane Bakira Dautbašića, na ruke Dalide Burzić, glavne tužiteljice Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo; **DT-50.8** – Povratnica na ime Dautbašić Bakira, **DT-50.9** – Povratnica na ime Bilsene Šahman; **DT-50.10** – Koverta u kojem je spis dostavljen Tužilaštvu Bosne i Hercegovine; **DT-51** (u optužnici označeno kao dokaz 59) – Zapisnik o saslušanju svjedoka Almira Bašića, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 21.01.2016. godine; **DT-52** (u optužnici označeno kao dokaz 63) - Zahtjev za izdavanje naredbe za pretresanje stana, ostalih prostorija i pokrenih stvari, pretresanje osoba i privremeno oduzimanje predmeta, koji zahtjev je Tužilaštvo Bosne i Hercegovine uputilo Sudu Bosne i Hercegovine, pod brojem: T 20 0 KTA 0011478 15 od 07.01.2016. godine, (dvije prve stranice); **DT-52.1** – Dostavnica Sudu Bosne i Hercegovine (Uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-32); **DT-53** (u optužnici označeno kao dokaz 64) - Naredba izdata Državnoj agenciji za istrage i zaštitu 10.01.2016. godine, odnosi se na izvršenje naredbe Suda od 07.01.2016. godine i lišenje slobode osumnjičenih Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene (Uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-33.); **DT-54** (u optužnici označeno kao dokaz 65) - Naredba Suda Bosne i Hercegovine, izdata KDP referentu Suda BiH, 13.01.2016. godine; **DT-55** (u optužnici označeno kao dokaz 66) - Dopis Suda Bosne i Hercegovine kojim se dostavlja akt Državne Agencije za istragu i zaštitu od 12.01.2016. godine, zajedno sa originalnim priložima navedenim u istom na nadležno postupanje; **DT-56** (u optužnici označeno kao dokaz 67) - Dopis Državne agencije

za istragu i zaštitu, pod brojem: I-16-04/2-04-1-419-1319/12 od 12.01.2016. godine; **DT-56.1** - Izvještaj Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-16/16 od 11.01.2016. godine, **DT-56.2** - Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 16 Krn od 08.01.2016. godine za pretres (Dautbašić Bakir); **DT-56.3** – Usmena naredba za pretres stana, drugih prostorija i pokretnih stvari, broj: 16-04/2-1/16 od 10.01.2016. godine; **DT-56.4** – Zapisnik o pretresanju stana, drugih prostorija i pokretnih stvari Dautbašić Bakira, broj: 16-04/2-1/16 od 11.01.2016. godine; **DT-56.5** – Zapisnik o pretresu stana, drugih prostorija i pokretnih stvari, broj: 16-04/2-3/16 od 11.01.2016. godine, odnosi se na pretres kancelarija koje je koristio Bakir Dautbašić; **DT-56.6** – Zapisnik o pretresanju lica Bakira Dautbašića, sačinjen od Državne agencije za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-1/16-I od 11.01.2016. godine; **DT-56.7** – Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-1/16 od 11.01.2016. godine; **DT-56.8** – Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-3/16 od 11.01.2016. godine; **DT-56.9** – Izvještaj o realizaciji naredbe Suda BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-15/16 od 11.01.2016. godine; **DT-56.10** – Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 16 Krn od 08.01.2016. godine za pretres (Šahman Bilsena); **DT-56.11** – Zapisnik o pretresanju stana, drugih prostorija, pokretnih stvari i vozila, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-2/16 od 11.01.2016. godine (lice Šahman Bilsena); **DT-56.12** – Zapisnik o pretresanju lica, Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-2-1/16 od 11.01.2016. godine (lice Šahman Bilsena); **DT-56.13** – Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: 16-06/2-2/16 od 11.01.2016. godine (lice Šahman Bilsena); **DT-57** (u optužnici označeno kao dokaz 68) - Zapisnik o lišenju slobode, Državna agencije za istragu i zaštitu, broj: 16-06/2-3/16 od 11.01.2016. godine (lišenje slobode Bakira Dautbašića); **DT-58** (u optužnici označeno kao dokaz 69) - Zapisnik o lišenju slobode, Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-4/16 od 11.01.2016. godine, (lišenje slobode Bilsene Šahman); **DT-59** (u optužnici označeno kao dokaz 70) - Zapisnik o predaji lica lišenog slobode nadležnom tužiocu, broj: 16-04/2-4/16 od 11.01.2016. godine (lice lišeno slobode Bilsena Šahman); **DT-60** (u optužnici označeno kao dokaz 71) - Zapisnik o predaji lica lišenog slobode nadležnom tužiocu, broj: 16-04/2-3-16 od 11.01.2016. godine (lice lišeno slobode Bakir Dautbašić); **DT-61** (u optužnici označeno kao dokaz 72) - Dopis Državne agencije za istragu i zaštitu, broj: I-16-04/2-04-1-419-1318/12 od 11.01.2016. godine, naslovljen kao: "Lutka II, Izvještaj o počinjenom krivičnom djelu i izvršiocima, dostavlja se;" **DT-61.1** – Izvještaj o počinjenom krivičnom djelu i izvršiocima, Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: I-16-04/2-04-1-419 od 11.01.2016. godine, protiv Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene, **DT-62** (u optužnici označeno kao dokaz 73) - Obavijest Tužilaštva BiH broj: T20 0 KT 0011478 16 od 14.01.2016. godine o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta, upućen advokatu Adisu Oprašiću; **DT-62.1** – Dostavnica o uručenju; **DT-63** (u optužnici označeno kao dokaz 74) - Obavijest Tužilaštva BiH broj: T20 0 KT 0011478 16 od 14.01.2016. godine, advokatu Vasviji Vidović, o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta; **DT-63.1** – Dostavnica o uručenju; **DT-64** (u optužnici označeno kao dokaz 75) - Obavijest Tužilaštva BiH broj: T20 0 KT 0011478 16 od 14.01.2016. godine o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta, upućena Sudu Bosne i Hercegovine; **DT-64.1** – Dostavnica o uručenju; **DT-65** (u optužnici označeno kao dokaz 76) - Naredba za

dovođenje osumnjičene Šahman Bilsene iz KPZ Tuzla, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 14.01.2016. godine; **DT-66** (u optužnici označeno kao dokaz 77) - Naredba za dovođenje osumnjičenog Dautbašić Bakira iz Pritvorske jedinice na državnom nivou, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 14.01.2016. godine; **DT-67** (u optužnici označeno kao dokaz 78) - Potvrda Suda Bosne i Hercegovine o predaji privremeno oduzetih predmeta, broj: S1 2 K 020433 16 Krn, KDP-06/16 od 13.01.2016. godine; **DT-67.1** – Naredba KDP referentu Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 16 Krn od 13.01.2016. godine (*uložen i kao dokaz 65*); **DT-67.2** – Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-1/16 od 11.01.2016. godine (*uložen i kao dokaz 67.7*); **DT-67.3** – Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-3/16 od 11.01.2016. godine; **DT-67.4** – Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-2/16 od od 11.01.2016. godine; **DT-68** (u optužnici označeno kao dokaz 79) - Zapisnik o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta i dokumenacije, broj: T20 0 KT 0011478 16, dana 15.01.2016. godine, osumnjičena Šahman Bilsena, prilog - ovlaštenje advokata Vasvije Vidović Karačić Nini da može pristupiti navedenom otvaranju; **DT-68.1** – Zapisnik o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 15.01.2016. godine, osumnjičeni Bakir Dautbašić; **DT-69** (u optužnici označeno kao dokaz 80) - Dvije crvene koverta zapakovane (pozivi svjedoku Bakiru Dautbašiću, broj: T 09 0 KTA 0097099 16, poziv svjedoku Šahman Bilseni broj: T 09 0 KTA 0097099 16) u bijelu prozirnu foliju, na kojoj je naznačeno da se radi o predmetima pronađenim prilikom pretresa stana na adresi Grbavička broj 56; **DT-69.1** – Koverat na ime Dautbašić Bakira, u kojem se nalazi i Poziv svjedoku (Poziv uloženi je i kao dokaz DT-54.6); **DT-69.2** – Koverat na ime Šahman Bilsena, u kojem se nalazi i Poziv svjedoku (Poziva uloženi je i kao dokaz DT-54.4); **DT-70** (u optužnici označeno kao dokaz 84) - Zahtjev Tužilaštva BiH broj: T 20 0 KT 0011478 16 od 22.01.2016. godine za izdavanje naredbe za pretresanje stana i ostalih prostorija i pokretnih stvari, pretresanje osoba i privremeno oduzimanje predmeta.(Fahrudin Radončić); **DT-70.1** – Dostavnica o uručenju Sudu Bosne i Hercegovine; **DT-71** (u optužnici označeno kao dokaz 85) - Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 16 Krn 11 od 22.01.2016. godine, za pretres prostorija i pomoćnih objekata za lice Fahrudin Radončić (Uloženi je i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-35); **DT-72** (u optužnici označeno kao dokaz 86) - Prijedlog Tužilaštva BiH za izdavanje naredbe za oduzimanje predmeta od lica Indira Čatić, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 22.01.2006. godine; **DT-73** (u optužnici označeno kao dokaz 87) - Naredba Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KT 0011478 15 od 22.01.2016. godine, za izvršenje Naredbe Suda broj: S1 3 K 020433 16 Krn 11 od 22.01.2016. godine (Fahrudin Radončić) (Uloženi je i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-34); **DT-74** (u optužnici označeno kao dokaz 88) - Potvrda o predaji privremeno oduzetih predmeta, Sud BiH, broj: S1 2 K 020433 16 Krn, KDP 13/16 od 27.01.2016. godine; **DT-74.1** – Naredba Suda Bosne i Hercegovine KDP referentu Suda BiH, od 27.01.2016. godine; **DT-75** (u optužnici označeno kao dokaz 89) - Dopis Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 16 Krn od 27.01.2016. godine; **DT-75.1** – Akt Državne agencije za istragu i zaštitu, broj: I-16-04/2-04-1-419-1352/12 od dana 26.01.2016. godine; **DT-75.2** – Izvještaj Državne agencije za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-54/16 od 25.01.2016. godine, o realizaciji naredbe Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 2 K 020433

16 Krn od 22.01.2016. godine; **DT-75.3** – Zapisnik o pretresanju stana, drugih prostorija i pokretnih stvari, Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-5/16 od 25.01.2016. godine; **DT-75.4** – Izvještaj o realizaciji Naredbe Suda BiH, broj: S1 2 K 020433 16 Krn 11 od 22.01.2016. godine, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-55/16 od 25.01.2016. godine (lice Fahrudin Radončić); **DT-75.5** – Zapisnik o pretresanju pretresanju stana, drugih prostorija i pokretnih stvari, Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-7/16 od 25.01.2016. godine (lice Fahrudin Radončić); **DT-75.6** – Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, broj: 16-04/2-7/16 od 25.01.2016. godine (pretres Fahrudin Radončić, izdata na ime lica Mandal Hase, koji je bio prisutan pretresu); **DT-75.7** – Izvještaj Državne agencije za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-56/16 od 25.01.2016. godine, o postupanju po naredbi za privremeno oduzimanje predmeta od lica Indire Ćatić; **DT-75.8** – Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 16 Krn 10 od 22.01.2016. godine, za privremeno oduzimanje predmeta od lica Ćatić Indira; **DT-75.9** – Zapisnik o privremenom oduzimanju predmeta od lica Indire Ćatić, Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-4/16 od 25.1.2016. godine; **DT-75.10** - Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od lica Indira Ćatić, Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-4/16 od 25.01.2016. godine; **DT-75.11** – Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od lica Indire Ćatić, Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-5/16 od 25.01.2016. godine (oduzimanje procesne jedinice); **DT-75.12** – Službeni izvještaj Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-57/16 od 25.01.2016. godine, o realizaciji usmene naredbe Suda BiH, broj: 16-04/2-2/16 od 25.01.2016. godine; **DT-75.13** – Naredba za pretes stana, drugih prostorija i pokretnih stvari, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-2/16 od 25.01.2016. godine; **DT-75.14** – Zapisnik o pretresanju stana, drugih prostorija i pokretnih stvari, Državna agencije za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-8/16 od 25.01.2016. godine (pretres poslovnih prostorija Društva za izdavačku, štamparsku djelatnost Avaz Roto Press d.o.o. Sarajevo); **DT-75.15** – Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, broj: 16-04/2-8/16 od 25.01.2016. godine, Državna agencija za istragu i zaštitu, odnosi se na oduzimanje predmeta koji su pronađeni u video-nadzornom centru; **DT-75.16** – Službeni izvještaj Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 16-04/2-60/16 od 26.01.2016. godine; **DT-75.17** – Zapisnik o pretresanju stana i drugih prostorija i pokrenih stvari, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-6/16 od 25.01.2016. godine; **DT-75.18** – Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, broj: 16-04/2-6/16 pod 25.01.2016. godine, Državna agencije za istrage i zaštitu (predmeti oduzeti od lica Fahrudin Radončić); **DT-75.19** – Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Državna agencija za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-9/16 od 25.01.2016. godine (predmeti oduzeti od lica Fahrudin Radončić); **DT-75.20** – Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o pretresanju stana, drugih prostorija i pokretnih stvari, broj: 16-04/2-9/16 od 26.01.2016. godine. (Avaz Roto Press d.o.o. Sarajevo); **DT-76** (u optužnici označeno kao dokaz 90) - Zapisnik o lišenju slobode lica Radončić Fahrudina, sačinjen od strane Državne agencije za istragu i zaštitu, broj: 16-04/2-6/16 od 25.01.2016. godine; **DT-77** (u optužnici označeno kao dokaz 91) - Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o predaji lica lišenog slobode nadležnom tužiocu, broj: 16-04/2-6/16 od 26.01.2016. godne; **DT-78** (u optužnici označeno kao dokaz 92) - Naredba Tužilaštva o zadržavanju osumnjičenog lica, Fahrudin Radončić, izdata Odjeljenju sudske policije Suda Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 26.01.2016. godine; **DT-**

79 (u optužnici označeno kao dokaz 93) - Dopuna izvještaja o počinjenom krivičom djelu i izvršiocima (protiv Fahrudina Radončića) podnesen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu broj: I-16-04/2-04-1-419-1351/12-KU-2-1/16 od 26.01.2016. godine; **DT-79.1** – Audio zapis (CD) sačinjen na osnovu naredbe Suda, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp u predmetu „Lutka dva“, mjere nadzora „Lutka dva jedan“, meta 1-1, za relevantni period; **DT-80** (u optužnici označeno kao dokaz 94) – Obavijest Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 29.01.2016. godine o otvaranju i pogledu privremeno oduzetih predmeta, upućena advokatu Draganu Barbariću; **DT-80.1** – Obavijest Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 29.01.2016. godine o otvaranju i pogledu privremeno oduzetih predmeta, upućena advokatu Vasviji Vidović, dostavnica o urednoj dostavi; **DT-80.2** - Obavijest Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 29.01.2016. godine o otvaranju i pogledu privremeno oduzetih predmeta, upućena Hasi Mandalu, dostavnica o urednoj dostavi; **DT-80.3** - Obavijest Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 29.01.2016. godine o otvaranju i pogledu privremeno oduzetih predmeta, upućena Indiri Ćatić, dostavnica o urednoj dostavi; **DT-80.4** - Obavijest Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 29.01.2016. godine o otvaranju i pogledu privremeno oduzetih predmeta, upućena Sudu BiH, dostavnica o urednoj dostavi; **DT-80.5** - Obavijest Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 29.01.2016. godine o otvaranju i pogledu privremeno oduzetih predmeta, upućena „Avaz Roto Press“ doo Sarajevo, dostavnica o urednoj dostavi; **DT-81** (u optužnici označeno kao dokaz 95) – Zapisnik o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 01.02.2016. godine („Avaz Roto Press“); **DT-82** (u optužnici označeno kao dokaz 96) – Zapisnik o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije, predmet broj: T20 0 KT 0011478 16 od 01.02.2016. godine (Haso Mandal); **DT-83** (u optužnici označeno kao dokaz 98) – Zapisnik o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 01.02.2016. godine (Indira Ćatić); **DT-84** (u optužnici označeno kao dokaz 99) – Zapisnik o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 01.02.2016. godine (Fahrudin Radončić); **DT-85** (u optužnici označeno kao dokaz 100) – Originalna izjava Bakira Dautbašića i Bilsene Šahman ovjerena kod Notara Muslić Samira broj OPU-OV-7614/15 od 23.12.2015. godine (*isti dokaz uložen pod brčjevima: DT-51.1, DT-53.2 i DT-54.2*); **DT-86** (u optužnici označeno kao dokaz 102) – Odgovor Tužilaštva BiH na upit advokata Dražena Zubaka od 15.12.2015. godine (Navedeni dokaz je uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-2); **DT-87** (u optužnici označeno kao dokaz 103) – Dopis Federalne uprave policije, broj: 09-18/1-04-5-236 od 18.01.2016. godine; **DT-87.1** – Nalaz vještačenja mobilnih telefonskih aparata i SIM kartica privremeno oduzetih od osumnjičenih Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene, izvršenog od strane Centra za forenzička ispitivanja, vještačenja i istraživanja, pod brojem: 09-18/1-04-5-236 od 18.01.2016. godine; **DT-87.2** - Redigovani dio Nalaza vještačenja; **DT-88** (u optužnici označeno kao dokaz 104) – Naredba za vještačenje mobilnih aparata, SIM kartica i elektronskih uređaja, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KT 0011478 16, dana 15.01.2016. godine, (Dautbašić Bakir); **DT-88.1** – Dostavnica; **DT-89** (u optužnici označeno kao dokaz 105) – Dopis Federalne uprave policije Sarajevo, broj: 09-18/1-04-5-236 od 19.01.2016. godine; **DT-89.1** – CD sa naznakom „Chat komunikacija (PDF) + elektronska verzija nalaza vještačenja mobitela i SIM kartica.“; **DT-89.2** – CD sa naznakom „Foto i Video zapisi + Chat komunikacija i email (PDF).“; **DT-90** (u

optužnici označeno kao dokaz 106) – Žuta koverta u kojoj se nalaze mobilni telefoni privremeno oduzeti od Bilsene Šahman i Bakira Dautbašića; **DT-91** (u optužnici označeno kao dokaz 107) – Naredba za vještačenje mobilnog aparata i SIM kartice, izdata od strane Tužilaštva BiH, pod brojem: T20 0 KT 0011478 16 od 02.02.2016. godine (Fahrudin Radončić); **DT-92** (u optužnici označeno kao dokaz 108) – Dopis Federalne uprave policije, broj: 09-18/1-04-5-653 od 03.02.2016. godine; **DT-92.1** – Nalaz vještačenja mobilnog telefonskog aparata i SIM kartice, Federalne uprave policije Sarajevo, broj: 09-18/1-04-5-653 od 03.02.2016. godine; **DT-92.2** - DVD sa natpisom „Foto i video dokumentacija + chat komunikacija PDF + elektronska verzija nalaza; **DT-92.3** - Mobilni telefon marke „Iphone“, crne boje, IMEI broja: 356953066912122 sa SIM karticom telefonskog broja: ..., privremeno oduzet od Radončić Fahrudina; **DT-93** (u optužnici označeno kao dokaz 109) – Naredba za vještačenje mobilnog aparata i SIM kartice, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 01.02.2016. godine; **DT-94** (u optužnici označeno kao dokaz 110) – Akt Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Federalne uprave policije, broj: 09-18/1-04-5-654 od 03.02.2016. godine, upućen Tužilaštvu BiH; **DT-94.1** – Nalaz vještačenja mobilnog telefona koji je privremeno oduzet od Indire Čatić, Federalna uprava policije, broj: 09-18/1-04-5-654 od 03.02.2016. godine; **DT-94.2** - CD sa natpisom “Indira Čatić Email komunikacija”; **DT-94.3** - Mobini telefon koji je privremeno oduzet od Indire Čatić, sa SIM karticom; **DT-95** (u optužnici označeno kao dokaz 111) – Naredba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, koja je pod brojem: T20 0 KT 0011478 16 dana 01.02.2016. godine, izdata Državnoj agenciji za istrage i zaštitu; **DT-95.1** – Dostavnica Državnoj agenciji za istrage i zaštitu; **DT-96** (u optužnici označeno kao dokaz 117) – Zapisnik o saslušanju svjedoka Safeta Oručevića, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-22/16 od 29.01.2016. godine; **DT-97** (u optužnici označeno kao dokaz 118) – Zapisnik o saslušanju svjedoka Talirević Emira, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-20/16 od 27.01.2016. godine; **DT-98** (u optužnici označeno kao dokaz 120) – Zapisnik o saslušanju svjedoka Čatić Indire, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-17/16 od 25.01.2016. godine; **DT-99** (u optužnici označeno kao dokaz 123) – Službena zabilješka, sačinjena od strane tužioca Tužilaštva BiH Mirze Hukeljića, od 06.01.2016. godine, Prilog: fotografije poruka razmjenjenih sa Zijadom Hadžijahićem; **DT-100** (u optužnici označeno kao dokaz 124) – Službena zabilješka sačinjena od strane tužioca Tužilaštva BiH Dubravka Čampare, od 13.01.2016. godine; **DT-101** (u optužnici označeno kao dokaz 125) – Dopis Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 28.01.2016. godine, upućen Predsjedništvu BiH; **DT-101.1** – Dostavnica Predsjedništvu BiH; **DT-102** (u optužnici označeno kao dokaz 126) – Dopis Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 14.01.2016. godine, upućen Predsjedništvu BiH; **DT-102.1** – Dostavnica Predsjedništvu BiH; **DT-103** (u optužnici označeno kao dokaz 127) – Dopis Predsjedništva BiH, upućen Tužilaštvu BiH, broj: 03-13-2-118-2/16 od 15.01.2016. godine; **DT-103.1** – Odluka o imenovanju ambasadorice, od 12.01.2016. godine; **DT-104** (u optužnici označeno kao dokaz 128) – Dopis Predsjedništva BiH, upućen Tužilaštvu BiH, broj: 03-13-2-118-3/16 od 28.01.2016. godine; **DT-104.1** – Prijedlog Bakira Izetbegovića od 11.01.2016. godine; **DT-104.2** – Prijedlog odluke o imenovanju ambasadorice Bosne i Hercegovine u Republici Sloveniji; **DT-104.3** – CV Nermane Hadžijahić; **DT-104.4** – Izvod iz stenograma 18. redovne sjednice Predsjedništva BiH od 12.01.2016. godine; **DT-104.5** – Izvod iz zapisnika 18. redovne sjednice Predsjedništva BiH od 12.01.2016. godine; **DT-**

104.6 – Odluka o postupku imenovanja ambasadora i drugih međunarodnih predstavnika BiH - Službeni glasnik BiH, br. 30/13; **DT-105** (u optužnici označeno kao dokaz 129) - Dopis Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: I-16-10/4-04-1-419-1322/12 od 13.01.2016. godine (dostava Tužilaštvu snimljenog materijala za mete Lutka 4 i Lutka 5, a vezano za naredbe Tužiteljstva, broj: T20 0 KTA 0011478 15 i naredbu Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp); **DT-106** (u optužnici označeno kao dokaz 130) - Izvještaj o provođenju posebnih istražnih radnji, sačinjen od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj : I-16-04/2-04-1-419-1324/12 od 13.01.2016. godine; **DT-106.1** – DVD medij, označen kao stepen tajnosti "interno", naredba Suda: S1 3 K 020433 15 Kpp, predmet "Lutka", mjera nadzora "Lutka 4", tip podataka "relevantno"; **DT-106.2** – Službena zabilješka, sačinjena od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-13/16 od 08.01.2016. godine; **DT-106.3** – Službena zabilješka, sačinjena od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-14/16 od 10.01.2016. godine; **DT-107** (u optužnici označeno kao dokaz 131.A) - Dopis Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: I-16-10/4-04-1-419-1379/12 od 04.02.2016. godine; **DT-107.A1** – Izvještaj u vezi izvršenja posebne istražne radnje nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: I-16-10/4-04-1-419-1379/12 od 04.02.2016. godine; **DT-107.A2** – DVD medij označen kao: "Lutka", interno, Sud BiH, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp, Sud BiH, broj: S1 2 K 020433 15 Kpp, kompletan materijal za metu "Lutka 4"; **DT-107.A3** – DVD medij, označen kao: "Lutka, interno, Sud BiH, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp, Sud BiH, broj: S1 2 K 020433 15 Kpp, kompletan materijal za metu "Lutka 5"; **DT-108** (u optužnici označeno kao dokaz 132.A) - Dopis Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: I-16-10/4-04-1-419-1378/12 od 04.02.2016. godine; **DT-108.A1** – Izvještaj u vezi izvršenja posebne istražne radnje nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: I-16-10/4-04-1-419-1378/12 od 04.02.2016. godine; **DT-109** (u optužnici označeno kao dokaz 133) - Izvještaj o provođenju posebnih istražnih radnji, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: I-16-04/2-04-1-419-1330/12 od 18.01.2016. godine, i koverat; **DT-110** (u optužnici označeno kao dokaz 134) - Dopis Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: I-16-04/02-04-1-419-1329/12 od 18.01.2016. godine, i koverat; **DT-110.1**– Službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-29/16 od 15.01.2016. godine; **DT-111** (u optužnici označeno kao dokaz 135) - Izvještaj o provođenju posebnih istražnih radnji, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: I-16-04/2-04-1-419-1335/12 od 19.01.2016. godine; **DT-112** (u optužnici označeno kao dokaz 136) - Izvještaj o provođenju posebnih istražnih radnji, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: I-16-04/2-04-1-419-1359/12 od 28.01.2016. godine, uz dvije koverte; **DT-112.1**– Službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-63/16 od 28.01.2016. godine; **DT-112.2** – Službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-58/16 od 26.01.2016. godine; **DT-113** (u optužnici označeno kao dokaz 137) - Dopis Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: I-16-04/2-04-1-419-1365/12 od 01.02.2016. godine, i koverat; **DT-113.1** – Službeni izvještaj o provođenju posebnih istražnih radnji, Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-74/16 od 01.02.2016. godine; **DT-113.2** – DVD medij, označen kao: "Lutka 2", interno, Sud Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp2, Sud Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 15 Km5, Sud BiH, broj: S1 2 K 020433 15 Krn8, relevantan materijal za metu "Lutka dva, 1-1"; **DT-113.3** – Izvještaj o poduzetim radnjama Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KT

0011478 16 od 04.02.2016. godine, upućen Sudu BiH, na broj: S1 2 K 020433 16 Krn; **DT-113.3.1** – Dostavnica; **DT-114** (u optužnici označeno kao dokaz 138) - Dopis Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: I-16-10/4-04-1-419-1364/12 od 01.02.2016. godine; **DT-114.1** (u opt. je bio: 138.7) – DVD medij, označen kao: "Lutka 2", interno, Sud BiH, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp2, Sud BiH, broj: S1 2 K 020433 15 Krn5, Sud BiH, broj: S1 2 K 020433 15 Krn8, kompletan materijal za mete "Lutka dva, 1-2" i "Lutka dva, 1-1"; **DT-115** (u optužnici označeno kao dokaz 144) - Punomoć Kelmendi Donate, data 10.02.2014. godine, kojom su ovlaštene advokati Vasvija Vidović i Čović Lejla; **DT-116** (u optužnici označeno kao dokaz 145) – Dopis o dostavi punomoći o zastupanju, upućen od strane advokata Vidović Vasvije Tužilaštvu BiH; **DT-117** (u optužnici označeno kao dokaz 149) - Punomoći data od strane direktora Avaz Roto Press-a d.o.o. Almini Pilav iz Sarajeva, od 01.02.2016. godine; **DT-118** (u optužnici označeno kao dokaz 150) - Ovlaštenje koje je dato od strane advokata Vidović Vasvije za Karačić Ninu, od 29.01.2016. godine; **DT-119** (u optužnici označeno kao dokaz 151) - Dopuna ovlaštenja, data od strane advokata Vasvije Vidović, Indiri Čatić, od 02.10.2014. godine; **DT-120** (u optužnici označeno kao dokaz 152) – Ovlaštenje koje je advokat Vidović Vasvija dala Indiri Čatić, a vezano za postupanje u svojstvu istražitelja, od dana 25.05.2014. godine; **DT-121** (u optužnici označeno kao dokaz 153) - Zapisnik o saslušanju svjedoka Vasvije Vidović, sačinjen od strane Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 04.02.2016. godine, *prilog* - Punomoć data od strane Kelmendi Nasera Vasviji Vidović i Čović Lejli, advokatima iz Sarajeva, od 10.02.2014. godine; Punomoć data od strane advokata Besnika Beriše, kojom se ovlašćuju Vasvija Vidović i Čović Lejla da u njegovo ime, kao branioca optuženog Nasera Keljmendija, preduzimaju određene radnje; **DT-122** (u optužnici označeno kao dokaz 139) - Državna agencija za istrage i zaštitu broj 16-04/2-7/16 od 11.01.2016. godine, Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Bakira Dautbašića; **DT-123** (u optužnici označeno kao dokaz 140) - Tužilaštvo BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 02.02.2016. godine, Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Bakira Dautbašića; **DT-124** (u optužnici označeno kao dokaz 141) - Državna agencija za istrage i zaštitu broj 16-04/2-5/16 od 11.01.2016. godine, Zapisnik o ispitivanju osumnjičene Bilsene Šahman; **DT-125** (u optužnici označeno kao dokaz 142) - Tužilaštvo BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 02.02.2016. godine, Zapisnik o ispitivanju osumnjičice Bilsene Šahman; **DT-126**- Popratni akt Suda BiH broj: S1 2 K 020433 16 Krn od 19.09.2017. godine, **DT-126.1** – Službena zabilješka Suda Bosne i Hercegovine, sudija za prethodni postupak Tatjana Kosović, o izdavanju usmene naredbe za pretres, broj predmeta: S1 2 K 020433 15 Krn od 10.01.2016. godine; **DT-127** - Popratni akt Suda BiH upućen Tužilaštvu BiH, broj: S1 2 K 020433 16 Krn od 19.10.2017. godine; **DT-127.1**– Službena zabilješka sudije za prethodni postupak Suda Bosne i Hercegovine, Amele Huskić, o izdavanju usmene naredbe za pretres od 26.01.2016. godine; **DT-128** - Akt Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 14.01.2016. godine, o dostavljanju Izvještaja Državne agencije za istrage i zaštitu o provođenju posebnih istražnih radnji i prijedloga za obustavu posebnih istražnih radnji; **DT-128.1** – Dostavnica Sudu Bosne i Hercegovine; **DT-129** - Dopis Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 15 Krn od 15.01.2016. godine; **DT-130** - Akt Tužilaštva BiH upućen Sudu BiH, o dostavljanju dostavljanju Izvještaja Državne agencije za istrage i zaštitu o provođenju posebnih istražnih radnji, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 19.01.2016. godine; **DT-130.1** – Dostavnica Sudu

Bosne i Hercegovine; **DT-131-** Naredba Suda BiH o obustavljanju posebnih istražnih radnji broj: S1 2 K 020433 15 Km od 14.01.2016. godine; **DT-132-** Dopis Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, broj: A-605/16 od 27.05.2016. godine; **DT-133-** Dopis Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, broj: A-605/16 od 31.05.2016. godine; **DT-133.1–** Naredba o nesprovođenju istrage Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo broj: T09 0 KTA 0096486 15 od 29.02.2016. godine; **DT-133.2 –** Krivična prijava podnesena od strane advokata Vasvije Vidović od 17.03.2016. godine; **DT-134 -** Dopis Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, broj: A-481/17 od 05.02.2018. godine; **DT-135 -** Dopis advokatske kancelarije Ibrišimović od 15.02.2018. godine; **DT-135.1 -** E-mail advokata Zlatka Ibrišimovića upućen Kenanu Kešmeru od 24.12.2015. godine - Demant doktora Azre Sarić na navode Dnevnog Avaza; **DT-135.2 –** Dopis advokata Zlatka Ibrišimovića, upućen Dnevnom avazu, "Avaz Roto Press", od 25.12.2015. godine - Demant doktora Azre Sarić na navode Dnevnog Avaza; **DT-135.3 –** Upit Kenana Kešmera upućen UKCS-u vezano za smrti pacijenta Sabahudina Hukare od 22.12.2015. godine; **DT-136 -** Dopis v.d. generalnog direktora Enra Mehmedika Suljić, zahtjev za izjašnjenje vezano za upit iz Dnevnog Avaza od 22.12.2015. godine; **DT-136.1–** Dopis Rukovodioca SPOPLJROP-a Dijane Kreho, broj: 0203-10789 od 26.02.2018. godine, upućen Tužilaštvu BiH; **DT-136.2 -** Ovjerena kopija zahtjeva v.d. Generalnog direktora UKCS-a upućen Direktoru hirurških disciplina prof. dr Harisu Tanoviću i Šefu klinike za maksilofacijalnu hirurgiju prof. dr Tariku Mašiću; **DT-136.3 –** Dopis UKCS, broj: 0203-8481 od 14.02.2018. godine, Izjašnjenje od 06.02.2018. godine po dopisu broj 1101-6697; **DT-137 -** Dopis Stranke demokratske akcije, broj: 04-021-75/2018 od 16.02.2018. godine, upućen Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, Ovjerena kopija finaliziranog dogovora; **DT-138 -** Izvještaj o vještačenju dokaznog materijala, Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: I-16-10/2-04-1-419-1595/12 od 21.07.2016. godine, Optički medij, na kojem se nalaze rezultati vještačenja; **DT-139 -** Dopis Suda Bosne i Hercegovine Tužilaštvu BiH o dostavljanju podataka: S1 2 K 020433 16 K od 04.12.2017. godine; **DT-139.1–** Dopis Generalnog sekretara Suda BiH, broj: Su: 03-I-1-1733/17 od 04.12.2017. godine; **DT-139.2–** Tabelarni prikaz prisustva traženih lica na ročištima, u predmetu broj: S1 2 K 020433 16 K, u periodu od 30.03.2016. godine do 02.11.2017. godine; **DT-140 -** Odgovor Kliničkog centra Univerziteta Sarajevo, broj: 0203-14287 od 13.03.2018. godine, sa priložima; **DT-141 -** Dopis Granične policije BiH broj:17-07-34-4-1181-6/16 od 23.02.2018. godine, Rješenje Disciplinske komisije Granične policije BiH broj: DP-36/16 od 22.09.2016. godine; **DT-142 -** Dopis Ministarstva pravde BiH broj: 07-14-7-4614/13 od 03.06.2013. godine.

U završnom izlaganju, postupajuće tužiteljice Tužilaštva BiH su detaljno navele razloge zbog kojih smatraju da će Sud, iz ponuđenih dokaza optužbe, van razumne sumnje utvrditi da su optuženi počinili krivična djela koja im se optužnicom stavljaju na teret, pri čemu su dale iscrpno obrazloženje dokaza provedenih tokom glavnog pretresa, dajući opširnu analizu i zaključke.

U prvom dijelu završnih riječi, optužba se osvrnula na prigovore odbrana koji se odnose na zakonitost pribavljenih dokaza koji su izvedeni na glavnom pretresu, navodeći da su svi dokazi pribavljeni u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku, da niti jedan dokaz nije

nastao povredama ljudskih prava i sloboda propisanih ustavom i međunarodnim ugovorima koje je BiH ratifikovala, niti su dokazi pribavljeni bitnim povredama ZKP-a BiH.

Tužilaštvo je tako pojedinačno dalo osvrt na uložene prigovore odbrana na zakonitost provođenja posebnih istražnih radnji, analitičku obradu dokaznog materijala, proceduru pružanja međunarodne pravne pomoći, zakonitost zapisnika o saslušanju svjedoka, zakonitost radnji pretresanja optuženih, zakonitost izvršenog vještačenja privremeno oduzetih predmeta, prigovore uložene na izmjenjenu optužnicu, dajući konačan stav da su svi uloženi prigovori odbrana neosnovani. Naročitu pažnju optužba je posvetila obrazlaganju bitnih elemenata krivičnog djela Ometanja rada pravosuđa iz člana 241. Krivičnog zakona BiH, koje se optuženima Radončić Fahrudinu, Dautbašić Bakiru i Šahman Bilseni stavlja na teret u tački 1.1. optužnice.

U odnosu na pojedinačne tačke optuženja, Tužilaštvo je citiranjem iskaza svjedoka i citiranjem presretnutih razgovora ukazivalo na koji navod činjeničnog opisa se prezentirani dokazi odnose. Optužba je u odnosu na sve saslušane svjedoke, dala kratki osvrt okolnosti njihovog saslušanja i činjenica koji su tim iskazima potvrđene.

Tužilaštvo je izjasnilo i dalo svoje tumačenje i na izvedene dokaze odbrane, ukazivajući da prezentirani dokazi odbrane, posmatrani u kontekstu i u vezi sa dokazima koje je ponudila optužba, ni na koji način nisu uspjeli pobiti činjenične navode iz optužnice.

Na kraju, optužba je navela da cijeni da su izvedenim dokazima, dokazani činjenični navodi i pravna kvalifikacija djela za koje se optužnicom terete optuženi Radončić Fahrudin, Dautbašić Bakir, Šahman Bilsena i Hadžijahić Zijad, zbog čega je predložila da ih Sud oglasi krivim i izrekne im kaznu u skladu sa zakonom. Takođe, prijedlog optužbe je i da se oštećenju Sarić Azri dosudi imovinskopравни zahtjev za naknadu štete koja joj je pričinjena.

2. Odbrana

2.1. Odbrana Radončić Fahrudina

Po prijedlogu odbrane optuženog Radončić Fahrudina, na glavnom pretresu su saslušani svjedoci: Halilović Azra, Vele Faruk, Kešmer Kenan, Delalić Ehlimana, Šušak Eugen, Mesihović Rusmir, Talirević Emir, Čampara Dubravko, Sarić Azra, Džibrić Elvir i Jusufović Munib, - te provedeni i uvršteni u sudski spis sljedeći materijalni dokazi:

OI-1 – Dopis glavnog tužitelja Tužiteljstva Bosne i Hercegovine, gospodina Gorana Salihovića, broj: A-I-231/14 od 16.07.2014. godine; **OI-2** – Dopis Tužiteljstva Bosne i Hercegovine, broj: A-I-500/15 od dana 15.12.2015. godine; **OI-3** – Zapisnik Općinskog Suda u Sarajevu, broj: 65 0 P 434051 14 P, o glavnoj raspravi od 18.01.2016. godine; **OI-4** – Odluka Osnovnog Suda u Prištini, broj: PPKR 86/13 (PPS 42/13) od 04.12.2014. godine (verzija na engleskom jeziku i prevod na BHS jezik); **OI-5** – Odluka Komisije za reviziju ljudskih prava, broj: 2014-37 od 19.10.2016. godine (verzija na engleskom jeziku i prevod na BHS jezik); **OI-6** – Odluka o implementaciji preporuka Komisije za reviziju ljudskih prava,

broj: 2014 37 od 10.01.2017. godine (verzija na engleskom jeziku i prevod na BHS jezik); **OI-7** – Komunikacija između svjedoka optužbe Azre Sarić i tužitelja Tužiteljstva Bosne i Hercegovine Dubravka Čampare (izdvojena iz dokaza Tužilaštva DT-20 u optužnici); **OI-8** – ...; **OI-9** – Tekst sa portala "DAN on-line" (<http://www.dan.co.me>) od 27.01.2015. godine, koji se bavi suđenjem Naseru Keljmandiju u postupku pred Osnovnim sudom u Prištini; **OI-10** – Tekst sa web stranice "Balkan Insight" od 26. januara 2015. godine; **OI-11.1** - Obrazac broj 13-01/16 od 11.01.2016. godine, a odnosi se na imenovanje na pozicije ministra i zamjenika ministra u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine; **OI-11.2** - Obrazac broj 776-01/15 od 17.11.2015. godine, a odnosi se na imenovanje na pozicije za ministre u Vladi Kantona Sarajevo; **OI-11.3** - Obrazac broj 741-01/15 od 27.10.2015. godine, koji se odnosi na imenovanje na pozicije za ministre u Vladi Federacije Bosne i Hercegovine; **OI-12** – Komunikacija putem SMS poruka od 21.12.2015. godine, između optuženog Bakira Dautbašića i optuženog Zijada Hadžijahića (izdvojena iz dokaza Tužilaštva DT-20 u optužnici); **OI-13** – Komunikacija putem SMS-a između Bakira Izetbegovića i Fahrudina Radončića. Na strani 71. i 72. Nalaza vještačenja mobilnog telefonskog aparata i SIM kartice, broj: 09-18/1-04-5-653 od 03.02.2016. godine; **OI-14** – Komunikacije (reprodukovane): (Izdvojene iz dokaza Tužilaštva pod brojem DT-129.1, DT-129.2, DT-130.1, DT-132.A u optužnici); **OI-14.1.** - Komunikacija redni broj 1701 (SAT1_479229); **OI-14.2** - Komunikacija SAT1_479198; **OI-15** – Dopis Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: I-16-04/2-04-1-419-1391/12 od 08.02.2016. godine, **OI-16** – Zapisnik o saslušanju svjedoka Elvira Džibrića, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-45/16 od 18.02.2016. godine; **OI-17** – Avionske karte za dan subota, 23.01.2016. godine, na relaciji Bosna i Hercegovina – Turska; **OI-18** – Pismo Zijada Turkovića upućeno Fahrudinu Radončiću, sa kovertom; **OI-19** – Tekst objavljen na portalu "Klix.ba" 26.08.2015. godine, pod naslovom: "Zijad Turković optužen zbog prijatnji upućenih Azri Radončić"; **OI-20** – Dopis Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, broj: A-1192/17 od 30.11.2017. godine, sa kovertom; **OI-21** – Rješenje Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u Bosni i Hercegovini od 20.07.2016. godine, broj: UP1 03-1-37-7-88-13/16 BA; **OI-22** – Tekst objavljen na web portalu "Klix.ba", od 25.01.2016. godine, pod naslovom: "Ekskluzivno objavljujemo presretnute razgovore Radončića i Dautbašića: Bakire, od srijede rokenrol"; **OI-23** – Naredba Tužilaštva BiH o sprovođenju istrage, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 21.12.2015. godine; **OI-24** – Naredba Tužilaštva BiH o proširenju istrage, broj: T20 0 KT 0007620 13 od 18.08.2014. godine; **OI-25** – Zapisnik o saslušanju svjedoka Sabahudina Žuje, broj: 16-04/2-225/15 od 19.12.2015. godine; **OI-26** – Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp od 23.12.2015. godine, kojom se određuje izvođenje posebnih istražnih radnji, prema Bakiru Dautbašiću i Bilseni Šahman; **OI-27** – Naredba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 23.12.2015. godine, za izvršenje Naredbe Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp od 23.12.2015. godine; **OI-28** – Dopis Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 23.12.2015. godine, Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, sa dostavnicom; **OI-29** – Zapisnik o saslušanju svjedoka Azre Sarić, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 25.12.2015. godine; **OI-30** – Prijedlog Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 13.01.2016. godine, za izdavanje naredbe operatoru telekomunikacija, sa dostavnicom; **OI-31** – Prijedlog Tužilaštva BiH broj T 20 0 KTA

0011478 15 od 24.12.2015. godine, za proširenje posebne istražne radnje iz člana 116. stav 2. tačke a) ZKP BiH; **OI-32** – Zahtjev za izdavanje naredbe za pretresanje stana, ostalih prostorija i pokrenih stvari, pretresanje osoba i privremeno oduzimanje predmeta, koji zahtjev je Tužilaštvo Bosne i Hercegovine uputilo Sudu Bosne i Hercegovine, pod brojem: T 20 0 KTA 0011478 15 od 07.01.2016. godine; **OI-33** – Naredba izdata Državnoj agenciji za istrage i zaštitu 10.01.2016. godine, odnosi se na izvršenje naredbe Suda od 07.01.2016. godine i lišenje slobode osumnjičenih Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene; **OI-34** – Naredba Tužilaštva BiH, izdata Državnoj agenciji za istragu i zaštitu, broj: T20 0 KT 0011478 15 od 22.01.2016. godine, za izvršenje Naredbe Suda broj: S1 3 K 020433 16 Krn 11 od 22.01.2016. godine; **OI-35** – Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 020433 16 Krn 11 od 22.01.2016. godine, za pretres prostorija i pomoćnih objekata za lice Fahrudin Radončić; **OI-36** – Tekst objavljen u listu Dnevni avaz, 03.12.2013. godine, pod naslovom, "Ginekolozi optuženi za smrt nerođene bebe"; **OI-37** – Tekst objavljen u listu Dnevni avaz, od 09.12.2013. godine, pod naslovom: "Sve više prijava, ljekari i dalje prolaze bez kazni"; **OI-38** – Tekst objavljen u listu Dnevni avaz, 03.05.2014. godine, pod naslovom: "Hajdarevići tužili šest ljekara KCUS-a"; **OI-39** – Tekst objavljen u listu Dnevni avaz, 06.05.2014. godine, pod naslovom: "Ljekari odbacuju odgovornost za Selminu smrt, krive doktora Dizdarevića"; **OI-40** – Tekst objavljen u listu Dnevni avaz, od 03.05.2017. godine, pod naslovom: "BiH zdravstvo dužno pola milijarde KM"; **OI-41** – Tekst objavljen u listu Dnevni avaz, od 18.07.2017. godine, pod naslovom: "Čatić: Prije smrti moja supruga satima je čekala u bolničkom hodniku"; **OI-42** – Upit novinara Dnevnog avaza, Kenan Kešmera, od 23.12.2015. godine, dostavljen UKC-u Sarajevu; **OI-43** – Odgovor UKC-a Sarajevu, Služba za odnose sa javnošću, od 23.12.2015. godine; **OI-44** – Odgovor Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevu, Odjeljenje za odnose sa javnošću, 24.12.2015. godine; **OI-45** – Odgovor od 08.01.2015. godine, **OI-45.1.** - Dopis Kliničkog centra Univerziteta Sarajevu, broj: 0203-59883 od 21.12.2017. godine, upućen upućen na ime advokata Asima Crnalića, naslovljen kao: "Predmet: Odgovor - dostavlja se", sa prilogom: Procedura 358, naslovljena: "Obaveze i dužnosti ljekara u procesu obavljanja specijalističnog/subspecijalističkog staža u UKCS"; **OI-46** – Tekst objavljen na web stranici "Vijesti.ba" 22.12.2015. godine, u 17,05 sati, pod naslovom: "Pacijent u Sarajevu preminuo nakon vađenja zuba"; **OI-47** – Tekst objavljen na web stranici "24sata.info", dana 22.12.2015. godine, u 17,14 sati, pod naslovom: "Skandalozno: Pacijent u Sarajevu preminuo nakon vađenja zuba"; **OI-48** – Tekst objavljen na portalu "Avaz.ba", 22.12.2015. godine, u 17 i 16 sati, pod naslovom: "Skandalozno: Pacijent u Sarajevu preminuo nakon vađenja zuba"; **OI-49** – Tekst objavljen na web stranici "doznajemo.com", 22.12.2015. godine, pod naslovom: "Grad u šoku: Misterizona smrt u bolnici, pacijent preminuo nakon vađenja zuba"; **OI-50** – Tekst objavljen na web portalu www.faktor.ba, 22.12.2015. godine, pod naslovom: "Pacijent u Sarajevu preminuo nakon vađenja zuba"; **OI-51** – Tekst objavljen na web stranici www.nezavisne.com, od 22.12.2015. godine, pod naslovom: "Sarajevu: Pacijent preminuo nakon vađenja zuba"; **OI-52** – Tekst objavljen na web portalu Srbija Danas, 22.12.2015. godine, pod naslovom: "Veliki skandal: Pacijent preminuo nakon vađenja zuba"; **OI-53** – Tekst objavljen na web portalu Večernjeg lista, od 22.12.2015. godine, pod naslovom: "Pacijent u Sarajevu preminuo nakon vađenja zuba"; **OI-54** – Tekst objavljen na web stranici srbijanskog "Telegrafa", 22.12.2015. godine, pod naslovom: "Iskrvario je na nos i

anus: Otišao je samo da izvadi zub, a to se kobno završilo"; **OI-55** – Tekst objavljen na web portalu www.vijesti.ba, 22.12.2015. godine, pod naslovom: "Klinički centar reagovao povodom smrti pacijenta"; **OI-56** – Tekst objavljen na alo.rs, od 23.12.2015. godine, pod naslovom: "Sarajevo: Umro posle vađenja zuba"; **OI-57** – Tekst objavljen u listu Dnevni avaz od 11.01.2016. godine, pod naslovom: "Specijalizantica Sarić nije smjela raditi poslije 16 sati"; **OI-58** – Zapisnik o saslušanju svjedokinje Azre Sarić, broj: 16-02/3-53/14 od 08.04.2014. godine, Državna agencija za istrage i zaštitu BiH; **OI-59** – Zapisnik o saslušanju svjedokinje Azra Sarić, broj: KT-2204/07 od 17.09.2007. godine, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo; **OI-60** – Dopis Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KTO 0011478 16 od 16.08.2016. godine, upućen na ime advokata Asima Crnalića, naslovljen kao: "Predmet: Dostava dokaza", sa prilogom: Fotografije (sekvence) video nadzora u Avazovom tornju na dan 11.01.2016. godine; **OI-61** – Vajber komunikacija Fahrudina Radončića i Bakira Dautbašića, koja je sadržana u dokazu Tužiteljstva, označenom kao DT-105, elektronska verzija Nalazi vještačenja mobitela i SIM kartice, broj: 09-18/1-04-5-236 od 19.01.2016. godine, Federalna uprava policije; **OI-62** – Rješenje Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: A-47/17, od 28.02.2018. godine; **OI-63** – Tekst objavljen na portalu "Detektor.ba" (autor: BIRN) pod naslovom: "Naseru Keljmenđiju šest godina zatvora", od 01.02.2018. godine; **OI-64** – Saopćenje za javnost Univerzitetskog kliničkog centra Sarajevo, od 22.12.2015. godine; **OI-65** – Obrazac broj 399/1 - Zahtjev za davanje informacija o aktivnostima u Ustanovi, upućen UKCS-u, od 18.01.2016. godine; **OI-66** – Članak Dnevnog avaza od 24.12.2015. godine; **OI-67** – Zapisnik o saslušanju svjedoka Duške Jurišić, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-4/16 od 11.01.2016. godine; **OI-68** – Zapisnik o saslušanju svjedoka Tarik Mašić, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-03/16 od 11.01.2016. godine.

U završnoj riječi, odbrana prvooptuženog se prvenstveno osvnuća na nezakornost istrage provedene u ovom krivičnom postupku, posebno navodeći historijat postupka, kršenje presumpcije nevinosti i kršenje Ustava i zakona na štetu optuženog Radončića.

Posebnu pažnju odbrana je posvetila analizi optužnice i ukazala na sve nelogičnosti i manjkavosti iste, koje po stavu odbrane, utiču na pravo optuženih da budu upoznati sa optužbama koje im se stavljaju na teret, čime su dovedeni u neravnopravan položaj i čime im je povrijeđeno pravo na pravično suđenje.

U odnosu na tačku 1.1. optuženja, odbrana je detaljnom analizom iskaza svjedoka Sarić Azre i njenim dovođenjem u vezu sa provedenim dokazima odbrane (naročito iskaza svjedoka Delalić Elhimane, Džibrić Elvira), analizom pravne konstrukcije procesne zajednice predmeta, manjkavosti međunarodne pravne pomoći, dala konačan stav da se u konkretnom slučaju nije radilo u uticaju na svjedoka, odnosno da činjenične radnje opisane u ovoj tački optužnice nisu dokazane. Pri tome je odbrana ukazala i na činjenicu da se u konkretnom slučaju nisu ostvarila ni bitna obilježja krivičnog djela Ometanja rada pravosuđa.

Takođe, analizom prezentiranih dokaza (presretnutih razgovora, iskaza svjedoka i materijalnih dokaza) odbrana je navela da Tužilaštvo nije dokazalo tvrdnje opisane kroz činjenične navode tačke 2.2. optužnice.

Detaljnim obrazloženjem odbrana je ukazala na nezakonitost provođenja istrage kod pribavljanja dokaza, prigovarajući na napravnosti svih istražnih radnji provedenih u postupku. Tako je odbrana navela da su nezakonito provedene posebne istražne radnje, da naredbe tužioca takođe nisu izdate u skladu sa zakonom, te posebno obrazložila prigovore na službene zabilješke, naredbe o sporovođenju istrage, i radnju dostavljanja.

Odbrana je na kraju predložila da Sud u odnosu na optuženog Radončić Fahrudina donese oslobađajuću presudu, jer nije dokazano da je isti počinio krivična djela za koja je optužen.

Optuženi se složio sa završnim izlaganjem svojih branilaca.

2.2. Odbrana Dautbašić Bakira

Po prijedlogu odbrane optuženog Dautbašić Bakira, na glavnom pretresu su saslušani svjedoci Šušak Eugen i Jusufović Munib, - te provedeni i uvršteni u sudski spis sljedeći materijalni dokazi:

OII-1 – Dopis, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: I-16-04/2-04-1-419-1290/12 od 21.12.2015. godine, naslovljen kao: "Lutka II", Prijedlog za pribavljanje listinga telefonskih poziva; **OII-2** – Dopis, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: I-16-04/2-04-1-419-1291/12 od 22.12.2015. godine, naslovljen kao: "Lutka II", Prijedlog za primjenu posebnih istražnih radnji"; **OII-3** – Naredba Tužilaštva Bosne i Hercegovine Državnoj agenciji za istrage i zaštitu broj: T20 0 KT 0011478 16 od 01.02.2016. godine; **OII-3.1** - Dostavnica Državnoj agenciji za istrage i zaštitu; **OII-4** – CD sa relevantnim komunikacijama izdvojenim iz dokaza Tužilaštva, označenog kao DT-20 (zajednički dokaz odbrane drugooptuženog i trećeoptužene); **OII-5** – Zapisnik sa sastanka održanog 15.12.2015. godine, između predstavnika političkih stranaka SDA i SBB; **OII-6** – Prpratni akt VSTS, broj: 04-07-6-1469-2/2017 od 20.04.2017. godine; **OII-6.1** - Odluka Visokog sudskog i tužilačkog savjeta BiH, broj: 04-07-6-1624-6/2016 od 09.06.2016. godine; **OII-7** – Naredba Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 08.01.2016. godine, za izvršenje naredbe Suda BiH, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp od 07.01.2016. godine; **OII-7.1** - Dostavnica Državnoj agenciji za istrage i zaštitu; **OII-8** – Naredba Suda BiH, broj: S1 2 K 020433 16 Krn od 27.01.2016. godine, upućena KDP referentu Suda BiH; **OII-9** - Dopis SIPA-e, broj: I-16-04/2-04-1-419-1294/12 od 23.12.2015. godine, upućen Tužilaštvu BiH; **OII-10** – Dopis SIPA-e, broj: I-16-04/2-04-1-419-1296/12 od 24.12.2015. godine, upućen Tužilaštvu BiH.

Odbrana drugooptuženog je u završnoj riječi prvenstveno obrazlagala nepostojanje osnovnih elemenata kod svih krivičnih djela koja su optužnim aktom stavljena na teret optuženima, ističući da za postojanje krivičnog djela Udruživanje radi vršenja krivičnih djela,

na strani optuženih nema osnovnih elemenata istog, posebno svijesti o postojanju organizovane kriminalne grupe, svjesno pristupanje istoj, kao i međusobna kriminalna veza među optuženima.

Takođe, odbrana je istakla da ostaje kod svih prigovora istaknutih tokom postupka, te da prihvata navode ostalih odbrana.

Nadalje, odbrana je naglasila da kod krivičnog djela Ometanje rada pravosuđa, takođe nedostaje osnovni element - postojanje krivičnog postupka koji se vodi po zakonu BiH, detaljno elaborirajući nepostojanje instituta na koji se poziva Tužilaštvo, odnosno "procesne zajednice" između postupka koji se vodi na Kosovu protiv Nasera Keljmenđija i postupaka koji se vode u BiH (predmeti Tužilaštva BiH: T20 0 KT 0002564 12, T20 0 KT 0007620 13, i Suda BiH: S1 2 K 017771 14 Mpom).

Kod osporavanja nepostojanja bitnih elemenata djela koja se optuženima stavljaju na teret tačkom 1.2. optužnice, odbrana drugooptuženog je navela da će detaljnu analizu dokaza dati branilac četvrtooptuženog, a koju u potpunosti prihvata odbrana Dautbašića, ali sa ukazivanjem da Tužilaštvo nije uspostavilo vezu između predlaganja Hadžijahić Nermane na mjesto ambasadora i usluge koju bi optuženi Hadžijahić zauzvrat učinio optuženom Dautbašiću.

Velikim dijelom završne riječi, odbrana je dala analizu provedenih dokaza, pobijajući interpretaciju prezentovanih komunikacija između optuženih, a koju je dalo Tužilaštvo, te je detaljno elaborirala iskaze, kako to navodi odbrana, ključnih svjedoka u ovom postupku, Sarić Azre i Žujo Sabahudina, potencirajući pri tom razloge zašto se iskazima navedenih svjedoka ne može pokloniti vjera.

Konačno, iz razloga nepostojanja osnovnih elemenata djela, te nedokazanosti činjeničnih navoda izmjenjene optužnice, odbrana je predložila da Sud optuženog Dautbašića oslobodi od optužbe.

Optuženi Dautbašić Bakir je prihvatio izlaganje svoje braniteljice i složio se sa njenim navodima.

2.3. Odbrana Šahman Bilsene

Po prijedlogu odbrane optužene Šahman Bilsene, na glavnom pretresu su saslušani svjedoci Miljuš Adonis, Vajnaga Elifa, Mujkić Amela, Bejtović Hana, Bešić-Kurteš Jasminka i Muradić Sait, - te provedeni i uvršteni u sudski spis sljedeći materijalni dokazi:

OIII-1 – Nalaz, JU Stomatološki fakultet sa klinikama Sarajevo, Klinika i katedra za oralno-hirurške discipline, od 14.12.2015. godine, ime i prezime: Elifa Vajnaga; **OIII-2** – Nalaz, JU Stomatološki fakultet sa klinikama Sarajevo, Klinika i katedra za oralno-hirurške discipline, od 14.12.2015. godine, ime i prezime: Elifa Vajnaga; **OIII-3** – Patohistološki izvještaj, Institut za kliničku patologiju i citologiju, Odjeljenje za patologiju, od 17.12.2015. godine, ime i prezime: Elifa Vajnaga; **OIII-4** – Službena zabilješka MUP-a Kantona Sarajevo, II policijska uprava, Odjeljenje kriminalističke policije Sarajevo, broj: 02/5-2-2-I-621/16 od 01.06.2016.

godine; **OIII-4.1.** – Dopis Suda BiH, broj S1 2 K 020433 16 K od 10.01.2018. godine, propratni akt uz koji je dostavljena službena zabilješka MUP-a Kantona Sarajevo; **OIII-5** – Zapisnik sa glavnog pretresa pred Osnovnim sudom u Prištini, broj: PPKR 86/13, od 13.01.2016. godine (prevod na BHS jezik); **OIII-5.1.** – Zapisnik sa glavnog pretresa pred Osnovnim sudom u Prištini, broj: PPKR 86/13, od 13.01.2016. godine (engleski jezik); **OIII-6** – Zapisnik sa glavnog pretresa pred Osnovnim sudom u Prištini, broj: PKR 375/14, od 18.01.2016. godine (prevod na BHS jezik); **OIII-6.1.** – Zapisnik sa glavnog pretresa pred Osnovnim sudom u Prištini, broj: PKR 375/14, od 18.01.2016. godine (engleski jezik); **OIII-7** – Zahtjev odbrane za dostavu dokaza, upućen Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, na broj predmeta: T20 0 KTO 0011478 16 od 23.05.2016. godine; **OIII-8** – Zahtjev odbrane za dostavu informacija i dokumenata, upućen Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, na broj predmeta: T20 0 KTO 00002564 12 od 24.05.2016. godine; **OIII-9** – Zahtjev odbrane za dostavu informacija i dokumenata, upućen Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, na broj predmeta: T20 0 KT 0007620 13 od 24.05.2016. godine; **OIII-10** – Zahtjev odbrane za dostavu informacija i dokumenata, upućen Sudu Bosne i Hercegovine, na broj predmeta: S1 2 K 017771 14 Mpom od 24.05.2016. godine; **OIII-11** – Dopis Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KTO 00002564 12 od 25.05.2016. godine; **OIII-12** – Dopis Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 017771 14 Mpom od 30.05.2016. godine; **OIII-13** – Dopis Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KTO 0011478 16 od 24.05.2016. godine. Predmet: "Odgovor na Vaš zahtjev od 23.05.2016. godine"; **OIII-14** – Dopis Suda Bosne i Hercegovine, broj: 03-437/18 od 05.02.2018. godine, u prilogu kojeg su dostavljeni podaci - tabela u kojoj su navedeni termini, period zadržavanja i prostorije boravka Azre Sarić od 01.12.2015. godine; **OIII-15** – Tekst objavljen na portalu "Detektor.ba" (autor: BIRN) pod naslovom: "Naseru Keljmendiju šest godina zatvora", od 01.02.2018. godine (uložen i kao dokaz odbrane prvooptuženog OI-63); **OIII-16** – Tekst objavljen na web stranici "Faktor.ba", dana 12.03.2018., u 21:38 časova, "Istraga o doktor Balaban: Vještaci UKC Tuzla analiziraju dokaze, žrtve još uvijek čekaju pravdu"; **OIII-17** – Tekst objavljen na web stranici "Telegraf.rs", dana 13.03.2018. godine, pod naslovom: "Biljana (31) preminula nakon porođaja, a njen otac krivi ljekare: Deluje da je neko namerno hteo da ubije moju kćerku. Doktori tvrde da nije bilo propusta. (FOTO)", a kao zajednički dokaz odbrane trećeoptužene I drugooptuženog - CD sa relevantnim komunikacijama izdvojenim iz dokaza Tužilaštva tehnički uloženi od strane odbrane drugooptuženog podbrojem **OII-4**, označenog kao DT-20, te kao zajednički dokaz odbrane trećeoptužene i Tužilaštva BiH - Relevantni dijelovi snimka video nadzora iz hotela "Park" u Vogošći tehnički uloženi od strane Tužilaštva pod brojem **DT-24 (24.1.)**.

Braniteljica trećeoptužene je na početku završne riječi istakla da se pridružuje svim navodima iznesenim od strane ostalih odbrana, kao i da ostaje kod svih prigovora istaknutih tokom postupka, te da će završnu riječ iznijeti na način da odgovori na navode optužnice koji se direktno tiču optužene Šahman Bilsene.

U nastavku izlaganja, odbrana se osvrnula na izmjenjenu optužnicu od 27.03.2018. godine, navodeći prvenstveno da je ista nejasna, posebno ističući da su tom optužnicom optuženoj Bilseni Šahman na teret stavljena teža djela, pa čak i nova tačka optuženja, što nije bio

slučaj sa potvrđenom optužnicom, dodajući da u svakom slučaju, Tužilaštvo nije dokazalo niti jedan navod optužnice.

U nastavku završne riječi, pozivajući se na provedene materijalne dokaze, kako Tužilaštva, tako i odbrane, odbrana se posvetila detaljnom obrazlaganju tvrdnje o nepostojanju krivičnog postupka koji se vodi po zakonima BiH, kao bitnog elementa krivičnog djela Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. KZ BiH.

Najveći dio svoje završne riječi, odbrana trećeoptužene posvetila je osporavanju kredibiliteta svjedoka Sarić Azre, te pobijanju navoda iz njenog iskaza, uvezujući isti sa drugim provedenim subjektivnim i materijalnim dokazima, ukazujući na taj način na sve nedosljednosti i kontradiktornosti u istom.

Zaključno, ističući da Tužilaštvo nije dokazalo navode iz optužnice, da sasvim sigurno to nije učinilo izvan razumne sumnje, da je svjedok na čijem je iskazu optužnica zasnovana nekredibilan, dok nijedan drugi dokaz ne podržava navode iste, odbrana je predložila da se optužena Šahman Bilsena oslobodi svih optužbi koje joj se stavljaju na teret.

Optužena Šahman Bilsena se saglasila sa navodima iznesenim od strane braniteljice.

2.4. Odbrana Hadžijahić Zijada

Odbrana optuženog Hadžijahić Zijada nije imala prijedloga subjektivne prirode, a kao materijalni dokaz proveden je i uloženi dokument: Račun broj: 16-314-000 005, vezan za kupovinu putničkog motornog vozila, od 04.01.2016. godine pod oznakom **OIV-1**.

U završnim riječima odbrana četvrtoptuženog je ukazala da se pridružuje navodima drugih odbrana istaknutih u pogledu procesnih pitanja vezanih za posebne istražne radnje i međunarodnu pravnu pomoć, te su u nastavku izneseni argumenti zašto, po stavu ove odbrane, posebne istražne radnje i postupak međunarodne pravne pomoći koji se odvijao između Bosne i Hercegovine i Kosova, nisu provedeni na zakonit način.

Takođe, odbrana je navela da je izmjenjena optužnica Tužilaštva neodređena i ne zadovoljava standard određen ZKP-om BiH, što predstavlja povredu prava na pravično suđenje. Argumente za svoj stav, odbrana nalazi u stavu Ustavnog suda BiH, po kojem uvođenje novih činjenica, radnji ili načina izvršenja djela u izmjenjenoj optužnici, ne smije biti učinjen na način kojim se optuženi dovode u teži položaj.

U nastavku završne riječi odbrana je izdiferencirala činjenični osnov optužnice koji se stavlja na teret optuženom Hadžijahiću, a koji se prema navodima odbrane, odnosi na posredovanje i uticaj na postupak imenovanja ambasadorice u Sloveniji, te pribavljanje informacija o predmetima i direktan ili posredan uticaj na tok istrage - krivičnih postupaka kojima bi bio obuhvaćen Radončić Fahrudin, Dautbašić Bakir i Šahman Bilsena, te

pozivajući se na provedene dokaze, detaljno obrazložila razloge iz kojih smatra činjenične navode iz optužnice nedokazanim.

Na kraju, odbrana je predložila da Sud, u skladu sa odredbama člana 284. tačka c) ZKP BiH donese presudu kojom se optuženi Hadžijahić Zijad (a i drugi optuženi) oslobađaju od optužbe, a sa izlaganjem branioca saglasio se i sam optuženi Hadžijahić.

3. Relevantno materijalno pravo

Udruživanje radi činjenja krivičnih djela - Član 249. Krivičnog Zakona Bosne i Hercegovine

(1) Ko organizira grupu ljudi ili na drugi način udružuje tri ili više osoba u cilju učinjenja krivičnih djela propisanih zakonom Bosne i Hercegovine, ako za takvo organiziranje ili udruživanje radi učinjenja pojedinog krivičnog djela nije propisana teža kazna, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Ko postane pripadnik grupe ljudi ili udruženja iz stava 1. ovog člana, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(3) Pripadnik grupe ljudi koji otkrije grupu ili pripadnik udruženja koji otkrije udruženje prije nego što je u njihovom sastavu ili za njih učinio krivično djelo, može se osloboditi od kazne.

(4) Organizator koji otkrivanjem grupe ljudi ili udruženja ili na drugi način spriječi učinjenje krivičnog djela iz stava 1. ovog člana, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine, a može se i osloboditi od kazne.

Ometanje rada pravosuđa - član 241. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine

(1) Ko koristi fizičku silu, prijetnju, zastrašivanje ili obećava, nudi ili daje nedopuštenu korist, kako bi naveo na davanje lažanog iskaza ili spriječio davanje iskaza ili izvođenje dokaza u krivičnom postupku koji se vodi po zakonu Bosne i Hercegovine, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

(2) Ko koristi fizičku silu, prijetnju ili zastrašivanje kako bi spriječio sudiju, tužitelja ili službenu osobu organa za provođenje zakona da vrše službenu dužnost u vezi s krivičnim postupkom koji se vodi po zakonu Bosne i Hercegovine, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem - Član 219. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine

(1) Ko posredno ili neposredno zahtijeva ili zaprimi ili prihvati nagradu ili kakvu drugu korist ili obećanje nagrade ili kakve druge koristi, za sebe ili drugoga, da korištenjem svog stvarnog ili pretpostavljenog službenog ili društvenog ili uticajnog položaja ili drugog statusa posreduje da službeno ili odgovorno lice u institucijama Bosne i Hercegovine ili strano službeno lice ili međunarodni službenik ili arbitar ili sudija porotnik izvrši ili ne izvrši službenu ili drugu radnju kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ko posreduje, koristeći svoj službeni ili društveni ili uticajni položaj ili drugi status, da službeno ili odgovorno lice u institucijama Bosne i Hercegovine ili strano službeno lice ili međunarodni službenik ili arbitar ili sudija porotnik izvrši ili ne izvrši službenu ili drugu radnju, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od jedne do osam godina.

(3) Ako je počinitelj za počinjenje krivičnog djela iz stava (2) ovog člana zahtijevao ili primio ili prihvatio nagradu ili kakvu drugu korist za sebe ili drugoga, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od jedne do deset godina.

(4) Primita nagrada ili kakva druga korist bit će oduzeta.

Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem - Član 219a. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine

(1) Ko posredno ili neposredno licu koje ima službeni ili društveni ili uticajni položaj ili drugi status učini ili ponudi ili obeća nagradu ili kakvu drugu korist da posreduje da službeno ili odgovorno lice u institucijama Bosne i Hercegovine ili strano službeno lice ili međunarodni službenik ili arbitar ili sudija porotnik izvrši ili ne izvrši službenu ili drugu radnju, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ko posredno ili neposredno, na zahtjev lica koje ima službeni ili društveni ili uticajni položaj ili drugi status, počini krivično djelo iz stava (1) ovog člana i prijavi krivično djelo prije njegovog otkrivanja ili prije saznanja da je djelo otkriveno može se osloboditi kazne.

(3) Primita nagrada ili kakva druga korist bit će oduzeta, a u slučaju iz stava (2) ovog člana može se vratiti licu koje je dalo nagradu ili kakvu drugu korist.

4. Opšta razmatranja i dokazni standardi

Sud je cijenio izvedene dokaze u ovom predmetu u skladu sa osnovnim načelima ZKP BiH i to prvenstveno odredbom člana 3. stav 1. ZKP BiH koja određuje da se svatko smatra nevinim za krivično djelo dok se pravomoćnom presudom ne utvrdi njegova krivica.

Kako to i predviđa odredba člana 3. stav 2. ZKP BiH, u slučaju da postoji bilo kakva sumnja u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježja krivičnog djela, donesena odluka mora ići u prilog optuženog, s toga na tužiocu leži obaveza dokazivanja krivice optuženog, i to optužba krivicu mora dokazati po standardu *van svake razumne sumnje*.

Sud je prilikom donošenja odluke u ovom predmetu uzeo u obzir sve dokaze provedene na glavnom pretresu, te svoje odluke zasnovao isključivo na *relevantnim dokazima*, upuštajući se u njihovu detaljnu analizu u onoj mjeri koliko je to neophodno i relevantno za donošenje zakonite i pravilne odluke, a sve u smislu člana 15. ZKP BiH koji predviđa princip slobodne ocjene dokaza.

Prilikom ocjene iskaza svjedoka, Sud je cijenio njihovo držanje i ponašanje tokom davanja iskaza, ispitao konzistentnost njihovih iskaza datih u sudnici, uporedio činjenice o kojima su svjedoci svjedočili sa činjenicama koje su utvrđene ocjenom iskaza drugih svjedoka, te ocjenom materijalnih dokaza, a sve kako bi se utvrdilo da li su potkrijepljeni ili osporeni

drugim dokazima u ovom predmetu, vodeći se elementarnim formalno logičkim i psihološkim pravilima, te prosječnim ljudskim iskustvom. Sud je u toku ocjene dokaza ispitao i uložene materijalne dokaze kako bi odlučio o njegovoj zakonitosti, relevantnosti, autentičnosti, pouzdanosti i dokaznoj vrijednosti.

5. Procesne odluke donesene u toku glavnog pretresa

5.1. Odluke donesene u vezi sa načinom saslušanja svjedoka u direktnom i unakrsnom ispitivanju i načinom izvođenja materijalnih dokaza

Sud, temeljem odredbe člana 262. stav 3. ZKP BiH ima mogućnost u odgovarajućoj mjeri kontrolisati način i redoslijed ispitivanja svjedoka i izvođenja dokaza, vodeći računa da ispitivanje i izvođenje dokaza bude efikasno za utvrđivanje istine, da se izbjegne nepotrebno gubljenje vremena i zaštite svjedoci od uznemiravanja i zbunjivanja. Tumačenjem navedene odredbe proizlazi da Sud ne može određivati način izvođenja dokaza, već samo vršiti kontrolu tog načina u cilju da izvođenje dokaza bude efikasno i u vezi sa činjenicama bitnim u konkretnoj krivičnopravnoj stvari.

Sud je prilikom saslušanja prvih svjedoka donio odluku¹, kojom se rukovodio i koju je primjenjivao tokom cijelog postupka, da će prilikom saslušanja svjedoka, strankama i braniocima omogućiti da u fazi unakrsnog ispitivanja svjedoka, postave i određeni broj pitanja na okolnosti koje nisu bile predmet direktnog ispitivanja, niti se odnose na pitanja u korist vlastitih tvrdnji. Navedenu odluku Sud je donio u cilju što efikasnijeg i ekonomičnijeg vođenja glavnog pretresa, da se isti svjedoci ne bi po prijedlogu suprotne strane ponovo pozivali pred sud radi odgovora na par postavljenih pitanja. U takvim situacijama, a da se navedena odluka ne bi zloupotrijebila i dovela u pitanje odredba člana 262. stav 1. ZKP BiH koja reguliše način ispitivanja svjedoka u zavisnosti od strane koja je pozvala svjedoka, Sud je stanke i braniocima upozoravao da u slučaju postojanja više pitanja, navedene svjedoke u odgovarajućoj fazi izvođenja dokaza predlože kao svoje svjedoke o kojim će prijedlozima Sud odlučiti.

Za pitanja u korist vlastitih tvrdnji, odbrana je prethodno ukazala Sudu o kojim se tvrdnjama radi, i nakon što je utvrdio da te tvrdnje doprinose razrješenju predmetne krivičnopravne stvari, Sud je dozvolio odbrani da takva pitanja postavlja svjedocima.

Odredba člana 273. stav 1. ZKP BiH propisuje dopuštenost korištenje iskaza datih u istrazi tokom saslušanja na glavnom pretresu, u kojem slučaju se saslušanoj osobi može dati mogućnost da objasni ili pobije svoj prethodni iskaz.

---

¹ Glavni pretres održan 13.04.2016. godine, saslušanje svjedoka Čatić Indire

U skladu sa ciljem i svrhom navedene odredbe, a da bi izvođenje dokaza bilo efikasno za utvrđivanje istine, Sud je tokom saslušanja svjedoka strankama i braniocima dozvolio korištenje iskaza datih u istrazi u cilju podsjećanja svjedoka na određeni dio iskaza², naročito u situacijama kod unakrsnog ispitivanja od strane odbrane, kada tuzilac na određene okolnosti nije saslušavao svjedoka u direktnom ispitivanju, kao i kod predočavanja dijela iskaza iz istrage koji se razlikuje u odnosu na svjedočenje na glavnom pretresu.

U odnosu na prigovor³ da je odbrana dovedena u neravropravan položaj prilikom saslušanju svjedoka, s obzirom da tužilac svjedoka na glavnom pretresu saslušava i na okolnosti koje nisu bile predmet saslušanja u istrazi, a u odnosu na koji zapisnik se odbrana pripremala za unakrsno ispitivanje, Sud je ukazao da će se odbrani omogućiti dodatno vrijeme pripreme za unakrsno ispitivanje na okolnosti pitanja postavljenih svjedoku tek na glavnom pretresu. Na isti način Sud je postupio i prilikom saslušanja svjedoka odbrane Jusufović Muniba⁴, kada je Sud odgodio unakrsno ispitivanje svjedoka od strane tužioca, da bi se tužilac mogao pripremiti za ispitivanje u odnosu na direktna pitanja postavljanja od strane odbrane prvoptuženog, na okolnosti koje nisu bile najavljene.

U odnosu na svjedoke koji nisu saslušani u istrazi, odnosno za koje ne postoji zapisnik o njihovom saslušanju, Sud je naložio Tužilaštvu da odbrani ukaže na koje okolnosti će svjedok biti saslušan, a kako bi se odbrana mogla pripremiti za unakrsno ispitivanje. Sa ovakvim procesnim obavezama stranaka u postupku, u cilju jednakosti oružja, Sud je upoznao i odbranu u fazi predlaganja dokaza odbrane.

Sud je odbrani dozvolio da prilikom unakrsnog ispitivanja svjedoka istima prezentira i dokaze koje tužilac namjerava uložiti u fazi ulaganja materijalnih dokaza, pri tome upozoravajući da to ne može biti način izvođenja tužilačkih dokaza od strane odbrane, ali da će Sud te dokaze na kraju postupka cijiniti i smatrati zajedničkim dokazima. U slučaju da se radi o dokaznom materijalu koju je odbrana pribavila iz tužilačkog dijela spisa a koji nisu predloženi u optužnici, Sud će cijiniti samo kao dokaze odbrane, u kojem slučaju je tužilaštvo imalo obavezu da se izjasni o autentičnosti tih dokaza.⁵

Sud je na početku dokaznog postupka stranke i braniocice upoznao i sa obavezom da, u slučaju potrebe za predočavanjem određenih materijalnih dokaza predloženim svjedocima tokom njihovog saslušanja, sa takvim dokumentima na vrijeme upoznaju suprotnu stranu, a u cilju kvalitetne pripreme saslušanja svjedoka i efektivnog provođenje glavnog pretresa.

---

² Glavni pretres održan 11.05.2016. godine, unakrsno ispitivanje svjedoka Mašić Tarika

³ Glavni pretres održan 13.04.2016. godine, saslušanje svjedoka Čatić Indire

⁴ Glavni pretres održan 31.01.2018. godine, saslušanje svjedoka Jusufović Muniba

⁵ Glavni pretresi održani 18.05.2016. i 19.04.2017. godine i 17.05.2017. godine

Sud je tužilaštvu dozvolio da se prilikom predočavanja materijalnih dokaza ukaže na koji činjenični navod iz predmetne optužnice se prezentirani dokaz odnosi, pri tome vodeći računa da pri odabranom načinu izvođenja dokaza optužbe, tužilac ne daje komentare i tvrdnje van činjeničnog opisa optužbe, niti da iznosi analizu ranije izvedenih dokaza i iste cijeni sa već izvedenim dokazima, na koji način bi ulaganje materijalnih dokaza preraslo u iznošenje završnih riječi.

Sud je u skladu sa odredbom člana 8. stav 1. ZKP BiH, stranke i braniocima upoznao da će se kao dokaz moći prezentirati i u sudski spis uložiti samo dokumentacija koja je na jednom od tri službena jezika Bosne i Hercegovine.⁶

Odbrana je prigovorila načinu na koji je tužilac prezentirao presretnute razgovore. Naime, prigovor odbrane je bio usmjeren na prijedlog da se komunikacije prezentuju u cjelini, a ne u segmentima kako je to tužilac provodio.

Sud je odbio navedeni prigovor/prijedlog nalazeći da tužilac u okviru provođenja dokaza ima pravo izabrati način i obim izvođenja svojih dokaza, koji odabir po stavu optužbe na najbolji način ide u prilog dokazivanju tvrdnji iz optužnog akta. S druge strane, odbrana je tom prilikom upoznata da će u okviru svojih dokaza, imati priliku predložiti prezentovanje cjelokupnog razgovora i ukazati sudu da li su segmenti prezentirane komunikacije izvučene iz konteksta. Naime, kako se radilo o fazi izvođenja dokaza optužbe, prezentovane su, za optužbu, relevante presretnute komunikacije a određene samo u pojedinom segmentu, s obzirom da je ocjena tužioca da je samo jedan dio komunikacije relevantan za predmet odlučivanja. Način na koji je tužilac izvodio svoje dokaze iz dokaznog prijedloga optužnice je odabir tužioca, i radilo se o prezentaciji materijalnih dokaza optužbe. Odbrani je dato pravo da izvodi svoje dokaze, odnosno prezentira presretnute razgovore u integralnom ili u nekom drugom segmentu, odnosno na način za koji bude smatrala da je za odbranu najpovoljniji.

Kod načina izvođenja dokaza na glavnom pretresu, a cijeneći prigovore odbrana, Sud ukazuje da nije našao spornim činjenicu da određeni svjedoci/vještaci tehnički prezentiraju materijalne dokaze optužbe. Radilo se o svjedoku Sokočević Emiru koji je prezentirao Analitičku odbradu dokaznog materijala (DT-23)⁷, vještaku Bešlić Adnanu koji je prezentovao podatke iz nalaza izvršenog vještačenja mobilnih telefona (DT-87.1 i DT-92.1)⁸, svjedoku Skeledžić Zvijezdani koja je puštala presretnute komunikacije⁹, te svjedoku Kos Irhadu koji je prezentirao sadržaj video snimka „Avaz roto presa“(DT -138)¹⁰.

---

⁶ Glavni pretres održan 12.06.2017. godine

⁷ Glavni pretres održan 16.11.2016. godine

⁸ Glavni pretresi održani 07.12., 14.12. i 21.12.2016. godine, te 08.11.2017. godine

⁹ Glavni pretresi održani 18.01., 08.02., 15.02., 08.03., 22.03.2017. godine

¹⁰ Glavni pretres održan 14.03.2018. godine

Navedeni svjedoci su pored dijela svjedočenja/vještačenja na okolnosti postupanja pri provođenju istražnih radnji u navedenom predmetu, izvodili i u tehničkom smislu materijalne dokaza optužbe, bez davanja bilo kakvih zaključaka u tom dijelu provođenja dokaza. Navedeni način izvođenja svojih dokaza tužilac je očigledno izabrao kao najefikasniji, cijeneći tehničku sposobnost i iskustvo svjedoka/vještaka u sličnim situacijama.

Sud je prihvatio prijedlog optužbe da se vještak Bešlić Adnan ponovo pozove radi prezentovanja dvije SMS poruke iz nalaza vještačenja mobilnog telefona Radončić Fahrudina.¹¹ Naime, prilikom saslušanja i izvođenja navedenog dokaza na ročištima 07.12., 14.12. i 21.12.2016. godine, optužba je izostavila prezentovati dvije, po stavu tužilaštva relevantne komunikacije. Sud je pri donošenju ove odluke imao u vidu da se još uvijek radilo o fazi redovnog izvođenja dokaza optužbe, te je preslušavanjem ročišta na kojima je prvobitno saslušan Bešlić Adnan, jasno vidljivo da se radilo o očitom propustu izvođenja i ove dvije komunikacije, zbog čega je tužilaštvu Sud dozvolio ponovo pozivanje vještaka u cilju prezentiranja ovog dijela dokaza.

Tokom izvođenja komunikacija proisteklih kao rezultat provođenja posebnih istražnih radnji, koje je u tehničkom smislu prezentovala Zvezdana Skeledžić¹², Sud je na prijedlog odbrane, dozvolio da se navedeni dokaz provodi na način da se reprodukuje relevantna komunikacija, zatim da Tužilaštvo kratko izloži koje činjenične navode iz optužnice dokazuje pojedinim razgovorom, a nakon toga da odbrana iznese prigovore relevantnosti, zakonitosti i autentičnosti izvedenih komunikacija.

Međutim, zbog učestale pojave da stranke i branioci prekoračuju ovlaštenja koja su im data, na način da govore šire i više od onoga što je dozvoljeno i primjereno u toj fazi postupka, ovakav način provođenja dokaza i iznošenja prigovora, pokazao se kao neefikasan i neekonomičan, te je efektivno vrijeme provođenja dokaza u velikoj mjeri reducirano. U pojedinim momentima, iznošenje prigovora pretvorilo se u neprimjereno međusobno raspravljanje stranaka i branilaca, što je dovelo do narušavanja reda u sudnici i ometanja suđenja.

Član 13. stav 2. ZKP BiH propisuje da je sud dužan da postupak provede bez odugovlačenja i onemogući svaku zloupotrebu prava koja pripadaju osobama koje učestvuju u postupku. Sud je u skladu sa navedenom zakonskom odredbom, ali i odredbom člana 241. stav 1. ZKP BiH, koja propisuje da je dužnost predsjednika vijeća da se stara o održavanju reda u sudnici i dostojanstvu Suda, na ročištu održanom dana 08.02.2017. godine, donio odluku da će odbrana ubuduće svoje prigovore isticati nakon što tužilac provede dokaz u cjelini, a sve kako bi se obezbijedio red u sudnici i održalo dostojanstvo suđenja, posebno zbog osiguranja efikasnosti postupka, a što je prvenstveno u interesu

---

¹¹ Glavni pretres održan 08.11.2017. godine

¹² Svjedok Zvezdana Skeledžić prezentovala je razgovore na ročištima održanim u dane 11.01.2017., 18.01.2017., 08.02.2017., 15.02.2017., 08.03.2017. i 22.03.2017. godine

optuženih. Tužiocu je dozvoljeno da kratko, zavisno od pripremljene strategije, pojasni šta dokazuje kojom komunikacijom, grupno ili pojedinačno, u zavisnosti od potrebe za pojedinačnim obrazloženjem.

Prema ocjeni Suda, na prethodno opisan način, osigurani su uslovi za efikasno i neometano izvođenje navedenog dokaza. Istovremeno, odlaganje momenta iznošenja prigovora odbrane, nije imalo uticaj na osiguranje prava optuženih na odbranu, te je isto ostalo nepromjenjeno i obezbjeđeno u svom punom kapacitetu.

Na isti način Sud je postupio i u fazi prezentiranja materijalnih dokaza, kada je Tužilaštvu dozvolio da dokaze prezentira u tzv. setovima prema međusobnoj povezanosti dokaza, nakon čega je odbrana imala mogućnosti isticanja prigovora¹³. Naime, tužilac je stranka koja disponira sa dokazima predloženim u optužnom aktu i načinom njihovog izvođenja, te je grupisanje dokaza kao cjeline pri izvođenju, način koji se pokazao kao praktičan i svrsishodan, a navedenim postupanjem odbrana nije dovedena u nepovoljniji položaj, na koji način njihovo pravo na isticanje prigovora, nije bilo uskraćeno.

Odbrana je istakla prigovor da transkripti koji su sačinjavani kao pismeni prepisi presretnutih razgovora sadržajno ne odgovaraju ostvarenoj komunikaciji, već su određene riječi izostavljene ili pogrešno i netačno intepretirane.

Sud je stranke i braniocce upoznao sa stavom Suda, da se transkripti po svom karakteru ne mogu tretirati i cijeliti kao dokazni materijal, već da su za Sud, od dokazne vrijednosti samo neposredno, na glavnom pretresu prezentirani audio snimci presretnutih komunikacija. U daljem toku postupka tužilac je odustao od navedenih transkripata, tako da isti nisu ni prezentovani/izvedeni na glavnom pretresu.

Odbrana je iznijela i prigovor da dokazi u optužnici nisu specificirani na način da su uz svaki dokaz, taksativno navedeni prilozi istog, što prema navodima odbrane, ugrožava pravo optuženih na poimanje, odnosno saznanje obima dokaznog supstrata optužnice, a koje saznanje se upravo crpi iz onoga što je navedeno u optužnici¹⁴.

Prema ocjeni Suda, evidentno je da bi taksativno navođenje kompletnog dokaznog materijala u optužnom aktu doprinijelo jasnoći i preciziranju dokazne građe, te otklonilo svaku moguću nejasnoću u tom pravcu. Međutim, Sud nalazi da takav propust u obilježavanju dokaza nije značajan u mjeri koja bi dovela do opasnosti od kršenja prava na odbranu ili drugih procesnih garancija predviđenih zakonom. Sud nalazi opravdanim izjašnjenje tužioca da se radi o načinu, odnosno stilu obilježavanja dokaza, gdje su pojedini dokazi naznačeni na način da je naveden propratni akt nadležnog organa, u prilogu kojeg su dostavljeni pojedinačni dokazi (CD-ovi, službene zabilješke i slično), i koji kao takvi čine

---

¹³ Glavni pretres održan 12.07.2017. godine

jedinstvenu cjelinu. Konačno, ono što je bitno i nesporno jeste činjenica da je odbrani uz optužnicu dostavljen kompletan dokazni materijal, što ni odbrana nije osporavala.

U ovom dijelu, Sud nalazi bitnim naglasiti i da je Tužilaštvo, po nalogu Suda, tokom čitave faze provođenja dokaza optužbe odbrani u kontinuitetu dostavljalo uređene prijedloge izvođenja dokaza (tzv. setove), u kojima su jasno određeni i numerisani svi dokazi, sa jasnim navođenjem i pomenutih priloga, na koji način je odbrani omogućena kvalitetna priprema za izjašnjenje i eventualno iznošenje svojih prigovora, te otklonjena svaka eventualna nejasnoća u opisu dokazne građe iz optužnice.

5.2. Odluke po prijedlozima odbrane za donošenje odluke po prigovoru zakonitosti dokaza u toku postupka

Povodom podnesenog prijedloga odbrane¹⁵ da Sud u toku glavnog pretresa donese odluku o zakonitosti određenih dokaza (set dokaza koji se odnose na Naredbe Suda operateru telekomunikacija (DT-17 do DT-23 i od DT-26 do DT-27), te set dokaza koji se odnose na Vještačenje oduzetih mobilnih telefona (DT-87, DT-87.1, DT-87.2, DT-88, DT-88.1, DT-89, DT-89.1, DT-89.2, DT-91, DT-92; DT-92.1 i DT-92.2), te dokazi koji su proistekli primjenom posebnih istražnih radnji po naredbama Suda (DT-15, DT-32, DT-35 i DT-38), odnosno da se takvi dokazi izuzmu iz spisa kao nezakoniti, i isti ne provode, a cijeneći procesni momenat kada je prigovor istaknut, Sud je ukazao da će se po uloženom prigovoru očitovati i donijeti odluku kada bude imao na raspolaganju sve relevante činjenice i okolnosti.

Naime, Sud nije našao opravdanim u tom momentu donijeti odluku o zakonitosti navedenih dokaza optužbe, s obzirom da nije pred sobom imao sve relevante dokaze, činjenice i okolnosti koje bi morao imati u vidu prilikom donošenja takve odluke. Naime, sam prigovor zakonitosti dokaza koji je odbrana istakla, prije samog izvođenja predloženih dokaza, i bez pružanja mogućnosti da tužilac takav prigovor u daljem toku postupka osporava drugim dokazima, nije bio dovoljan za donošenje sveobuhvatne i kvalitetne odluke o tako važnom pitanju kakvo je pitanje odluke zakonitosti dokaza, jer je Sud cijenio da takva odluka može uslijediti tek nakon što Sud izvrši uvid u sve relevante dokaze.

Sud je tokom glavnog pretresa donosio procesne odluke po uloženim prigovorima stranaka na materijalne dokaze samo u situacijama kada je postojao očigledan razlog zbog kojih se određeni dokazi neće provoditi na glavnom pretresu (nezakonitost/nerelevantnost) i o tome dao odgovarajuće obrazloženje. U ostalim situacijama, Sud je prihvatao u dokaznu građu izvedene dokaze, a sve prigovore i argumente cijenio u momentu kada su dokazi detaljno ocjenjivani, pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima.

---

¹⁴ Glavni pretres održan dana 18.01.2017. godine

¹⁵ Glavni pretres održan 16.11.2016. godine; Zajednički prijedlog odbrane svih optuženih od 28.11.2016. godine, Glavni pretres održan 11.01.2017. godine

Pri donošenju odluke o ovakvom postupanju, osim razloga pravičnosti i logičke opravdanosti, Sud se rukovodio i praksom ovog Suda u predmetu S 1 2 K 004050 13 Krž 15 /Kuvelja Božidar/, u kojem je navedeno: „Odluka o prihvatanju dokaza u toku provođenja dokaznog postupka, procesnog je karaktera. Primjereno je da se dokazi u spis u toku postupka prihvataju procesnim iješerjima, a da se ocjena tih dokaza u smislu njihove sadržine i dokazne snage vrši po okončanju glavnog pretresa, kada prvostepeno vijeće ima pregled svih izvedenih dokaza, te može u smislu odredbe iz člana 15. i 281. stav 1. i 2. ZKP BiH, izvršiti slobodnu ocjenu dokaza pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima.“

5.3. Odluka o nezakonitosti dokaza proizlašli vještačenjem telefona svjedoka Sarić Azre

Sud je smislu člana 10. ZKP BiH, u toku glavnog pretresa¹⁶ donio odluku kojom je proglasio nezakonitim dokaze Tužilaštva koji se odnose na vještačenje mobilnog telefona Sarić Azre. Tako su nezakonitim proglašeni - Naredba za provođenje vještačenja, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 25.12.2015. godine; Dopuna naredbe za vještačenje, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 29.12.2015. godine, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: I-16-10/2-04-1-419-1343/12 od 22.01.2016. godine, Izvještaj o vještačenju sa CD/DVD u prilogu, kao i provedeni dokaz saslušanja Kos Irhada na pretresu održanom 12.06.2017. godine.¹⁷

Sud je na početku izvođenja ovog dokaza (saslušanje Kos Irhada i prezentiranja Izvještaja o vještačenju telefona svjedoka Sarić Azre), ukazao strankama i braniocu da se kao dokazi mogu prezentovati samo oni podaci iz mobitela za koju postoji saglasnost svjedoka Sarić Azre, s obzirom da se radilo o dobrovoljnoj predaji predmeta.¹⁸

Međutim, tokom izvođenja dokaza, među strankama se našlo kao sporno pitanje obim korištenja podataka koji su sadržani u Izvještaju o vještačenju mobilnog telefona Sarić Azre, te je Sud, radi zakonitog provođenja ovog dokaza, morao prvenstveno tačno utvrditi za koje sve vrste podataka sadržanih u telefonu i za koji vremenski period je svjedok dala saglasnost za vještačenje. U tom cilju, Sud je od stranaka zatražio detaljno izjašnjenje, a od Tužilaštva i Zapisnik o saslušanju Sarić Azre u kojem je konstatovana njena izjava na ove okolnosti, kao i Naredbe tužioca za vještačenja u cilju provjere podudarnosti izražene volje svjedoka i naredbe tužioca u pogledu obima vještačenja.

Iz Zapisnika o saslušanju svjedoka Sarić Azre od 25.12.2015. godine (DT-13), proizlazi da je ista dobrovoljno predala telefon u cilju izuzimanja podataka o ostvarenim komunikacijama o kojima je tom prilikom davala iskaz i koje kontakte je prilikom saslušanja

¹⁶ Glavni pretres održan 21.06.2017. godine

¹⁷ Dokazi su u optužnici naznačeni pod rednim brojevima DT-41, DT-42 i DT-43

¹⁸ Glavni pretres održan 12.06.2017. godine

pronalazila u svom telefonu. Iz tog dijela njenog iskaza proizlazi da se radi o kontaktima sa Dautbašić Bakirom i Šahman Bilsenom, ne i sa licima Žujo Sabahudin i Šukalo Aziz, kako je to tužilac naveo. Nadalje, kada je u pitanju vremenski period, iz pomenutom zapisnika, kao i iz činjeničnog opisa optužnice, proizlazi da je relevantni vremenski period ostvarenih komunikacija Sarić Azre sa drugim licima od 14.12. do 18.12.2015. godine.

S druge strane, iz Naredbe Tužilaštva od 25.12.2015. godine proizlazi da vremenski period naređenog vještačenja nije preciziran ni određen, a da je predmet/obim vještačenja u mnogo čemu širi u odnosu na podatke koje je svjedok dobrovoljno dala da se mogu izvještačiti.

Naredbom Tužilaštva od 25.12.2015. godine naređeno je - *Tačka 1.: „sačiniti kopiju, kreirati zamrznutu sliku svih hard diskova“. Tačka 2.: „utvrditi sadržaj adresara, dolaznih, odlaznih poziva, SMS poruka i drugog sadržaja SIM kartice i mobitela, kcji bi mogao poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku, te izdvcjiti: primjene i upućene pozive, primjene i upućene SMS poruke, memoriju telefona,brisana, listing imenika telefona, IMEI brcj telefonskog aparata, IMSI brcj SIM kartice, korisnički brcj SIM kartice, te ukoliko posjedujete mogućnost, izvršiti skidanje materijala (poruke, fotografije, video klipovi, i tako da je) kroz aplikaciju Viber, kao i eventualno druge aplikacije“. I tačka 3.: „sve druge podatke do kcjih dođete, a nalaze se u dostavjenom telefonu i SIM kartici“.*

Dakle, navedeno ukazuje da se radi o izrazito širokom obimu i vrsti podataka, koji znatno prevazilaze podatke za koje je svjedok Sarić dala saglasnost.

Tužilaštvo je dopunom naredbe za vještačenje od 29.12.2015. godine, izvršilo izmjenu ali samo u odnosu na period za koji je potrebno izvršiti vještačenje, a obim vještačenja je i dalje ostao neizmjenjen. Tako je dopunom naredbe samo preciziran period za koji je potrebno izvršiti vještačenje – od 10.12. do 18.12.2015. godine

Međutim i kod vremenskog perioda koji je određen dopunom naredbe, Sud je našao da se ne radi o identičnom vremenskom periodu za koji je svjedok Sarić dala saglasnost, jer kako je to Sud već utvrdio, relevantan period o kojem je svjedok dala iskaz 25.12.2015. godine je od 14.12. do 18.12.2015. godine, a dopunom naredbe se taj period neosnovano proširio na period od 10.12.2015. godine. I ova činjenica ukazuje da je izvršeno vještačenje urađeno i sa aspekta obima podataka i sa aspekta vremenskog perioda, izvan saglasnosti svjedoka.

Iz zapisnika o saslušanja svjedoka jasno su naznačeni podaci (telefonski kontakti), osobe sa kojima su kontakti ostvareni (Dautbašić i Šahman) kao i vremenski period (14.12. 18.12.2015. godine), na koje se odnosi dobrovoljna predaja telefona u cilju vještačenja. S toga je krajni zaključak Suda, da Tužilaštvo nije imalo zakonskog osnova, u konkretnoj situaciji izdati pomenute naredbe za vještačenje u onom obimu u kakvom su izdate.

Da bi ovakav vid vještačenja (širi u odnosu na dobrovoljnu predaju predmeta) bio pravno valjan i na zakonu zasnovan, bilo je potrebno provesti zakonsku proceduru oduzimanju

predmeta, izdavanja potvrde o privremenom oduzimanju, otvaranje predmeta, pa tek onda izvršiti vještačenje na ovakav način.

Sud nije dozvolio izvođenje ovih dokaza, isti se nisu koristili u ovom postupku, niti se koristila bilo koja činjenica ili informacija ukoliko je proizašla iz ovog nezakonitog dokaza. Navedeni dokazi su, po instrukciji predati sudu, ali su isti uloženi u poseban omot, radi eventualnog korištenja u drugostepenom postupku.

U konkretnoj situaciji se radilo o očito nezakonitom dokazu, pri njegovoj ocjeni zakonitosti, Sud je imao na raspolaganju sve činjenice i okolnosti koje su bile neophodne za donošenje odluke o zakonitosti ovog dokaza u toku glavnog pretresa.

5.4. Odluke o isključenju javnosti

Član 235. ZKP BiH propisuje: „*Od otvaranja zasjedanja pa do završetka glavnog pretresa sud,ja, odnosno v.jeće može u svako doba, po službencj dužnosti ili po pr.jedlogu stranaka i branite,ja, ali uvijek po njihovom saslušanju, isključiti javnost za cio glavni pretres ili jedan njegov dio, ako je to u interesu državne sigurnosti ili ako je to potrebno radi čuvar,ja državne, vcjne, službene ili važne poslovne tajne, čuvar,ja javnog reda, zaštite morala u demokratskom društvu, osobnog i intimnog života optuženog ili oštećenog ili zaštite interesa malo,jetnika ili svjedoka.*“

U skladu sa navedenom zakonskom odredbom, Sud je donio odluku da se sa dijela glavnog pretresa održanog 29.06.2016. godine, isključi javnost. Takvu odluku Sud je donio u cilju zaštite interesa svjedoka Sarić Azre, samo u dijelu unakrsnog ispitivanja od strane odbrane trećeoptužene, za dio pitanja koja su se odnosila na osobni život svjedoka, odnosno, njenu emotivnu vezu sa Delalić Ramizom.

Javnost je isključena i na dijelu ročišta održanog dana 17.08.2016. godine, prilikom saslušanja svjedoka Bašić Almira, a radi čuvanja državne, profesionalne tajne, te radi lične bezbjednosti optuženih, prvenstveno optuženog Dautbašić Bakira. Isključenje javnosti uslijedilo je u dijelu direktnog ispitivanja svjedoka Bašića, i to na okolnosti koje se odnose na prikupljanje informacija o bezbjednosno interesantnim licima, od strane optuženog Dautbašića. Iz istih razloga, odnosno u istom cilju, u skladu sa navedenom odlukom Suda, javnost je isključena i sa dijela glavnog pretresa, održanog dana 21.12.2016. godine, prilikom saslušanja vještaka Bešlić Adnana, i to u dijelu gdje su reprodukovane poruke i ostala komunikacija između optuženog Dautbašić Bakira i svjedoka Bašić Almira, koja se odnosila na ranije pomenuto prikupljanje informacija o bezbjednosno interesantnim licima.

Uvažavajući navedenu odluku, na ročištu održanom dana 21.03.2018. godine, prilikom prezentovanja na grafoskopu dokaza Tužilaštva (DT-141) u kojem dokazu su, između ostalog, sadržane komunikacije između svjedoka Bašić Almira i optuženog Dautbašić Bakira, koje su ranije reprodukovane uz isključenje javnosti, Sud je zabranio printanim medijima objavljivanje sadržaja istih.

Na ročištu za nastavak glavnog pretresa održanom dana 08.03.2017.godine, Sud je donio odluku da se određeni razgovori i jedna SMS poruka (razgovori označeni brojevima: 61; 543; 545; 923; 932; 795; 993; 996; 879; 913; 939; 982; 1009; 1011; 1278; 1280; SMS poruka označena brojem: 1403)¹⁹ reprodukuju u sjednici zatvorenoj za javnost, s obzirom da je Sud našao da sadržaj razgovora upućuje na mogućnost povrede prava na privatnost osoba koje se spominju u razgovorima, a određen broj razgovora upućuje i na mogućnost kompromitacije stranih i domaćih dužnosnika.

U skladu sa navedenom odlukom, na ročištu održanom dana 22.03.2017. godine, isključena je javnost u dijelu u kojem su reprodukovane pomenute komunikacije, te iz istih razloga, u dijelu iznošenja prigovora odbrane prvooptuženog, na razgovore koji su reprodukovani na dijelu ročišta isključenom za javnost, jer je branilac prepričavao sadržaj tih razgovora.

Sud nije prihvatio prijedlog odbrane u dijelu kojim je traženo da se razgovori označeni pod brojevima 1001; 1022; 1268; 1310; 1315; 1351; 1398²⁰ reprodukuju u sjednici zatvorenoj za javnost, s obzirom da, prema ocjeni Suda, sadržaj niti jednog od tih razgovora ne obuhvata okolnosti propisane članom 235. ZKP BiH, odnosno sadržaj istih ne ugrožava interes čuvanja državne sigurnosti, državne, vojne, službene ili važne poslovne tajne, čuvanja javnog reda, zaštite morala u demokratskom društvu, osobnog i intimnog života optuženog ili oštećenog ili zaštite interesa maloljetnika ili svjedoka.

Takođe, Sud nije prihvatio prijedlog optužbe da se za vrijeme čitanja zapisnika o saslušanju svjedoka Sarić Azre od 08.04.2014. godine isključi javnost.²¹ Naime, odluka Suda o isključenju javnosti u odnosu na dijelove iskaza ovog svjedoka odnosila se na neposredno svjedočenje ovog svjedoka na glavnom pretresu i takva odluka nije obuhvatala sve druge iskaze svjedoka. Takođe, sam prijedlog optužbe za isključenje javnosti nije uslijedio prije početka izvođenja ovog dokaza, već tek nakon intervencije Suda i upoznavanja sa procesnom odlukom u odnosu na svjedočenje Sarić Azre na glavnom pretresu, sa kojom odlukom je optužba svakako bila upoznata prilikom predlaganja izvođenja ovog dokaza (zapisnika o saslušanju).

Javnost je isključena i sa dijela ročišta održanom dana 06.12.2017. godine, kako bi odbrana detaljno obrazložila svoj prijedlog za izvođenje subjektivnih dokaza, saslušanje svjedoka²² koji su predloženi na okolnosti kredibiliteta svjedoka Sarić Azre, a sve radi zaštite interesa i osobnog života navedenog svjedoka.

---

¹⁹ Pregled konverzacija izdvojenih na poseban CD, dostavljen uz Akt Tužilaštva od 14.02.2017. godine

²⁰ Pregled konverzacija izdvojenih na poseban CD, dostavljen uz Akt Tužilaštva od 14.02.2017. godine

²¹ Glavni pretres održan 12.07.2017. godine

²² Svjedoci označeni pod rednim brojevima 5, 6, 7 i 8 u prijedlogu odbrane prvooptuženog od 23.11.2017. i 24.11.2017. godine

Odluke Suda o isključenju javnosti su donesene po prethodnom saslušanju stranaka i branilaca i odnosile su se isključivo na određene dijelove glavnog pretresa, na koji način su ispoštovane odredbe o javnosti postupka a istovremeno zaštitili interesi navedeni u odredbi člana 235. ZKP BiH.

5.5. Odluke o „procesnoj“ zaštiti svjedoka

Na glavnom pretresu održanom dana 18.05.2016. godine, postupajući po zahtjevu svjedoka, a nakon saslušanja stranaka i branilaca, u cilju zaštite interesa osobnog života i zaštite od uznemiravanja svjedoka, Sud je donio odluku, kojom se zabranjuje svim printanim i elektronskim medijima da u javnosti iznose sadržaj svjedočenja svjedoka Sarić Azre i njen lik, odnosno fotografiju.

Naime, Sud je našao da postoje specifične okolnosti na strani svjedoka, imajući u vidu činjenice o kojima je trebala svjedočiti na glavnom pretresu, a koje uključuju zadiranje u određenoj mjeri u privatni i intimni život svjedoka, pitanja koja se odnose na njen kredibilitet, te činjenicu da je ista zbog prirode posla koji obavlja²³ u konstantnom i neposrednom kontaktu sa velikim brojem osoba.

Sud je zaključio da bi objavljivanje fotografije dovelo do prepoznavanja svjedoka od strane javnosti, te dovodeći navedeno u vezu sa činjenicom da se u konkretnom slučaju radi o procesu koji je intenzivno medijski praćen, Sud je zaključio da je cjelishodno u cilju zaštite interesa, daljeg neometanog obavljanja poslovnih aktivnosti, te spriječavanja potencijalnih neugodnosti u svakodnevnom životu i radu svjedoka, zabraniti da se u medijima iznosi sadržaj svjedočenja i njen lik, odnosno fotografija.

Sud nije prihvatio prijedlog prvooptuženog da se navedena odluka izmjeni na način da se omogući medijima iznošenje sadržaja iskaza svjedoka, nalazeći da ova odluka ne podrazumijeva isključenje javnosti kao rezultat doslovne primjene odredbe člana 235. ZKP BiH (s obzirom na to da je javnost u sudnici bila prisutna za sve vrijeme saslušanja svjedoka), već je navedena odredba razrađena i tumačena na širi način, u kontekstu sudske prakse. Prema ocjeni Suda, zabrana medijskog izvještavanja o sadržaju svjedočenja svjedoka Sarić Azre ne ugrožava pravo optuženih na fer i pravično suđenje, dok sa druge strane na adekvatan način obezbjeđuje zaštitu, i otklanja opasnost od ugrožavanja interesa svjedoka.

Svjedok Sarić Azra je saslušana na javnoj sjednici, identitet i sve okolnosti na strani svjedoka, kao i sadržaj njenog svjedočenja, je bio dostupan odbrani, čime Sud smatra da

---

²³Svjedok je prema sopstvenom kazivanju, u to vrijeme bila zaposlena/stažirala u Kliničkom centru univerziteta u Sarajevu, te u jednoj privatnoj farmaceutskoj kompaniji

su javnost postupka i pravo na odbranu kvalitetno osigurani, a istovremeno zaštićeni interesi svjedoka.

Navedena odluka Suda egzistirala je tokom svih ročišta na kojima je saslušavana Sarić Azra (ročišta održana 18.05.2016., 01.06.2018., 08.06.2016., 29.06.2016., 13.07.2016. godine i 24.01.2018. godine). Takođe, u skladu sa pomenutom odlukom Suda, prilikom prezentovanja dokaza odbrane, i to CD-a sa relevantnim komunikacijama izdvojenim iz dokaza Tužilaštva DT-20, zabranjeno je prezentiranje u javnosti poruka privatnog karaktera svjedoka Sarić Azre. Konačno, u cilju dosljednog i potpunog provođenja ove odluke Suda, zabranjeno je objavljivanje u medijima dijelova iskaza svjedoka Sarić Azre sa glavnog pretresa koji se budu navodili prilikom izlaganja završnih riječi Tužilaštva BiH i odbrane (ročišta održana u dane 04.04.2018., 05.04.2018., 23.04.2018. i 25.04.2018. godine).

Sud je, po prijedlogu odbrane trećeoptužene, a uz saglasnost tužioca, prilikom saslušanja svjedoka Miljuš Adonisa²⁴ i Hane Bejtović²⁵, donio odluku kojom je zabranjeno objavljivanje u medijima imena, prezimena i lika svjedoka, što uključuje i zabranu da se na bilo koji način učine dostupnim medijima navedeni podaci svjedoka. Navedena odluka Suda uslijedila je zbog specifičnih okolnosti na koje je svjedok saslušan (Miljuš Adonis), te u cilju zaštite privatnosti svjedoka i njihovog profesionalnog života i rada.

Svjedoci su saslušani u javnoj sjednici, sa zabranom da se ime, prezime i fotografije svjedoka iznose ili učine dostupnim medijima, čime Sud smatra da je javnost postupka osigurana, a istovremeno zaštićeni interesi svjedoka.

Sud je 05.04.2017. godine odbio prijedlog tužioca da se zbog prirode posla koji obavljaju i lične zaštite svjedoka Pohara Mirnese, Pavlović Srđan i Kulić Milenka, zabrani objavljivanje njihovih imena, prezimena i fotografija u svim printanim i elektronskim medijima.

Naime, nakon saslušanja tužioca i branilaca na okolnosti predloženih mjera, Sud je zaključio da na strani svjedoka ne postoje okolnosti i uslovi koji bi mogli izdejsstvovati takvu odluku, imajući u vidu da se radi o svjedocima koji su u svojstvu ovlaštenih službenih lica, pripadnika Državne agencije za istrage i zaštitu, saslušani na okolnosti zadataka koje su obavljali u sklopu vršenja svojih redovnih djelatnosti, koje okolnosti, prema ocjeni Suda, ni na koji način ne može dovesti do ugrožavanja njihove lične sigurnosti, niti profesionalnog integriteta.

---

²⁴ Glavni pretres održan dana 20.12.2017. godine

²⁵ Glavni pretres održan dana 14.02.2018. godine

5.6. Odluke o zaštiti prava na privatnost optuženih i drugih lica u toku provođenja dokaza

Tokom cijelog postupka, Sud je u skladu sa odredbom člana 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda²⁶, vodio računa o zaštiti prava na privatnost svih učesnika u postupku, kako optuženih, tako i lica koja su se u postupku pojavljivala kao svjedoci ili sagovornici presretnutih razgovora.

U toku izvođenja dokaza, Sud je reagovao na svako upozorenje stranaka ili branilaca, kada su ukazivali da bi provođenjem konkretnog dokaza moglo doći do eventualne povrede prava na privatnost. Pored isključenja javnosti, Sud je konstantno insistirao da se, ukoliko nije neophodno, ne izvode dokazi, odnosno ne reprodukuju komunikacije između osoba koje su u bliskim emotivnim ili porodičnim odnosima (sem u cilju ukazivanja na činjenične navode optužbe), zabranjivao iznošenje određenih činjenica u medije, prezentovanje komunikacija ili dijelova komunikacija privatnog ili intimnog sadržaja.

U tom smislu, Sud je na ročištu dana 18.01.2017. godine, na prijedlog odbrane, uz saglasnost tužioca, a radi zaštite osobnog života učesnika razgovora, donio odluku da se zabranjuje prisutnima u sudnici, posebno svim vrstama medija, da iznose u javnost činjenice koje proizlaze iz razgovora optuženog Dautbašić Bakira sa svjedokom Jurišić Duškom (komunikacija pod red. br. 22), sa optuženom Šahman Bilsenom (komunikacija pod red. br. 24), te svjedokom Bašić Almirom (komunikacija pod red. br. 45).

Iako je Tužilaštvo odustalo od provođenja dokaza reprodukcijom komunikacije označene brojem 1357²⁷ iz razloga privatnog karaktera konverzacije i nerelevantnosti za krivični postupak, po prijedlogu odbrane, Sud je dao instrukciju Tužilaštvu, da se prije predaje dokaza u kojima se pojavljuje navedena komunikacija (dokazi DT-110, DT-110.1, DT-111, DT-112.2, te eventualno i u drugim dokazima ukoliko bude primjećena ta komunikacija), ista rediguje na način da njen sadržaj ne bude vidljiv.

Dosljedno poštujući prava optuženih i svjedoka na privatnost, Sud je naložio tužiocu da na poseban CD izdvoji komunikacije koje su reprodukovane na glavnom pretresu (nastale kao rezultat provođenja posebnih istražnih radnji, odnosno vještačenja mobilnih telefona) i koji će biti korištene prilikom ocjene dokaza.

---

²⁶ Član 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, propisuje: "1. Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske. 2. Javne vlasti neće se miješati u vršenje ovog prava sem ako to nije u skladu sa zakonom i neophodno u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti, javne bezbjednosti ili ekonomske dobrobiti zemlje, radi spriječavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih."

²⁷ Komunikacija predložena Aktom Tužilaštva od 14.02.2017. godine. - Pregled konverzacija izdvojenih na poseban CD. Tužilaštvo odustalo Podneskom od 06.03.2017. godine

Izvorni CD-ovi (sa cjelokupnim pribavljenim materijalima i podacima) uloženi su samo na okolnosti potvrde autentičnosti i zakonitosti i izdvojeni u poseban, nejavni omot dokazne građe u čiji sadržaj Sud nije vršio uvid, niti je isti bio dostupan javnosti. Naime, Sud je pri donošenju odluka u ovoj krivičnopravnoj stvari cijenio samo one dokaze koji su neposredno prezentirani i izvedeni na glavnom pretresu.

Obzirom da je odbrana ukazivala da su određene komunikacije privatnog karaktera, bile predmet medijskog izvještavanja²⁸, čime su povrijeđeni privatni život optuženih i nanesena njima i njihovim porodicama duševna bol, Sud je prvenstveno našao bitnim podsjetiti da ni u kom slučaju nije nadležan za kontrolu medijskog izvještavanja s obzirom da se radi o javnom glavnom pretresu, ali da Sud preduzima sve nužne mjere i dodatni napor u cilju zaštite privatnog života optuženih tokom izvođenja dokaza.

5.7. Odbijanje svjedočenja – „privilegovani“ svjedok

Član 83. stav 1. ZKP BiH propisuje da svjedočenje, između ostalih, mogu odbiti „*bračni, odnosno vanbračni drug osumnjičenog, odnosno optuženog*“, dok je stavom 3. istog člana propisano: *„Osoba koja može odbiti svjedočenje prema jednom od osumnjičenih, odnosno optuženih, može odbiti svjedočenje i prema ostalim osumnjičenim, odnosno optuženim, ako se njen iskaz prema prirodi stvari ne može ograničiti samo na ostale osumnjičene, odnosno optužene“*.

Na nastavak glavnog pretresa održanog dana 14.09.2016. godine, po prijedlogu Tužilaštva, pozvana je i pristupila u svojstvu svjedoka Hadžijahić Nermana, supruga optuženog Hadžijahić Zijada. Nakon što je, u skladu sa citiranim zakonskim odredbama poučena od strane Suda o svojim pravima, te izjašnjenja tužioca koji je istakao da je svjedočenje Hadžijahić Nermane ima direktan uticaj i na ostale optužene, posebno na optužene Radončića i Dautbašića, imajući u vidu da se radi o jedinstvenom činjeničnom opisu, svjedok se izjasnila da želi iskoristiti svoje zakonsko pravo da odbije svjedočenje.

U cilju dosljednog poštovanja navedene odluke svjedoka, dana 08.03.2017. godine Sud je odbio prijedlog Tužilaštva za reprodukciju presretnute komunikacije označene brojem 1142²⁹ iz razloga što isti sadrži iznošenje činjenica od strane svjedoka Hadžijahić Nermane. Uvođenjem u dokazni materijal ovog razgovora bile bi prekršene odredbe člana 83. ZKP BiH, s obzirom da bi se na indirektan način prezentirale činjenice iznesene od strane Nermane Hadžijahić, a o kojima je ista jasno izjavila da odbija svjedočiti.

Na isti način Sud je postupio i kod izvođenja dokaza Tužilaštva iz seta DT-29 (prezentovanje ostvarenih komunikacija optuženog Hadžijahić Zijada³⁰) te zabranio prikaz

---

²⁸ Zajednički podnesak branilaca optuženih Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene od 09.02.2017. godine

²⁹ Pregled konverzacija izdvojenih na poseban CD, dostavljen uz Akt Tužilaštva od 14.02.2017. godine

³⁰ Glavni pretres održan 23.08.2017. godine,

komunikacije broj 1022 koji se odnosi na kontakt optuženog sa Hadžijahić Nermanom. (Navedeni dokaz- DT-29, je u okviru glavne stvari oglašen nezakonitim o čemu je Sud dao obrazloženje u dijelu 6.5. Odluke po prigovorima zakonitosti na Naredbu operateru telekomunikacija u odnosu na Hadžijahić Zijada.)

5.8. Dužnost čuvarja profesionalne i službene tajne

Članom 82. stav 1. tačka c) ZKP BiH propisano da se kao svjedoci ne mogu saslušati osobe koje bi svojim iskazom povrijedile dužnost čuvanja profesionalne tajne, osim ako je osoba oslobođena te dužnosti posebnim propisom ili izjavom osobe u čiju je korist ustanovljeno čuvanje tajne.

Naime, svjedok Vidović Vasvija je navela da, kao advokat posjeduje više punomoći za zastupanje, i to od strane optuženog Radončića, od advokata Beriša Besnika, branioca Keljmendi Nasera u krivičnom postupku koji se provodi na Kosovu, te punomoć Džonson Džona i Tejlora Melinde kao punomoćnika Radončića u postupku koji se provodi na Kosovu. Svjedok Ćatić Indira, kao novinar, je po ovlaštenju advokata Vidović Vasvije obavljala poslove istražitelja, a svjedok Tanović Jasminka je kao, ljekar medicinski tretirala oštećenu Sarić Azru u inkriminisanom periodu.

Cijeneći navedenu zakonsku odredbu, te profesionalni angažman navedenih svjedoka i njihova saznanja o određenim činjenicama do kojih su došli upravo kao profesionalci u svojim poslovnim angažmanu, to je Sud za vrijeme svjedočenja svjedoka Vidović Vasvije (advokat) Ćatić Indire (novinar) i Tanović Jasminke (doktor)³¹, iste upoznao i upozorio na pravo da ne odgovaraju na pitanja čijim bi odgovorom prekršili dužnost čuvanja profesionalne tajne, te vodio računa da se tokom njihovog saslušanja iz samih postavljenih pitanja jasno vidi da se istima ne žele otkriti činjenice i informacije koje su svjedocima poznate, a koje predstavljaju službenu tajnu.

Sud je prilikom prezentiranja nalaza vještačenja telefona oduzetog od Ćatić Indire³² (DT-94), upozorio Tužilaštvo na činjenicu da se radi o svjedoku koja je u obavezi čuvanja profesionalne tajne i da prilikom prezentovanja sadržaja vještačenje ne otkriva podatke koje bi ugrozile navedeno pravo svjedoka. U skladu sa tim je i sama optužba navela da će se prezentovanje odnositi samo na podatke o vremenskom periodu ostvarenih komunikacija i imenima lica sa kojima su komunikacije ostvarene, bez prezentiranja sadržaja same komunikacije.

---

³¹Svjedoci Vidović Vasvija i Ćatić Indira saslušane na glavnom pretresu održanom 13.04.2016. godine, a svjedok Tanović Jasminka na glavnom pretresu održanom dana 24.08.2016. godine.

³² Glavni pretres održan 12.06.2017. godine

Obrana je tokom provođenja posebnih istražnih radnji³³ i ulaganja materijalnih dokaza na ove okolnosti prigovorila da je u određenim izvještajima policijskog organa koji je provodio posebne istražne radnje (Državna agencija za istrage i zaštitu) zadokumentovana komunikacija između optuženog Radončića i Vidović Vasvije.

Iako je tačna navedena tvrdnja odbrane, Sud je našao da pomenuti izvještaji sadrže materijal dobijen primjenom posebnih istražnih radnji u širem obimu nego što je optužba namjeravala da izvede na glavnom pretresu, a tužilac je pojasnio da sporna komunikacija nije ni predložena kao dokaz niti je optužba planirala navedeni razgovor prezentirati na glavnom pretresu. Sud je prihvatio obrazloženje tužioca da su izvještaji sačinjeni u fazi istrage u smislu postupanja u skladu sa obavezama predviđenim članom 119. ZKP BiH i iz tog razloga sadržavaju sve ostvarene komunikacije.

Sud svakako ukazuje da navedenu komunikaciju nije cijenio kao dokaz, iako je ista sadržana u Izvještaju Državne agencije, koji Izvještaj je Sud, cijenio samo na okolnosti da je policijski organ postupio u skladu sa odredbom člana 119. stav 1. ZKP BiH, i dostavio materijal dobijen posebnim istražnim radnjama Tužilaštvu.

U svojstvu svjedoka saslušana je i Jurišić Duška, koja je po profesiji novinar. Iako sadržaj njenog svjedočenja nije u vezi sa profesijom koju obavlja i saznanjima do kojih je došla kao novinar profesionalac, Sud je ipak iz predostrožnosti istu na početku svjedočenja upoznao sa pravima iz člana 82. stav 1. tačka c) ZKP BiH.

Takođe, prilikom svjedočenja Čomor Ševke, Sud je prihvatio obrazloženje svjedoka da ne može otkriti i dati odgovor na pitanje odbrane na koji način su došli do operativnih podataka o tačnoj adresi optuženog Dautbašića. Navedeni podaci, po kazivanju svjedoka predstavljaju zaštićene policijske podatke, te bi odgovorom na to pitanje, u smislu odredbe člana 82. stav 1. tačka a) ZKP BiH, svjedok povrijedio dužnosti čuvanja službene tajne.

5.9. Odluka o ponovnom početku glavnog pretresa - protek roka od 30 dana

Glavni pretres je zbog proteka roka od 30 dana, dana 17.08.2016. godine i 16.08.2017. godine³⁴ počeo iznova, a stranke i braniloci su se saglasili da se ne moraju provoditi već izvedeni dokazi, i da nije potrebno ponovo čitanje optužnice.

Dakle, glavni pretres u ovom predmetu održavao se u skladu sa odredbom člana 251. stav 2. ZKP BiH koji predviđa da „*glavni pretres kcji je odgođen mora ponovo početi ako se izmjenio sastav vjeća ili ako je odgađanje trajalo duže od 30 dana, ali uz saglasnost stranaka i branioca vjeće može odlučiti da se u ovakvom slučaju svjedoci i vještaci ne*

---

³³ Glavni pretres održan 18.01.2017. godine,

³⁴ Prethodno ročište za glavni pretres održano dana 13.07.2016. godine, odnosno 12.07.2017. godine

saslušavaju ponovo i da se ne vrši novi uviđaj, nego da se koriste iskazi svjedoka i vještaka dati na ranijem glavnom pretresu.“

5.10. Odluka o načinu kontakta postupajućih tužilaca sa svjedokom Sarić Azrom

Svjedok Sarić Azra prvobitno je predložena i saslušana kao svjedok Tužilaštva BiH³⁵. U okviru svojih dokaznih prijedloga, odbrana trećeoptužene je, između ostalog, predložila kao materijalni dokaz zapisnike/transkripte sa glavnog pretresa pred Osnovnim sudom u Prištini, od 13.01. i 18.01.2016. godine, na kojima je svjedočila Sarić Azra, u predmetu "Tužilac protiv Keljmendi Naseri" (uloženi kao dokazi odbrane trećeoptužene OIII-5 i OIII-6), te saslušanje Sarić Azre na okolnosti navedene u transkriptima.

Na ročištu održanom dana 24.01.2018.godine, Sud je prihvatio usmeni prijedlog odbrane trećeoptužene da se do eventualnog trenutka saslušanja svjedoka Sarić Azre u svojstvu svjedoka, Tužilaštvo BiH zabrani kontaktiranje sa navedenim svjedokom na okolnosti iskaza datog pred Osnovnim sudom u Prištini, a sve u cilju izbjegavanja eventualnog kontaminiranja iskaza svjedoka.

Činjenica da su određeni svjedoci odbrane trećeoptužene predloženi na okolnost kredibiliteta svjedoka Sarić Azre³⁶, stvorila je potrebu Tužilaštvo da ostvari kontakt sa svjedokom Sarić, a u cilju pripreme za unakrsno ispitivanje tih svjedoka.

Na ročištu za nastavak glavnog pretresa, održanom dana 31.01.2018. godine, tužiteljica je obavijestila Sud i odbranu da je obavila razgovor sa svjedokom Sarić Azrom, radi pripreme za unakrsno ispitivanje svjedoka odbrane trećeoptužene, na koji kontakt je odbrana prigovarala. Iako je tužiteljica naglasila da je kontakt sa svjedokom Sarić ostvarila samo na okolnosti njenog kredibiliteta, odnosno radi pripreme za unakrsno ispitivanje svjedoka odbrane trećeoptužene, ovakva situacija stvorila je nepovjerenje na strani odbrane u vezi obima obavljenog kontakta.

Imajući u vidu navedeno, Sud je dana 07.02.2018. godine, donio odluku da se dozvoljava kontakt postupajuće tužiteljice sa svjedokom Sarić Azrom, ali pod uslovima da se navedeni kontakt obavi u prostorijama Suda BiH, Odjel za podršku svjedocima, uz nadzor ovlaštenih osoba Odjela. Kontakt tužiteljice i svjedokinje Sarić dozvoljen je samo radi prikupljanja podataka zbog pripreme unakrsnog ispitivanja svjedoka Bešić-Kurteš Jasminke i Bejtović Hane. Odlukom je određeno da prilikom razgovora sa svjedokom, tužiteljici nije dozvoljeno postaviti niti jedno pitanje svjedoku o iskazu koji je dala pred Osnovnim sudom u Prištini, što je u skladu sa odlukom Suda izrečenom na pretresu od 24.01.2018. godine.

---

³⁵ Na ročištima za nastavak glavnog pretresa, održanim u dane 18.05.2016., 01.06.2018., 08.06.2016., 29.06.2016. i 13.07.2016. godine

³⁶ Svjedoci Mujkić Amela, Bešić-Kurteš Jasminka, Bejtović Hana i Miljuš Adonis.

Određeno je da će cijeli kontakt, od početka do kraja, biti snimljen uređajem za prenos slike i zvuka, to jest audio-vizuelnom tehnikom, te da će snimak (izvorni zapisnik-CD) biti pohranjen u posebnom omotu u sudskom spisuu. Odlukom Suda, određeno je da u slučaju opravdane i argumentovane sumnje da nije postupljeno po nalogu Suda, može odlučiti da se snimak pregleda na glavnom pretresu. Navedeni kontakt, obavljen je uz dosljedno poštovanje sudske odluke, dana 13.02.2018. godine, a zahtjeva za reprodukovanje snimka na glavnom pretresu, u daljem toku postupka nije bilo.

Sud je prvenstveno našao da svjedok nije ničije "vlasništvo", jer je uloga svjedoka da doprinese istini, ali radi jednostavnijeg razumjevanja, prihvaćena je u praksi teza, odnosno termin „svjedok odbrane", "svjedok optužbe". Prilikom donošenja ove odluke Sud je imao u vidu da je Sarić Azra prvobitno bila svjedok optužbe, da bi se podnošenjem zahtjeva odbrane trećeoštežene da se ista eventualno sasluša na okolnosti u vezi sa iskazom datim pred Osnovnim sudom u Prištini, status svjedoka Sarić promjenio u svjedoka odbrane.

Zahtjev optužbe za kontaktom sa svjedokom Sarić (koji je promjenio status u svjedoka odbrane), na okolnosti koje se odnose na kredibilitet svjedoka, stvorio je opasnost od eventualnog prekoračenja dozvoljenog obima pripreme svjedoka, na način da ista bude pitana i na okolnosti iskaza pred Osnovnim sudom u Prištini. Radi otklanjanja te opasnosti, te poštovanja principa "jednakosti oružja" stranaka u postupku, bilo je nužno donijeti odluku kojom će se omogućiti da se kontakt svjedoka i suprotne strane (u ovom slučaju Tužilaštva) obavi pod kontrolisanim uslovima i u okviru dozvoljenog obima ispitivanja, što je i obezbjeđeno na naprijed opisan način.

5.11. Odluke po predlozima odbrane Dautbašić Bakira

Odbrana opuštenog Dautbašić Bakira je podneskom od 30.03.2016. godine zatražila obavljanje razgovora sa, u optužnici predloženim svjedokom, Žujo Sabahudinom, prije njegovog saslušanja od strane Tužilaštva, tj. od strane koja ga je pozvala.

Tim povodom, odbrana je pozvana da precizira podnesak sa navođenjem opravdanih razloga za takav zahtjev, da bi Sud stekao ubijedenje da je odbrani takav razgovor sa svjedokom neophodan i da može značajno doprinijeti u pripremi odbrane, upravo iz razloga što je zahtjev usmjeren na razgovor sa svjedokom prije njegovog direktnog ispitivanja od strane optužbe. Sud je odbranu upoznao da, u slučaju da je takav zahtjev usmjeren na procesni momenat nakon direktnog ispitivanja, Sud bi odbrani omogućio razgovor sa svjedokom prije unakrsnog ispitivanja (što je u skladu sa dosadašnjom praksom ovog Suda).

Međutim, kako je odbrana optuženog Dautbašića obavijestila Sud³⁷ da odustaje od zahtjeva za obavljanje razgovora sa svjedokom Žujo Sabahudinom, to Sud o ovom prijedlogu odbrane nije imao potrebu donositi konačnu odluku.

Odbrana optuženog Dautbašić Bakira sa obratila i sa zahtjevom³⁸ da Sud izda naredbu Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (SIPA) za dostavljanje kompletnog Izvještaja o vještačenju telefonskog aparata svjedoka Sarić Azre, s obzirom da je odbrani dostavljen Izvještaj koji ima 46 stranica (kao dokaz iz optužnice pod brojem 43.), a iz akta SIPA-e proizlazi da postoji više izvještaja i da se sastoje od nekoliko desetina hiljada stranica, koji dijelovi odbrani nisu dostavljeni. Tužilac je u tom dijelu naveo da se traženi materijal odnosi na privatne i poslovne podatke i informacije, koje nisu relevantne za ovoj krivični postupak.

Odredbama člana 47. stav 3. i 5. ZKP BiH propisano je da optuženi i njegov branilac nakon podizanja optužnice imaju pravo uvida u sve spise i dokaze, te da branilac odnosno optuženi može izvršiti fotokopiranje svih spisa i dokaza.

Cijeneći navedenu odredbu Sud je donio odluku³⁹ da se navedeni prijedlog odbrane odbija, s obzirom da Sud nije ovlašten da vrši represivne mjere prema Tužilaštvu, a u slučaju da tužilac ne postupi u skladu sa zakonskim odredbama iz člana 47. stav 3. i člana 14. ZKP BiH, Sud može samo tužioca podsjetiti na njegove zakonske obaveze, što je i učinjeno. Sud je dao upute odbrani da se obrati Tužilaštvu sa zahtjevom da se odbrani dostave svi dokazi do kojih se u istrazi došlo, a u slučaju da tužilac to ne uradi, odbrana ima druge mogućnosti i mehanizme za ostvarivanje svojih prava.

Odbrana Dautbašić Bakira se obratila i sa zahtjevom⁴⁰ da Sud izda naredbu operateru telekomunikacija u smislu odredbe člana 72.a ZKP BiH, za dostavljanje podataka o korištenju usluga telekomunikacija za broj telefona koji koristi svjedok Žujo Sabahudin. U obrazloženju odbrana je navela da su u fazi istrage po Naredbi Suda izlistani podaci za broj telefona koji ne odgovara broju telefona koji koristi Žujo Sabahudin, a da su odbrani ti podaci potrebni radi pripreme unakrsnog ispitivanja.

Sud je odbio prijedlog odbrane da se izda tražena naredba, nalazeći da u toj fazi glavnog pretresa (izvođenje dokaza optužbe) nema pravnog osnova za izdavanje takve vrste naredbe. Sud je našao da je, naredba Suda iz istrage na koji se odbrana pozivala, odnosno dio dokaza pribavljen na osnovu te naredbe, nesporno irelevantan, jer se odnosi na listing pogrešnog broja telefona, te ukoliko Tužilaštvo bude imalo namjeru koristiti takav dokaz, Sud isti neće dozvoliti da se prezentira. Sud je tom prilikom odbranu upoznao sa pravom da

---

³⁷ Podnesak advokata Savić Tatjane od 15.04.2016. godine

³⁸ Podnesak advokata Savić Tatjane od 30.03.2016. godine

³⁹ Glavni pretres održan 13.04.2016. godine

⁴⁰ Podnesak advokata Savić Tatjane od 30.03.2016. godine

takav zahtjev može ponoviti u fazi predlaganja izvođenja dokaza odbrane, kada će se o takvom zahtjevu sa aspekta osnovanosti i dopuštenosti donijeti odluka.

5.12. Odluke o odbijanju izvođenja dokaza Tužilaštva, odustanak tužioca od dokaznih prijedloga iz optužnice

Dana 08.03.2017.godine Sud je odbio izvođenje dokaza Tužilaštva - reprodukcije presretnute komunikacije označene brojem 387/388⁴¹, imajući u vidu da je Sud našao osnovanim prigovor odbrane da isti nije predložen niti u optužnici niti u podnesku tužioca od dana 02.12.2016. godine⁴². Sud nije našao utemeljenom tvrdnju Tužilaštva da je pomenuti razgovor predložen time što je sastavni dio građe dokaza 129 i dokaza 131A u optužnici, obzirom na činjenicu da su sve predložene presretnute komunikacije imali individualnu numeričku oznaku u optužnici⁴³, i kao takve su predložene u dokaznoj građi, za razliku od komunikacije označene brojem 387/388.

Iako je Tužilaštvu data mogućnost predlaganja ovog dokaza u dodatnim dokazima ili dopuni dokaznog postupka, uz obavezu obrazlaganja relevantnosti prijedloga, nakon čega bi Sud odlučio o istom, navedeni dokaz nije predložen od strane optužbe u kasnijoj fazi postupka.

Dana 21.06.2017. godine Sud je odbio i prijedlog Tužilaštva za provođenje dokaza u redovnoj fazi izvođenja dokaza optužbe, i to saslušanje svjedoka Kos Irhada na okolnosti vještačenja digitalnog snimača za video nadzor, marke "LG" model LE6016 D-NH, vlasništvo društva za izdavačku, štamparsku djelatnost Avaz Roto Press d.o.o. Sarajevo.

Pomenuti pismeni nalaz vještačenja, dostavljen je odbrani, nakon podizanja optužnice, iako je u optužnici predložen kao dokaz naredba za vještačenje digitalnih snimača hard diska i predmeti za vještačenje (DT-95), međutim, nalaz vještačenja je urađen tek nakon podizanja optužnice, i samim tim nije, niti je mogao biti, predložen u dokaznoj građi.

Stoga, Sud je našao da je provođenje navedenog dokaza u fazi izvođenja redovnih dokaza optužbe, zbog izričitog protivljenja odbrane, nedopušteno. Tužilaštvu je data mogućnost predlaganja ovog dokaza u dodatnim dokazima, uz obavezu obrazlaganja relevantnosti, koju mogućnost je Tužilaštvo iskoristilo, te je kao dodatni dokaz predložilo saslušanje svjedoka Kos Irhada na okolnosti vještačenja digitalnog snimača vlasništvo Avaz Roto Press. Sud je obrazloženo odluku po tom prijedlogu dao u dijelu presude 5.13. *Odluke po*

---

⁴¹ Razgovor 387/388 je zapravo jedan razgovor, koji je dva puta registrovan na sistemu i samim time dobio dvostruku oznaku - pojašnjenje advokata Tatjane Savić, ročište za nastavak glavnog pretresa 15.02.2017. godine

⁴² Podnesak Tužilaštva BiH, dostavljen Sudu lično na ročištu 21.12.2016. godine, naslovljen kao „Redoslijed izvođenja dokaza Tužilaštva/Tužiteljstva BiH saslušanjem svjedoka/vještaka i uvid i čitanje materijalnih dokaza predloženih u optužnici broj T20 0 KTO 0011478 16" od 02.12.2016. godine

⁴³ Strana 68 optužnice, Prilozi uz optužnicu: Popis spisa i dokaza od 1. do 162.

pr. jedlozima tužilaštva za izvođenje dokaza replike, dodatnih dokaza i dopune dokaznog postupka.

U skladu sa odredbom člana 263. stav 2. ZKP BiH, Sud je odbio kao nerelevantne dokaze predložene u optužnici pod brojevima: dio dokaza označenog brojem 100.⁴⁴, i dokaz 101⁴⁵.

Dokaz označen brojem 100.1, je zapisnik o saslušanju svjedoka Cibra Armina, pronađen prilikom pretresa prostorija koje je koristio optuženi Radončić Fahrudin, a isti je predložen na okolnosti potkrepljivanja tvrdnje Tužilaštva da je optuženi prikupljao dokaze o osobama koje bi ga mogle inkriminisati i dovesti u vezu sa izvršenjem krivičnog djela, povezujući navedeno sa činjenicom da se sadržina navedenog zapisnika odnosi na predmet "Lutka", naglašavajući pri tom, da se navedeni zapisnik ne predlaže na okolnosti sadržaja. Tvrdnju Tužilaštva, prema ocjeni Suda, nije bilo moguće provjeriti bez ulaženja u sadržaj navedenog zapisnika, a s obzirom da Cibra Armin nije saslušan na glavnom pretresu pred Sudom, te bi korištenje takvog dokaza bilo nedopušteno. Iz tog razloga, Sud je odbio provođenje ovog dokaza, jer je sam zapisnik kao takav apsolutno nerelevantan za razjašnjenje činjenica u ovom postupku.

Na slične okolnosti, predložen je dokaz označen brojem 101. Prilikom prezentovanja navedenog dokaza, Tužilaštvo je pojasnilo da se radi o dva lista papira, pronađena prilikom pretresa prostorija koje koristi optuženi Radončić Fahrudin, nađena u omotu sa plavom trakom, sa naznakom "od Indire", na kojim papirima se pominje ime (svjedoka) Čomor Ševke /Čavora. Drugi papir je isprintana Facebook stranica Šejle Turković, na kojoj se takođe pominje ime Čomor Ševke. Sud je odbio prihvatanje ovog dokaza, iz razloga njegove očite nerelevantnosti, obzirom da okolnosti na koje je isti predložen, optuženom nisu ni stavljene na teret optužnim aktom.

U fazi izvođenja dokaza optužbe, na ročištu održanom dana 08.11.2017. godine, Tužilaštvo je predložilo provođenje dokaza čitanjem zapisnika o ispitivanju tada osumnjičenih Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene (u optužnici označeni brojevima 139., 140., 141. i 142.). S obzirom na fazu u kojoj je predloženo izvođenje navedenih dokaza, te činjenicu da je odbrana u tom procesnom trenutku još uvijek imala mogućnost konačnog opredjeljenja prijedloga za izvođenje svojih dokaza (eventualnog predlaganja saslušanja optuženih), Sud je našao osnovanim prigovor odbrane u tom pravcu, te je odgodio provođenje predloženih dokaza Tužilaštva.

---

⁴⁴ Zapisnik o saslušanju svjedoka Cibra Armina, Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-4/15 od 21.01.2015. godine

⁴⁵ Razna dokumentacija označena kao „Trag 3“ - dva lista papira, na jednom se pominje ime Čavor Ševke, a na drugom isprintan dio Facebook stranice Turković Šejle

Nakon što su se optuženi Dautbašić i Šahman konačno opredjelili da neće iznositi svoju odbranu, a Tužilaštvo na ročištu održanom dana 07.03.2018. godine ponovo predložilo provođenje navedenih dokaza, Sud je iste prihvatio i uvrstio u dokaznu građu⁴⁶.

Iako su prvobitno predloženi optužnicom u sastavu dokazne građe, Tužilaštvo je odustalo od ulaganja zapisnika o saslušanju određenih svjedoka iz istrage⁴⁷, obzirom da isti nisu korišteni prilikom saslušanja tih svjedoka na glavnom pretresu. Tužilaštvo je odustalo od saslušanja svjedoka Suljagić Admira, pa u skladu s tim, tužilac nije ni predložio ulaganje zapisnika iz istrage o saslušanju ovog svjedoka.⁴⁸

Takođe je tužilac odustao i od predlaganja zapisnika o saslušanju svjedoka Mehmedagić Osmana i Izetbegović Bakira, što je i logično, s obzirom da u optužnici ne postoji prijedlog o njihovom saslušanju na glavnom pretresu.

U odnosu na zapisnik o saslušanju svjedoka Hadžijahić Nermane, s obzirom da je svjedokinja iskoristila svoje zakonsko pravo da odbije svjedočenje, tužilaštvo nije ni predlagalo njen zapisnik o saslušanju iz istrage⁴⁹.

Tokom provođenja dokaznog postupka, Tužilaštvo je odustalo i od ulaganja dokaza označenih u optužnici brojevima: 81. (Naredba Tužilaštva za informatičko-forenzičko vještačenje elektronskih uređaja, broj T20 0 KT 0011478 16 od 20.01.2016. godine i Dostavnica), 82. (Tužilaštvo BiH broj T 20 0 KT 0011478 16 od 15.01.2016. godine Naredba za analizu dokumentacije), 83. (Izveštaj o realizaciji naredbe za analizu dokumentacije Državne agencije za istragu i zaštitu broj: I-16-04/2-04-1-419-1334/12 od 19.01.2016. godine), 97. (Dokaz oduzet po Naredbi Suda BiH broj S1 2 K 020433 16 Km 11 od 22.01.2016. godine –Trag br. 2), dijela dokaza u okviru dokaza⁵⁰ označenog brojem 100. u optužnici (100.2 - Novinski članci: „Slobodne Bosne“ (fco. stranica od 16. do 22. i naslovnica)), 112. (Naredba Tužilaštva BiH broj: T 20 0 KT 0011478 16 od 02.02.2016. godine, za vještačenje elektronskih uređaja. i 112.1 – Dostavnica), 112.A. (Izveštaj o vještačenju dokaznog materijala Državne agencije za istrage i zaštitu broj I-16-10/2-04-1-

---

⁴⁶ Navedeni zapisnici uloženi su u sudski spis pod brojevima od DT-122 do DT-125.

⁴⁷ Dokazi iz optužnice, označeni brojevima: 30. - Zapisnik o saslušanju svjedoka Šukalo Aziz, 55. - Zapisnik o saslušanju svjedoka Burzić Dalide, 56. - Zapisnik o saslušanju svjedoka Topalović Aide, 57. - Zapisnik o saslušanju svjedoka Selimović Himze, 58. - Zapisnik o saslušanju svjedoka Bašić Almira, 60. - Zapisnik o saslušanju svjedoka Jurišić Duške, 116. - Zapisnik o saslušanju svjedoka Čibukčić Fuada i 121. - Zapisnik o saslušanju svjedoka Džuvo Almira.

⁴⁸ Dokazi iz optužnice, označeni brojevima: 62. - Zapisnik o saslušanju svjedoka Suljagić Admir, 119. - Zapisnik o saslušanju svjedoka Osman Mehmedagić i 122. - Zapisnik o saslušanju svjedoka Bakir Izetbegović.

⁴⁹ Dokaz iz optužnice, označen brojem 61.

⁵⁰ Dokaz označen brojem 100 u optužnici, prema Prijedlogu izvođenja dokaza Tužilaštva BiH od 18.09.2017. godine, razdvojen je na podbrojeve, na sljedeći način: DT-100 - Originalna izjava Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene ovjerena kod Notara Muslić Samira broj OPU-OV-7614/15 od 23.12.2015. godine, DT-100.1 - Zapisnik o saslušanju svjedoka Cibra Armira, Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-4/15 od 21.01.2015. godine, DT-100.2 - Novinski članci: „Slobodne Bosne“ (fco. stranica od 16. do 22. i naslovnica)

419-1381/12 od 04.02.2016. godine, sa DVD), 113. (Naredba za vještačenje elektronskih uređaja, Tužilaštvo BiH, broj: T 20 0 KT 0011478 16 dana 01.02.2016. godine i 113.1 – Dostavnica), 114. (Naredba Tužilaštva BiH broj T 20 0 KT 0011478 16 od 02.02.2016. godine i 114.1 – Dostavnica), 115. (Naredba Tužilaštva BiH broj T 20 0 KT 0011478 16 od 02.02.2016. godine, za vještačenje elektronskih uređaja i 115.1 – Dostavnica), dijela dokaza u okviru dokaza označenog brojem 128. u optužnici (Kopija odluke o imenovanju ambasadorice, od 12.01.2016. godine (original uložen pod DT-127.1)), 129.1 (DVD medij označen kao: stepen tajnosti "interno", naredba Suda S1 3 K 020433 15 Kpp, predmet "Lutka", mjera nadzora "Lutka 4", tip podataka "kompletno"), 129.2 (DVD medij, označen kao: stepen tajnosti "interno", naredba Suda S1 3 K 020433 15 Kpp, premet "Lutka", mjera nadzora "Lutka 5", tip podataka "kompletno"), 131.⁵¹ (sa svim pripadajućim podbrojevima od DT-131.1 do 131.54), 132.⁵², dijela dokaza u okviru dokaza označenog brojem 132.A. u optužnici⁵³, dijela dokaza u okviru dokaza označenog brojem 138. u optužnici⁵⁴, 143. (Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Radončić Fahrudina, Državna agencija za istrage i zaštitu broj 16-04/2-19/16 od 26.01.2016. godine), 146. (Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Radončić Fahrudina, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KT 0011478 16 od 26.01.2016. godine), 147. (Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Radončić Fahrudina, Tužilaštvo BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 04.02.2016. godine), 148. (Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Hadžijahić Zijada, Tužilaštvo BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 01.02.2016. godine - u prilogu punomoć advokata Mulalić Nermina iz Sarajeva), 154. (Tužilaštvo BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 27.01.2016. godine - Prijedlog za određivanje pritvora Radončić Fahrudinu), 155. (Sud BiH broj S1 2 K 020433 16 Km13 od 27.01.2016. godine – Rješenje o određivanju pritvora), 156. (Ustavni sud Broj AP-312/16 od 25.01.2016. godine – Dopis - apelacija Dautbašić Bakira), 157. (Sud BiH, broj: S1 2 K 020433 Km2 od 12.01.2016. godine – Rješenje o određivanju pritvora), 158. (Tužilaštvo BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 12.01.2016. godine - Prijedlog za određivanje pritvora Dautbašić Bakiru i Šahman Bilseni), 159. (Sud BiH broj S1 2 K 020433 16 Kv 14 od 02.02.2016. godine – Rješenje odbija se kao neosnovana žalba), 160. (Sud BiH, broj: S1 2 K 020433 16 Krn od 01.02.2016. godine – dopis - žalba advokata Vidović Vasvije), 161. (Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KT 0011478 16 od 01.02.2016. godine - Odgovor na apelaciju upućen Ustavnom sudu BiH) i 162. (Tužilaštvo BiH broj T20 0 KT 0011478 16 od 01.02.2016. godine - Odgovor na žalbu upućen Sudu BiH).

---

⁵¹ Državna agencija za istrage i zaštitu – Dopis uz dostavu transkripata br. I-16-10/4-04-1-419-1336/12 od 19.01.2016. godine - Tužilaštvo odustalo na ročištu 25.10.2017. godine

⁵² Državna agencija za istrage i zaštitu – Dopis uz dostavu transkripata br. I-16-10/4-04-1-419-1342/12 od 22.01.2016. godine - Tužilaštvo odustalo na ročištu 25.10.2017. godine

⁵³ DT-132.A u optužnici (132.A2 u prijedlogu od 19.10.2017. godine) - DVD medij, označen kao: ""Lutka 2", interno, Sud Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 K 020433 15 Kpp2, Sud BiH, broj: S1 2 K 020433 15 Krn8, kompletan materijal za metu "Lutka dva 1-1""

⁵⁴ Od DT-138.1 do DT-138.6 (transkripti)

5.13. Odluke po prijedlozima odbrana za izvođenje dokaza

Odlučujući o dokaznom prijedlogu odbrane prvooptuženog⁵⁵, u dijelu koji se odnosi na izvođenje subjektivnih dokaza, u skladu sa zakonskom odredbom iz člana 263. stav 2. ZKP BiH, Sud je odbio prijedlog da se u svojstvu svjedoka saslušaju Mihajlović Božo, Stanić Perica i Čavka Oleg. Nakon izjašnjenja odbrane na koje okolnosti predlaže saslušanje navedenih svjedoka, Sud je ocjenio da okolnosti na koje su predloženi navedeni svjedoci nemaju značajan utjecaj na razjašnjenje inkriminisanog događaja, dok bi prihvatanjem njihovog saslušanja došlo do nepotrebnog odugovlačenja postupka. Iako je prihvaćen prijedlog odbrane za saslušanje svjedoka Čović Dragana, te optuženog Radončić Fahrudina u svojstvu svjedoka, odbrana je naknadno odustala od provođenja navedenih dokaza⁵⁶.

Sud je kao očito nerelevantan odbio prijedlog odbrane prvooptuženog za provođenje materijalnih dokaza označenih brojevima 37, 38, 39, 40 u dokaznom prijedlogu⁵⁷, imajući u vidu da se radi o saopštenjima objavljenim na web stranicama, koje ne sadrže informacije značajne za razjašnjenje događaja obuhvaćenih optužnim aktom. U skladu sa ranijom procesnom odlukom Suda⁵⁸, obrazloženom u dijelu presude 5.3. *Odluka o nezakonitosti dokaza proizlašlih vještačenjem telefona svjedoka Sarić Azre*, kojom je, između ostalog proglašen nezakonitim dokaz Tužilaštva - dopuna naredbe za vještačenje mobilnog telefona Sarić Azre, broj: T 20 0 KTA 0011478 15 od 29.12.2015. godine, Sud je odbio provođenje istog dokaza (označenog brojem 50 u dokaznom prijedlogu odbrane).

Iako je ranije prihvaćen prijedlog odbrane za reprodukciju komunikacija označenih brojevima 28.1, 28.4, 28.5, 28.6 i 28.7, odbrana je naknadno odustala od provođenja navedenog dokaza⁵⁹.

Osim gore navedenih dokaza, Sud je prihvatio izvođenje ostalih dokaza iz prijedloga odbrane prvooptuženog i iste uvrstio u dokazni materijal. Sud je na ročištu održanom dana 18.01.2018. godine, preispitao svoju odluku kojom je odbijen prijedlog odbrane za saslušanje Sarić Azre u svojstvu svjedoka, s obzirom da su ranije iznesene okolnosti na koje je predložen navedeni svjedok ocijenjen nerelevantnim za ovaj krivični postupak.

---

⁵⁵ Prijedlog od 23.11.2017. godine, uređen 24.11.2017. godine i 08.12.2017. godine, dopunjen 06.03.2018. godine

⁵⁶ Podnesak odbrane prvooptuženog od 23.01.2018. godine

⁵⁷ 37. Saopćenje za javnost objavljeno na web stranici Državne agencije za istrage i zaštitu BiH (SIPA), pod naslovom: "Održan sastanak čelnika SIPA-e, Suda BiH i Tužilaštva BiH", od 23.12.2015. godine, 38. Saopćenje za javnost objavljeno na web portalu novinske agencije Patria, pod naslovom: "Sastanak Stanića, Kreso i Salihovića: Efikasnija saradnja i brža komunikacija", od 23.12.2015. godine, 39. Saopćenje za javnost objavljeno na web portalu Dnevnog avaza, pod naslovom: "Salihović, Kreso i Stanić o modalitetima zajedničke saradnje", od 23.12.2017. godine, 40. Zajedničko saopćenje za javnost Suda BiH, Tužiteljstva BiH, objavljeno na web stranici Suda BiH, od 14.01.2016. godine

⁵⁸ Odluka donesena na glavnom pretresu održanom dana 21.06.2017. godine

⁵⁹ Glavni pretres održan dana 07.03.2018. godine

Međutim, nakon što je odbrana iznijela dodatno obrazloženje na koje okolnosti predlaže svjedoka, Sud je isti prijedlog prihvatio.

Sud je u cjelosti prihvatio prijedloge odbrane drugooptuženog⁶⁰, trećeoptužene⁶¹ i četvrtooptuženog⁶² za provođenje dokaza kako subjektivnih, tako i materijalnih. Međutim, na ročištu održanom dana 24.01.2018. godine, odbrana drugooptuženog je odustala od provođenja dokaza saslušanjem u svojstvu svjedoka Arnaut Damira i Osmanović Adila, te optuženog Dautbašić Bakira. Odbrana trećeoptužene je na ročištu održanom dana 31.01.2018. godine odustala od prijedloga za saslušanje u svojstvu svjedoka Kasum Semina, Kaleta Anesa, te optužene Šahman Bilsene, a na ročištu održanom dana 07.02.2018. godine i od saslušanja Sarić Azre.

5.14. Odluke po prijedlozima tužilaštva za izvođenje dokaza replike, dodatnih dokaza i dopune dokaznog postupka

Dana 08.03.2018.godine, Tužilaštvo je u skladu sa članom 261. stav 2. ZKP BiH dostavio uređeni prijedlog za izvođenje dokaza optužbe⁶³ kojima se pobijaju navodi odbrane (replika), i to saslušanjem svjedoka Izetbegović Bakira, te ulaganjem materijalnih dokaza označenih brojevima od 1. do 15.

Istim podneskom, Tužilaštvo je predložilo izvođenje dodatnih dokaza, i to saslušanjem svjedoka Kos Irhada, te ulaganjem materijalnih dokaza označenih brojevima 16. i 17.

Sud je prihvatio prijedlog Tužilaštva da se na glavnom pretresu izvedu dokazi replike, i to materijalni dokazi označeni u uređenom prijedlogu pod brojevima: od 1. do 12., sa pripadajućim podbrojevima, nalazeći da su isti ograničeni na pitanja koja konkretno proizlaze iz dokaza odbrane (zakonitost izdavanja usmenih naredbi za pretres, zakonitost provođenja posebnih istražnih radnji) i ne odnose se na ključne teze optužbe koji su se trebali izvoditi u sklopu redovnog izvođenja dokaza optužbe.

Sud je odbio prijedlog za provođenje subjektivnog dokaza replike, i to saslušanje svjedoka Izetbegović Bakira, a na okolnosti pobijanja iskaza svjedoka Halilović Azre i Jusufović Muniba, koji se odnose na navode da je Hadžijahić Nermana imenovana na funkciju ambasadora BiH u Republici Sloveniji kao kandidat političke stranke SDA, a ne političke stranke SBB, kako to tvrdi optužba. Sud je navedenu odluku donio rukovodeći se odredbom člana 263. stav 2. ZKP BiH, ocjenjujući da saslušanje navedenog svjedoka na okolnosti koje je najavila optužba ne bi doprinijelo razjašnjenju bitnih činjenica, a istovremeno bi

---

⁶⁰ Prijedlog dokaza odbrane drugooptuženog, od 22.11.2017. godine

⁶¹ Prijedlog dokaza odbrane trećeoptužene, od 22.11.2017. godine, dopunjen 22.01.2018. godine

⁶² Odbrana četvrtooptuženog se podneskom od 22.11.2017. godine izjasnila da nema dokaznih prijedloga, osim saslušanja optuženog Hadžijahić Zijada u svojstvu svjedoka. Naknadno je odbrana predložila i provela samo jedan materijalni dokaz (OIV-1)

⁶³ Prvobitni prijedlog je od 06.03.2018. godine. Isti je i dopunjen dana 21.03.2018. godine

dovelo do odugovlačenja postupka. Prema ocjeni Suda, okolnost imenovanja Hadžijahić Nermane na funkciju ambasadora BiH u Sloveniji, dovoljno je razjašnjena ranije provedenim dokazima, prije svega uložnim materijalnim dokazima Tužilaštva na ovu okolnost, posebno dokaza DT-104, kako i iskazima svjedoka saslušanih u redovnom dokaznom postupku.

Takođe, u okviru predloženih materijalnih dokaza replike, Sud je odbio prijedlog za provođenje dokaza iz prijedloga Tužilaštva označenih brojevima 13., 14. i 15., a radi se o odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, koje su predložene na okolnosti postojanja elemenata bića krivičnog djela koje je optuženim stavljeno na teret (13. i 14.), odnosno kršenja presumpcije nevinosti optuženog (15.). Stranke i branioci imaju pravo da se u okviru svojih tvrdnji pozivaju na stavove, odnosno praksu drugih sudova, međutim, odluka niti jednog Suda, pa ni Ustavnog, ne može biti dokaz u materijalnom smislu, koji doprinosi razjašnjenju činjenica obuhvaćenih inkriminacijom, posebno ne na okolnosti navedene u prijedlogu Tužilaštva, zbog čega je navedeni dokazni prijedlog valjalo odbiti.

Iz istog prijedloga, Sud je kao dodatni dokaz optužbe prihvatio prijedlog za saslušanje svjedoka Kos Irhada, na okolnosti vještačenja digitalnog snimača za video nadzor, vlasništvo društva Avaz Roto Press d.o.o. Sarajevo, te prihvatio i materijalne dokaze u vezi sa pomenutom radnjom vještačenja (DT-138 - Izvještaj o vještačenju dokaznog materijala, Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: I-16-10/2-04-1-419-1595/12 od 21.07.2016. godine, Optički medij, na kojem se nalaze rezultati vještačenja).

Sud je zaključio da Tužilaštvo nije imalo namjeru manipulirati sa ovim dokazom i da ništa nije skrivalo od odbrane, već da se radilo o objektivnoj nemogućnosti da se navedeni dokaz predloži u optužnici, redovnoj fazi izvođenja dokaza, jer je nalaz vještačenja dostavljen tek nakon podizanja optužnice. Sud je o tome dao detaljno obrazloženje u dijelu presude označenom kao 5.11. *Odluke o odbijanju izvođenja dokaza tužilaštva.*

U odnosu na prijedlog za izvođenje dokaza označenog kao „Tabelarni prikaz prisustva traženih lica na ročištima“ (DT-139), Sud je prihvatio izvođenje dokaza, smatrajući osnovanim pravo tužioca da izvodi dokaze na okolnosti kontaminacije iskaza svjedoka odbrane.

Nakon okončanja izvođenja svih dokaza, u smislu odredbe člana 276. stav 1. ZKP BiH, Sud je razmatrajući prijedlog tužioca za dopunu dokaznog postupka⁶⁴, prihvatio izvođenje tri dokaza (DT-140⁶⁵, DT-141⁶⁶ i DT-142⁶⁷), a njihovu dokaznu vrijednost cijenio u okviru odluke o glavnoj stvari.

---

⁶⁴ Prijedlog Tužilaštva od 19.03.2018. godine

⁶⁵ Broj 1 u prijedlogu od 19.03.2018. godine - Odgovor Kliničkog centra Univerziteta Sarajevo, broj: 0203-14287 od 13.03.2018. godine, na Zahtjev Tužilaštva BiH broj: T20 0 KTO 0011478 16, sa priložima

Neophodno je istaći da je Sud u toku postupka odluke o ne/prihvatanju dokaznih prijedloga donio nakon što je prvobitno pružena mogućnost suprotnoj strani da se detaljno izjasni na podnesene prijedloge.

Ukoliko je neki dokaz bio očito nezakonit ili očito nerelevantan ili je bila sporna autentičnost, Sud je, imajući u vidu izjašnjenja stranaka i branilaca, odluku o tome donio odmah u toku glavnog pretresa.

U odnosu na ostale prigovore, gdje je za odlučivanje bila potrebna detaljnija analiza međusobno povezanih dokaza, i gdje Sud morao cijeliti i sve druge relevantne okolnosti, odluku o prigovorima zakonitosti, autentičnosti i relevantnosti provedenih dokaza, kao i odluku o svim drugim prigovorima, Sud je donio u okviru odluke o glavnoj stvari.

5.15. Odluka o izmjenjenj optužnici

Odredba člana 275. ZKP BiH propisuje: „ Ako Tužitelj ocjeni da izvedeni dokazi ukazuju da se izmjenilo činjenično stanje iznese u optužnici, on može na glavnom pretres izmjeniti optužnicu. Radi pripremanja odbrane, glavni pretres se može odgoditi. U ovom slučaju ne vrši se potvrđivanje optužnice. „

Tužilaštvo je iskoristilo svoje pravo predviđeno gore navedenom zakonskom odredbom, te je dana 27.03.2018. godine Sudu dostavilo izmjenjenu optužnicu.

Izjašnjavajući se na izmjenjenu optužnicu, odbrana je istakla prigovor da se u konkretnom slučaju ne radi o izmjeni optužbe, u smislu zakonske odredbe iz člana 275. ZKP BiH, već o proširenju optužbe na štetu optuženih. Pri tome, odbrana je potencirala i ukazala na proširenje činjeničnog opis preambule prvobitne optužnice koja je u izmjenjenoj optužnici označena kao tačka 1.

Razmatrajući izmjenjenu optužnicu, u okviru istaknutog prigovora odbrane, Sud je našao da je tačka 1. (koja nije ranije imala numeraciju) izmjenjene optužnice mnogo obimnija, jer sadrži opis radnji koje ranije, u prvobitnoj optužnici, nisu bile navedene u okviru preambule. Međutim, upoređujući činjenični opis pojedinih tačaka optuženja prvobitne optužnice sa tačkom 1. izmjenjene optužnice, jasno je vidljivo da je Tužilaštvo u okviru tačke 1. izmjenjene optužnice izvršilo objedinjavanje činjeničnog opisa iz pojedinih tačaka prvobitne optužnice i iste podvelo pod jedinstvenu tačku/preambulu.

---

⁶⁶ Broj 2 u prijedlogu od 19.03.2018. godine - Dopis Granične policije BiH broj:17-07-34-4-1181-6/16 od 23.02.2018. godine, upućen Tužilaštvu BiH. Prilog: Rješenje Disciplinske komisije Granične policije BiH broj: DP-36/16 od 22.09.2016. godine

⁶⁷ Broj 3 u prijedlogu od 19.03.2018. godine - Dopis Ministarstva pravde BiH broj: 07-14-7-4614/13 od 03.06.2013. godine upućen Tužilaštvu BiH na broj predmeta: T20 0 KT 0002564 12

Naime, izmjenjena optužnica bi predstavljala novi optužni akt samo u slučaju novog činjeničnog opisa i novog zakonskog naziva krivičnog djela u kojem slučaju bi se izmjenjena optužnica trebala dostaviti na potvrđivanje, a glavni pretres nastaviti po ranijoj optužnici.

Ispitujući subjektivni i objektivni identitet prvobitne i izmjenjene optužnice, Sud je našao da isti nije povrijeđen, i da izmjena optužnice ne prestavlja proširenje optužbe na štetu optuženih, na način da se radi o novom optužnom aktu.

Dakle, Sud je zaključio da tužilac na navedeni način nije optuženima na teret stavio veću i/ili drugačiju kriminalnu aktivnost, niti novi činjenični opis, ni drugačiju pravnu kvalifikaciju u odnosu na optužnicu po kojoj se vodio glavni pretres, u kojem slučaju bi se radilo i proširenju optužnice koja bi morala proći zakonsku proceduru dostavljanja na potvrđivanje, već su samo pojedini činjenični navodi ponovljeni i preciznije podvedeni pod određene tačke optuženja.

Tužilaštvo je u izmjenjenoj optužnici izmjenilo i vremenski period, te je isti sa „od 14.12.2015. do 12.01.2016. godine“ kako je opisano u prvobitnoj optužnici, izmjenilo na period „od decembra 2015. godine do 12.01.2016. godine“. Navedenom postupanjem, po stavu odbrane je takođe došlo do nedozvoljenog proširenja optužbe na štetu optuženih. S tim u vezi, Sud ukazuje da se radi o izmjenama okolnosti koje nisu elementi bića krivičnog djela i koje kao takve ne mogu uticati na pravnu kvalifikaciju radnji za koje se optuženi terete, te stoga ne predstavljaju prekoračenje optužbe. Vrijeme izvršenja krivičnog djela jeste relevantna činjenica koja se dokazuje u krivičnom postupku, ali ne predstavlja bitan element krivičnih djela koje se optuženima stavlja na teret.

U odnosu na određene izmjene u činjeničnim opisima pojedinačnih tačaka optuženja (1.1. i 1.2. izmjenjene optužnice) Sud je našao da je izvršeno određeno preciziranje, na način da su iz činjeničnog opisa izostavljene pojedine riječi ili dijelovi rečenica, ili su iste izmjenjene na način kako je tužilac ocijenio da se izmjenilo činjenično stanje nakon provedenog dokaznog postupka. Učinjene izmjene u činjeničnim navodima ne čine bitna obilježja krivičnih djela koja se optuženima stavlja na teret, te preciziranjem predmetne optužnice na navedeni način, tužilac nije povrijedio ni subjektivni ni objektivni identitet optužnice, niti prekoračio prvobitno optuženje, s obzirom da je urađeno preciziranje rezultat utvrđenog činjeničnog stanja i isto nije na štetu optuženih.

Nakon odluke Suda da će se postupak nastaviti u skladu sa izmjenjenom optužnicom, branioci i optuženi nisu imali dokaznih prijedloga, niti su zahtjevali dodatno vrijeme za pripremu.

6. Odluke donesene u okviru glavne stvari

6.1. Odluka po prigovorima zakonitosti Naredbi Suda i dokaza proisteklih iz naredbi, a u kontekstu osnova sumnje za počinjenje krivičnog djela iz člana 241. KZ BiH

Odbrane su tokom izvođenja dokaza, isticale generalni zajednički prigovor da su sve Naredbe Suda izdate tokom istražnog postupka nezakonite, bazirajući takav prigovor na tvrdnji da nije bilo zakonskog i neophodnog uslova za izdavanje pomenutih naredbi, tj. nije postojao osnov sumnje za počinjenje krivičnog djela Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. KZ BiH, s obzirom da se u konkretnom slučaju ne radi o krivičnom postupku koji se vodi po zakonima Bosne i Hercegovine. S toga su, po stavu odbrane, i svi dokazi koji su proistekli iz tako izdatih naredbi, nezakoniti.

Razmatrajući navedeni prigovor, a u kontekstu uloženi dokaza, Sud je zaključio da je u toku istrage, sudija za prethodni postupak izdao tri vrste naredbi u cilju prikupljanja dokaza – Naredbe operateru telekomunikacija (član 72.a KZ BiH); Naredbe za posebne istražne radnje (član 116. KZ BiH) i Naredbe za pretres i oduzimanje predmeta (član 51., 52. i 65. ZKP BiH).

Sud je prvenstveno pošao od činjenice da se u momentu izdavanja naredbe operateru telekomunikacija (DT-18 - Naredba Suda od 22.12.2015. godine), i Naredbi za provođenje posebnih istražnih radnji (DT-15 - Naredba Suda od 23.12.2015. godine, DT-32 - Naredba Suda od 25.12.2015. godine) radilo o početnoj fazi istrage u ovom predmetu. Naime, upoređujući datume prijedloga Tužilaštva za izdavanje gore pomenutih naredbi (22.12.2015.⁶⁸ i 24.12.2015.⁶⁹ godine) i vrijeme donošenja naredbi Tužilaštva o sprovođenju istrage u ovom predmetu (21.12.2015.⁷⁰ i 25.12.2015.⁷¹ godine), jasno je vidljivo da se radi o samom početku istrage.

S obzirom da sumnja o postojanju krivičnog djela predstavlja polaznu tačku krivičnog postupka, postoje i različiti stepeni sumnje u krivičnom postupku. U literaturi se *osnovi sumnje* označavaju kao oblik vjerovatnosti koji se zasniva na određenim okolnostima koje opet ukazuju na određene mogućnosti postojanja krivičnog djela i neke osobe kao mogućeg izvršioca⁷². Zakonodavac je kao neophodan uslov za izdavanje ovih naredbi

---

⁶⁸ DT-17 - Prijedlog Tužilaštva za izdavanje naredbe operateru telekomunikacija od 22.12.2015. godine, i DT-14 - Prijedlog Tužilaštva za izdavanje naredbe za primjenu posebnih istražnih radnji od 22.12.2015. godine

⁶⁹ DT-31- Prijedlog Tužilaštva za izdavanje naredbe za primjenu posebnih istražnih radnji od 24.12.2015. godine

⁷⁰ DT-1 – Naredba Tužilaštva BiH o sprovođenju istrage, protiv osumnjičenih Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 21.12.2015. godine

⁷¹ DT-2– Naredba Tužilaštva BiH o proširenju istrage, protiv osumnjičenog Radončić Fahrudina, broj: T20 0 KTA 0011478 15 od 25.12.2015. godine;

⁷² Komentar Zakona o krivičnom postupku BiH, str. 93

propisao postojanje *osnova sumnje* da određena osoba učestvuje u počinjenju krivičnog djela.

Sud je uvidom u sadržaj naredbi sudije za prethodni postupak utvrdio da je osnov za izdavanje naredbi bio upravo postojanje *osnova sumnje* za počinjenje krivičnog djela Ometanje rada pravosuđa iz člana 241.KZ BiH.

U cilju utvrđivanja postojanja i tog najnižeg stepena sumnje, Sud je izvršio uvid u dokaze koje je sudija za prethodni postupak razmatrao prilikom ocjene osnovanosti prijedloga tužioca za izdavanje pomenutih naredbi. Tako je Sud našao da su svi prijedlozi tužioca utemeljeni na zapisnicima o saslušanju svjedoka, Sarić Azre i Žujo Sabahudina. Uvidom u sadržaj ovih zapisnika, Sud je našao da se svjedok Sarić Azra⁷³, pored činjenica vezanih za njeno svjedočenje na Kosovu u postupku protiv Keljmendi Nasera, u jednom dijelu iskaza pozvala i na svoju izjavu datu pripadnicima Državne agencije za istrage i zaštitu 2014. godine. Na zapisnik o saslušanju svjedoka, Žujo Sabahudin⁷⁴, između ostalog govori o činjenici da ga je Dautbašić Bakir upoznao da je svjedok Sarić Azra ranije davala iskaz. Takođe, u prijedlogu Tužilaštva od 24.12.2015. godine (DT-31) navedeno je da se protiv Radončić Fahrudina pred Tužilaštvom BiH provodi istraga zbog krivičnog djela Organizovani kriminal iz člana 250. KZ BiH u vezi sa krivičnim djelom Ubistvo iz člana 166. KZ FBiH.

Sud nalazi da je u momentu izdavanja naredbi, postupak bio na samom početku, da je kvalitet dokaza i njihov obim bio na samom minimumu, te da su se upravo realizacijom ovih naredbi trebali prikupiti dokazi.

Sud je iz sadržaja dokumenata koji su bili na raspolaganju sudiji za prethodni postupak, utvrdio da se pored činjenice postojanja postupka na Kosovu, govori i o ranijoj izjavi svjedoka Sarić Azre, datoj organima gonjenja u Bosni i Hercegovini. Kada je u pitanju naredba Suda od 25.12.2015. godine (DT-32) kojom se određuje provođenje posebnih istražnih radnji prema Radončić Fahrudinu, iz obrazloženja naredbe je jasno da je sudija za prethodni postupak u tom momentu bio upoznat sa činjenicom da se protiv Radončić Fahrudina vodi istraga za krivična djela propisana Krivičnim zakonom BiH. Ta okolnost je svakako bila sudiji za prethodni postupak poznata i kod donošenja naredbi od 14.01. i 22.01.2016. godine (DT-35 i DT-38) o proširenju i produženju primjene posebnih istražnih radnji u odnosu na Radončić Fahrudina. U takvoj situaciji, sudija za prethodni postupak nije imao jasnih pokazatelja o pravnoj kvalifikaciji krivičnopravnih radnji u konkretnom slučaju, pa samim tim nije bio u prilici da jasno razgraniči i odluči o činjenici da li se radi o krivičnom djelu po KZ BiH.

---

⁷³ DT-13 - Zapisnik o saslušanju Sarić Azre od 21.12.2015. godine

⁷⁴ DT-12 - Zapisnik o saslušanju Žujo Sabahudina od 29.12.2015. godine

Kada su u pitanju naredbe za pretres tada osumnjičenog Radončić Fahrudina (DT-71), Dautbašić Bakira (DT-56.2) i Šahman Bilsene (DT-56.10), Sud nalazi da, iako se ne radi o periodu neposredno nakon donošenja naredbe o sprovođenju istrage, kao što je to slučaj kod naredbi za operatera telekomunikacija i za primjenu posebnih istražnih radnji, ipak valja naglasiti da su i ove naredbe izdate u vremenskom periodu od mjesec dana od dana početka istrage. Naime, u odnosu na Dautbašića i Šahman naredbe za pretres su izdate dana 08.01.2016. godine, a u odnosu na Radončića 22.01.2016. godine.

Međutim, ono što je odlučujuće, kada su naredbe za pretres u pitanju, jeste činjenica da je kod razmatranja osnovanosti prijedloga tužioca za njihovo izdavanje, sudija za prethodni postupak imao na uvid i dokaze koji su ukazivali da postoji istraga koje se provodi po zakonima Bosne i Hercegovine i da je upravo Sarić Azra davala iskaz u ranijem periodu organima u BiH. Kako to iz samih naredbi proizlazi, sudija za prethodni postupak je imao na uvid naredbu Tužilaštva o proširenju istrage od 18.08.2014. godine (DT-5), iz koje se jasno vidi da se protiv Radončić Fahrudina provodi istraga za krivično djelo iz krivičnog zakona BiH, kao i zapisnik o saslušanju svjedoka Sarić Azre, dat Državnoj agenciji za istrage i zaštitu od 08.04.2014. godine (DT-6).

Sve navedene činjenice je sudija za prethodni postupak očito imao u vidu kada je zaključio da postoji dovoljno dokaza za *osnov sumnje* da osumnjičena lica učestvuju u krivičnopravnim radnjama koje za cilj imaju uticaj na iskaz svjedoka koji je dat nadležnim organima Bosne i Hercegovine, da postoji istraga koja se provodi po zakonima Bosne i Hercegovine, što je u kontekstu početne faze istrage, i standarda *osnova sumnje* sasvim dovoljno za osnovanost prijedloga tužioca na osnovu čega je sudija za prethodni postupak izdao sporne naredbe.

Sud ukazuje da je i Ustavni Sud u dvije svoje odluke razmatrao postojanje *osnovane sumnje*, kao višeg stepena sumnje, da su tada osumnjičeni Radončić, Dautbašić i Šahman počinili krivičnopravne radnje koje im se stavljaju na teret, te našao da nije bilo proizvoljnosti u donošenju odluka o postojanju *osnovane sumnje* za izvršenje predmetnog krivičnog djela, kao neophodnog uslova za zakonito lišenje slobode osumnjičenih, što ide u prilog stavu ovog Suda da je bilo dovoljno dokaza i za zaključak o postojanju *osnova za sumnju*, kao nižem stepenu sumnje, kod uslova za izdavanje spornih naredbi.

Između ostalog Ustavni Sud u svojoj odluci navodi, citat: *"Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud smatra da obrazloženja osporenih iješenja u ovom dijelu, nasuprot apelantovim navodima, ne daju utisak proizvoljnosti, odnosno smatra da je Sud BiH u osporenim iješenjima razmotrio pitanje postojanja osnovane sumnje u konkretnom slučaju i da je za svrhe zaključke dao dovoljne razloge zasnovane na relevantnim dokazima, koji su u dovoljnoj mjeri za ovu fazu postupka ukazali na postojanje osnovane sumnje da je apelant počinio krivična djela koja mu se stavljaju na teret. Prema mišljenju Ustavnog suda, okolnosti na kojima je Sud BiH utemeljio svrhe odluke u pogledu osnovane sumnje takvog su karaktera da mogu, u smislu navedenih stavova Evropskog suda, uvjeriti objektivnog*

*posmatrača da je moguće da je apelant počinio krivična djela povodom kojih se vodi predmetni postupak, u smislu standarda člana 5. stav 1. tačka c. Evropske konvencije.*⁷⁵

Navedeni stav je iskazan i u odluci Ustavnog suda broj AP-312/16 od 17.02.2016. godine, po apelacijama Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene, izjavljenim na odluke o pritvoru.

S druge strane, nakon okončanja dokaznog postupka, sudeće vijeće je imalo na uvid sve provedene dokaze, i postale su mu poznate sve činjenice i okolnosti u odnosu na istaknute prigovore odbrane, te je u skladu sa tim mogao izvršiti sveobuhvatnu analizu i ocjenu dokaza i zauzeti konačan stav po pitanju da li u konkretnom slučaju postoje ili ne postoje sva bitna obilježja krivičnog djela Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. KZ BiH, te u skladu sa navedenim donijeti odluku.

Sud je, na osnovu svega navedenog, zaključio da su sporne naredbe, u odnosu na ovaj istaknuti prigovor, izdate u skladu sa zakonom o krivičnom postupku, dok je obrazloženje u odnosu na ostale prigovore odbrana istaknute na ove naredbe, dato u nastavku presude.

6.2. Odluke po prigovorima zakonitosti na Naredbe o posebnim istražnim radnjama (DT-15, DT-32, DT-35 i DT-38)

Pored gore navedenog prigovora zakonitosti istaknutog na Naredbe o provođenju posebnih istražnih radnji, odbrana je navela da je u postupku izdavanja naredbi za posebne istražne radnje došlo i do niza drugih propusta i nepoštovanja zakonskih odredbi, što je dovelo do nezakonitosti dokaza (presretnutih razgovora) koji su proistekli primjenom navedenih mjera.

Iako je odbrana prvenstveno isticala da naredbe o provođenju posebnih istražnih radnji, ne sadrže obrazloženje *osnova sumnje* u kontekstu elemenata krivičnog djela Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. KZ BiH, o čemu je prethodno dato detaljno obrazloženje, Sud je razmatrao zakonitost izdatih naredbi i sa aspekta obrazloženja postojanja osnova sumnje i razloga za njihovo poduzimanje, kako je to i predviđeno odredbom člana 116. stav 1. ZKP BiH, kao neophodnih uslova za njihovo izdavanje.

Tako je Sud uvidom u sadržaj navedenih naredbi utvrdio da je sudija za prethodni postupak, analizom dokumentacije koja je dostavljena uz prijedloge Tužilaštva dao iscrpno (za tu fazu postupka), pravilno i dovoljno jasno obrazloženje postojanja osnova sumnje da su osumnjičena lica iz predmetnih naredbi učestvovala u počinjenju predmetnog krivičnog djela.

---

⁷⁵ Odluka Ustavnog suda broj P 668/16 od 16.03.2016. godine, par. 62.,

Kada je u pitanju drugi zakonski uslov za primjenu posebnih istražnih radnji, koji se ogleda u postojanju razloga zbog kojih se u konkretnom slučaju dokazi ne mogu pribaviti na drugi način, ili bi njihovo pribavljanje bilo povezano sa nesrazmjernim poteškoćama, Sud nalazi da se sudija za prethodni postupak u svim naredbama kojima je naredio provođenje posebnih istražnih radnji, upravo pravilno pozvao na zakonsku odredbu člana 116. stav 1. KZ BiH.

Iz sadržaja naredbi proizlazi da je Sud u fazi istrage, ocjenom svih okolnosti koje je detaljno dao kroz obrazloženje postojanja osnova za sumnju, zaključio da u tom momentu ne postoje druge istražne radnje kojima bi se, zbog specifičnosti radnji izvršenja krivičnog djela u tako kratkom roku mogli prikupiti kvalitetni dokazi. Sud zaista nalazi da takvo obrazloženje u naredbi Suda od 23.12.2015. godine (DT-15) nije široko dato, ali ipak prevazilazi šturo pozivanje na zakonsku definiciju, što bi ukazivalo na proizvoljnost pri izdavanju te naredbe, a u krajnjem dovelo i do pitanja zakonitost. Vrlo bitnim se nalazi ukazati da je Sud već u naredbi od 25.12.2015. godine o određivanju posebnih istražnih radnji za optuženog Radončića (DT-32), dao detaljno obrazloženje nemogućnosti i teškoća pribavljanja dokaza na drugi način, koje obrazloženje sadrže i ostale naredbe od 14.01.2016. godine (DT-35) i 22.01.2016. godine (DT-38).

Odredbom člana 118. ZKP BiH, propisano da se posebne istražne radnje određuju naredbom sudije za prethodni postupak, na obrazloženi prijedlog Tužitelja koji sadrži: podatke o osobi protiv koje se radnja preduzima, osnove sumnje iz člana 116. stava 1. ili 3. ovog zakona, razloge za njeno preduzimanje i ostale bitne okolnosti koje zahtijevaju preduzimanje radnji, navođenje radnje koja se zahtijeva i način njenog izvođenja, obim i trajanje radnje. Jasno je da zakonodavac predviđa strogu formu koju sudija za prethodni postupak mora ispoštovati, a koja je u konkretnom slučaju bez sumnje zadovoljena, jer naredbe Suda o određivanju/produženju posebnih istražnih radnji, sadrže sve potrebne elemente koje ZKP BiH propisuje odredbama 116. i 118. ZKP BiH.

Posebne istražne radnje izdate su za krivično djelo iz člana 241. KZ BiH i u odnosu na optužene Radončić Fahrudina, Dautbašić Bakira i Šahman Bilsenu. Međutim, dokazi (izvještaji i snimci) dobijeni navedenim radnjama korišteni su i u odnosu na krivična djela i optuženog za kojeg nisu izdate naredbe Suda.

Naime, postupak je vođen i protiv optuženog Hadžijahić Zijada, kao i za krivična djela Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 249. KZ BiH, Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219a. stav 1. KZ BiH i Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219. stav 1. KZ BiH, tj. za lice, odnosno za djela za koja ne postoji naredba Suda.

Članom 120. ZKP BiH propisano je da se *ne mogu koristiti kao dokaz informacije i podaci dobijeni poduzimanjem radnji iz člana 116., ako se ne odnose na krivično djelo iz člana 117. ZKP BiH.*

Članom 121. ZKP BiH je propisano da, *ako su posebne istražne radnje preduzete bez naloga sud je za prethodni postupak ili u suprotnosti s njim, sud na pribavljenim podacima i dokazima ne može zasnovati svjedočanstvo odluku.*

Članom 122. ZKP BiH je određeno da se *tehnički snimci, isprave i predmeti pribavljeni pod uslovima i na način propisan ovim zakonom mogu koristiti kao dokazi u krivičnom postupku.*

Dakle, analizom navedenih odredbi proizlazi da ne postoji prepreka da se dokaz, pribavljen provođenjem posebnim istražnim radnjama iskoristi prema licima i u odnosu na krivična djela za koje ne postoji naredba Suda, naravno uz ispunjenje uslova - da se radi o informacijama i podacima koji se odnose na krivično djelo iz člana 117. ZKP BiH, da je posebna istražna radnja preduzeta po naredbi Suda, odnosno u skladu s njom, te da se radi o dokazima koji su pribavljeni pod uslovima i na način propisan zakonom.

Sud je već zaključio da su naredbe za primjenu posebnih istražnih radnji izdate u skladu sa zakonskim uslovima predviđenim članovima 116. i 118. ZKP BiH, čime je uslov predviđen članom 121. ZKP BiH za korištenje ovih dokaza kao „*slučajnih nalaza*“, ispunjen.

Nadalje, krivična djela Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 249. KZ BiH, Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219a. stav 1. KZ BiH i Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219. stav 1. KZ BiH, su djela u odnosu na koja se, u skladu sa članom 117. tačka d) ZKP BiH mogu primjeniti posebne istražne radnje, jer se za sva ova djela može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna.

Dakle, u konkretnom slučaju Sud nalazi da su ispunjeni uslovi da se kao dokazi, koriste rezultati posebnih istražnih radnji, u odnosu na lice i za djela za koja nije postojala sudska naredba.

Kod ocjene naredbi Suda za primjenu posebnih istražnih radnji, Sud je imao u vidu da odredbe člana 117. tačka d) ZKP BiH, u smislu odluke Ustavnog suda broj U-5/16 od 01.06.2017. godine, nisu u skladu sa odredbama članka I/2. u vezi sa člankom II/3. f) Ustava Bosne i Hercegovine.

Kako su predmetna krivična djela upravo djela iz člana 117. tačka d) ZKP BiH, Sud je i sa aspekta ustavnosti cijenio izdate naredbe Suda. Tako je Sud našao, a što je sudija za prethodni postupak u naredbama i naveo, da je pribavljanje dokaza putem posebnih istražnih radnji bilo srazmjerno i nužno, da je postojala proporcionalnost između ozbiljnosti predmetnog krivičnog djela, ciljeva koji se žele postići u vidu zaštite demokratskih institucija od svake vrste kriminala u odnosu na pravo privatnosti lica prema kojima su ove radnje provođene. Naime, radi se o krivičnom djelu usmjerenim protiv pravosuđa, kao temelju demokratskog društva, da su u pitanju krivičnopravne radnje koje se vrlo teško, drugim standardnim istražnim radnjama mogu zadokumentovati. Iz navedenih razloga, Sud smatra da su u ovom konkretnom slučaju zadovoljeni standardi proporcionalnosti naloženih mjera, kao i da su primjenjeni međunarodni standardi na koje je ukazao Ustavni sud BiH.

Nadalje, odbrana je ukazala da kod primjene posebnih istražnih radnji nisu ispoštovane odredbe člana 119. stav 1. ZKP BiH, odnosno da tužilac nije sudiji za prethodni postupak dostavio pisani izvještaj o poduzetim radnjama.

Odredba člana 119. stav 1. ZKP BiH propisuje prvenstveno obavezu sastavljanja izvještaja policijskog organa koji je provodio posebne istražne radnje, koji je izvještaj zajedno sa materijalom dobijenim primjenom mjera dužan dostaviti tužiocu. Odbrana ispravno navodi da je u nastavku odredbe člana 119. stav 1. ZKP BiH, propisana i obaveza tužioca da pisani izvještaj dostavi sudiji za prethodni postupak. Međutim, analiza zakonske definicije, ukazuje na primarni cilj ove odredbe, a to je provjera da li su posebne istražne radnje provedene u obimu i na način kako je to određeno naredbama, a što sudija za prethodni postupak provjerava kroz izvještaj organa koji neposredno izvršava naredbu Suda.

Uvidom u dostavljene dokaze, Sud je utvrdio da su policijski organi, u ovom slučaju Državna agencija za istrage i zaštitu, Tužilaštvu dostavili službene izvještaje nakon okončanja primjene posebnih istražnih radnji, zajedno sa materijalom koji je nastao njihovom primjenom. Na to ukazuje materijalna dokumentacija (DT-113, 113.1 i 113.2), koju je Državna agencija dostavila Tužilaštvu u odnosu na Radončić Fahrudina, te dokumentacija označena kao DT-106, 106.1, koju je ta agencija dostavila Tužilaštvu u odnosu na Dautbašića i Šahman.

Nadalje, iz akata Tužilaštva BiH od 04.02.2016. godine (DT -113.3) i od 14.01.2016. godine (DT-128) je vidljivo da su navedeni izvještaji policijskog organa od strane tužioca, dostavljeni sudiji za prethodni postupak, na osnovu čega ovaj Sud nalazi da su ispoštovani ciljevi odredbe člana 119. stav 1. ZKP BiH.

Sud nalazi tačnim navode odbrane da je sudija za prethodni postupak naredbom od 23.12.2015. godine naredio, između ostalog i primjenu posebnih istražnih radnji iz člana 116. stav 2. tačka d) ZKP BiH u odnosu na tada osumnjičene Dautbašić Bakira i Šahman Bilsenu i da o tim radnjama nije sačinjen izvještaj.

Međutim, navedena radnja nije realizovana od strane policijskog organa o čemu svjedoči akt Državne agencije za istrage i zaštitu od 18.01.2016. godine (DT-109) kojim postupajućeg tužioca obavještavaju o razlozima neprovođenja navedene mjere. Da je o tome upoznat i sudija za prethodni postupak svjedoči akt Tužilaštva BiH od 19.01.2016. godine (DT-130) kojim se Sudu dostavlja obavijest Državne agencije od 18.01.2016. godine.

Takođe, na glavnom pretresu su svjedočila i ovlaštena službena lica i policijski službenici Državne agencije za istrage i zaštitu, Čomor Ševko i Skeledžić Zvezdana kao istražioci Kriminalističko istražnog odjeljenja, Pavlović Srđan kao šef Odsjeka za zakonito presretanje i Pohara Mirnesa kao policijski službenik u Odsjeku za zakonito presretanje.

Svjedoci su detaljno opisali ulogu i zadatke svih sektora/odjela pri Državnoj agenciji prilikom postupanja u primjeni posebnih istražnih radnji, te svjedočili o neposredno izvršenim

službenim radnjama u konkretnom predmetu, te kako su navedeni iskazi u skladu sa provedenom dokumentacijom, Sud nalazi da je i postupanje službenika pri izvršenju naredbi Suda bilo u skladu sa zakonom i pravilima policijskog organa

Odbrana je tokom postupka ukazivala da odbrani nije dostavljena naredba Tužilaštva BiH od 15.12.2015. godine, koja je prema tvrdnji odbrane trebala da bude inicijalna naredba o provođenju posebnih istražnih radnji prema tada osumnjičenom Radončić Fahrudinu. Potkrepljujući svoje navode, odbrana je ukazivala da se ta naredba pominje u dva izvještaja Državne agencije za istrage i zaštitu o provođenju posebnih istražnih radnji (DT-44 i DT-45), a da ista nikada nije dostavljena odbrani, niti su je pronašli izvršenim uvidom u tužilački spis predmeta.

Tužilaštvo je istaklo da nikada nije izdalo naredbu o izvršenju naredbe Suda za provođenje posebnih istražnih radnji koja je datirana na 15.12.2015. godine, čak da ne postoji niti jedna naredba sa tim datumom u ovom predmetu, naglašavajući da se može raditi jedino o omašci u kucanju u aktu Državne agencije za istrage i zaštitu.

Uvidom u dokaze koji se odnose na naredbe o određivanju, proširenju i produženju posebnih istražnih radnji, Sud je ocjenio, kao utemeljenu, tvrdnju Tužilaštva da se radi o običnoj omašci u kucanju prilikom sačinjavanja izvještaja od strane Državne agencije za istrage i zaštitu. Naime, kao dokaz DT-15, uložena je naredba Suda od 23.12.2015. godine o određivanju posebnih istražnih radnji prema tada osumnjičenima Šahman Bilseni i Dautbašić Bakiru, a kao dokaz DT-32 naredba Suda od 25.12.2015. godine, o određivanju posebnih istražnih radnji u odnosu na tada osumnjičenog Radončić Fahrudina.

Tačna je tvrdnja odbrane da se u izvještajima Državne agencije za istrage i zaštitu (DT-44 i DT-45) o provođenju posebnih istražnih radnji, pominje naredba Tužilaštva od 15.12.2015. godine, ali samo u označenju veze akta. Međutim, u svim priložima dostavljenim uz oba izvještaja (radi se o službenim zabilješkama) jasno je naznačeno da je postupano u skladu sa naredbama Suda od 23.12.2015. godine i 25.12.2015. godine.

Kad se sve navedeno uveže sa činjenicom da postoji te da je u sudski spis (kao DT-33) uložena naredba Tužilaštva o izvršenju naredbe Suda za provođenje posebnih istražnih radnji, koja nosi datum 25.12.2015. godine, kao jedino logično objašnjenje se nameće da je zaista došlo do omaške u navođenju datuma u izvještajima Državne agencije za istrage i zaštitu (umjesto 25.12.2015. godine, pogrešno je kucano 15.12.2015. godine), a navodi odbrane da postoji naredba Tužilaštva od 15.12.2015. godine, koja im nije dostavljena, ostali su na nivou pretpostavke.

Sud nalazi neophodnim ukazati da su i prijedlog Tužilaštva za provođenje posebnih istražnih radnji prema optuženom Fahrudinu Radončiću od 24.12.2015. godine (DT-31), a zatim i naredba Suda o provođenju posebnih istražnih radnji od 25.12.2015. godine (DT-32), zaista formulisani kao prijedlog, odnosno naredba za proširenje posebne istražne naredbe, što je odbrani izazvalo sumnju u postojanje inicijalne naredbe.

Međutim, uvidom u sadržaj navedenih akata, naročito naredbe Suda od 25.12.2015. godine jasno je da se suštinski radi o naredbi Suda o određivanju posebnih istražnih radnji u odnosu na Radončić Fahrudina, a da je ovakav naziv dokumenta vjerovatno uslijedio iz činjenice da su isti vezani sa prijedlogom, odnosno naredbom za provođenje posebnih istražnih radnji prema tada osumnjičenim Dautbašić Bakiru i Šahman Bilseni. Međutim, činjenica da je opisana formulacija neuobičajena, ni na koji način ne utiče na zakonitost navedenih naredbi.

Prijedlog odbrane⁷⁶ da se konverzacije sa broja telefona Dautbašić Bakira, označene brojevima 37., 42. i 48., isključe iz spisa iz razloga što iste nisu ostvarene, Sud nije našao utemeljenim. Naime, nesporno jeste da u konkretnim slučajevima nije došlo do uspostavljene komunikacije, odnosno snimanja samog razgovora, što je cilj i svrha posebne istražne radnje iz člana 116. stav 2. tačka a) ZKP BiH. Međutim, optuženi Dautbašić Bakir, tj. njegov broj telefona je bio pod mjerom nadzora, koje mjere u tehničkom smislu podrazumjevaju registrovanje svih aktivnosti korisničkog broja (dolaznih, odlaznih i pokušanih poziva). Činjenicu neostvarene komunikacije Sud ne nalazi nezakonitom u kojem slučaju bi se morala izuzeti iz dokazne građe, već se samo može cijeliti sa aspekta relevantnosti i dokazne vrijednosti.

Odbrana je prigovorila i na zakonitost dijela audio snimka prezentovane komunikacije broj 546 koju je ostvario optuženi Radončić Fahrudin⁷⁷. Naime, prije same ostvarene komunikacije sa Čibukčić Fuadom čuli su se i određeni glasovi/zvuci koji ukazuju da je snimanje razgovora očito pokrenuto. Sud je i u ovoj situaciji našao da se radi o tehničkom karakteru posebne istražne radnje iz člana 116. stav 2. tačka a) ZKP BiH, koja se realizuje na način da se faktičko snimanje razgovora pokreće odmah nakon biranja pozivanog broja. Naravno, Sud nalazi utemeljenom tvrdnju da dio audio snimka prije same ostvarene komunikacije ne može biti predmet ocjene ovog Suda, jer se u biti ne radi o presretnutoj komunikaciji u smislu posebne istražne radnje nadzora i tehničkog snimanja telekomunikacija.

Navode odbrane da se u ovom slučaju radilo o neovlaštenom prisluškivanju prostorija koje koristi optuženi Radončić Fahrudin, Sud je našao neutemeljenim jer u tom pravcu nisu predloženi bilo kakvi dokazi.

Tokom izvođenja materijalnih dokaza optužbe u vezi sa provođenjem posebnih istražnih radnji (službeni izvještaji Državne agencije za istragu i zaštitu, mediji (CD i/ili DVD) na kojima su pohranjeni snimljeni materijali), postavilo se pitanje momenta obustavljanja radnji nadzora u odnosu na činjenicu privremenog oduzimanja mobilnih telefona prilikom lišenja

---

⁷⁶ Glavni pretres održan 18.01.2017. godine

⁷⁷ Glavni pretres održan 08.02.2017. godine

slobode optuženih. Naime, u periodu nakon lišenja slobode, nastavljeno je snimanje tj. presretanje telekomunikacija, iako faktički optuženi više nisu bili u posjedu telefona.

Odredbom člana 118. stav 5. ZKP BiH propisano da će sudija za prethodni postupak bez odlaganja narediti obustavu posebnih istražnih radnju kada prestanu razlozi za njihovu primjenu, što ukazuje da zakonodavac nije propisao precizan rok za donošenje takve vrste naredbe. Pri tome, Sud cijeni da je prioritet postupanja nakon lišenja slobode optuženih bilo zadovoljavanje kratkih uspostavljenih zakonski rokova za rješavanje prijedloga za određivanje pritvora.

S toga, Sud zaključuje da je sudija za prethodni postupak, čim su za to nastupili uslovi, u roku od par dana u odnosu na momenat lišenja slobode optuženih, donio naredbu kojom je naredio obustavu posebnih istražnih radnji. Međutim, pri tome treba imati u vidu da, od trenutka izdavanja naredbe Suda do njenog faktičkog izvršenja na samom sistemu za presretanje, slijedi procedura dostavljanja naredbe Suda na izvršenje od strane Tužilaštva, a zatim i administrativni protokol u okviru Državne agencije, što sve skupa utiče na protek vremena.

Državna agencija za istrage i zaštitu je kompletan materijal do momenta faktičkog obustavljanja mjera nadzora dostavila Tužilaštvu, međutim eventualni podaci i informacije zadokumentovani nakon lišenja slobode optuženih nisu prezentovani na glavnom pretresu.

U odnosu na prigovor da odbrana nikada nije dobila u posjed medij na kojem su sadržani podaci snimljeni i nakon lišenja slobode optuženih, Sud ukazuje da je odbrani omogućeno od strane optužbe da im se, u slučaju propusta prilikom dostavljanja dokaza uz optužnicu, navedeni dokazi ponovo dostave.

6.3. Odluka po prigovorima zakonitosti na Naredbe za pretres lica, stana, pokretnih stvari i privremeno oduzimanje predmeta /DT-56.2, DT-56.10 i DT-71/

Odbrana je kod izjašnjenja na ove naredbe Suda, te samim tim i svih dokaza koji su proistekli iz ovih naredbi, istakla niz prigovora zakonitosti. Prvenstveno u pogledu prigovora koji se odnosi na nepostojane elementa krivičnog djela Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. KZ BiH (na osnovu kojeg su predmetne naredbe izdate), Sud je zauzeo stav i dao detaljno obrazloženje u dijelu presude označenom kao 6.1. *Odluka po prigovorima zakonitosti Naredbi Suda i dokaza proisteklih iz naredbi, a u kontekstu osnova sumnje za počinjenje krivičnog djela iz člana 241. KZ BiH.*

Odbrana je prigovor uložila i na činjenicu da su predmetne naredbe za pretres izdate na temelju rezultata primjene posebnih istražnih radnji, koje su po stavu odbrane nezakoniti dokazi. Međutim, kako je Sud utvrdio da je primjena posebnih istražnih radnji u cjelosti provedena u skladu sa zakonskom regulativom, i da su dokazi pribavljeni na taj način zakoniti dokazi (koje obrazloženje je dato u dijelu 6.2. *Odluke po prigovorima na Naredbe o*

posebnim istražnim radnjama), to Sud i ove prigovore istaknute na naredbe za pretres, nalazi neosnovanim.

Kada je u pitanju prigovor da prijedlozi tužioca nisu u cjelosti usklađeni sa zakonskom odredbom člana 51. stav 1. ZKP BiH, jer u istom nisu navedene činjenice koje ukazuju na vjerovatnost da će na označenom i opisanom mjestu pronaći tragovi, odnosno predmeti važni za krivični postupak, Sud ukazuje na sljedeće:

Naime, prilikom donošenja naredbe za pretresanje, Sud mora utvrditi da postoji dovoljno osnova za sumnju da se kod lica koja se pretresaju nalaze određene stvari ili tragovi u vezi sa krivičnim djelom. Znači, kako bi Sud izdao naredbu za pretresanje mora postojati veći stepen sumnje da će pretresom nešto pronaći u odnosu na postojanje sumnje da je djelo počinjeno. Dakle, naredba mora da sadrži minimum konkretnog obrazloženja koji se ogleda u vjerovatnosti da će se nešto ili neko pronaći, a što jasno proizilazi iz sadržaja odredbi članova 51., 54. i 57. ZKP BiH. Ovu obavezu Suda, utvrdio je i Ustavni sud u odluci broj AP 2120/09 os 26.05.2012. godine.

Nakon izvršenog uvida u izdate naredbe za pretres, Sud je utvrdio da su sve tri izdate naredbe za pretres (DT-56.2, DT-56.10 i DT-71), izdate u skladu sa odredbom člana 51. stav 1. ZKP BiH, s obzirom da sadrže obrazloženje postojanja vjerovatnosti da će se navedenom istražnom radnjom pronaći tragovi i predmeti važni za krivični postupak, te opisao o kakvim bi se to predmetima moglo raditi, koji bi bili predmet privremenog oduzimanja, u smislu člana 65. ZKP BiH.

Tako je u izdatim naredbama navedeno: *"Nada je, Sud nalazi da postoji dovoljno dokaza za postojanje osnova za sumnju da će radnjom pretresanja lica, stana, ostalih prostorja i pokretnih stvari pronaći predmeti koji sadrže činjenice bitne za dokazivanje krivičnih djela, kao što su mobilni telefoni na osnovu kojih će se utvrditi međusobne komunikacije osumnjičenog sa drugim licima, zatim pisane izjave i/ili drugu potkrepljujuću dokumentaciju koja se veže za krivični postupak na koji se pokušava uticati, a nalazi se u posjedu osumnjičenog."*

U odnosu na prigovore istaknute na zapisnike o izvršenim pretresima, potvrdama o privremenom oduzimanju predmeta, izvještaje službenih lica koja su provodila ovu radnju, Sud je izvršio detaljnu ocjenu sadržaja navedenih dokumenata, uloženi u dokaznu građu u okviru seta DT-56 (dokumentacija na okolnosti izvršenja naredbi za pretres Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene) i u okviru seta dokaza DT-75 (dokumentacija na okolnosti izvršenja naredbe za pretres Radončić Fahrudina), i našao da istaknuti prigovori ni u jednom segmentu ne ukazuju na nezakonito postupanje ili na nepravilnu primjenu zakonskih odredbi.

Odbrana je uložila prigovor i da nije bilo uslova za izdavanje usmene naredbe za pretres stana i pokretnih stvari optuženog Dautbašić Bakira, jer nisu postojali razlozi hitnosti odnosno opasnosti od odlaganja.

Međutim, uvidom u uložene dokaze na ove okolnosti, Sud je našao da iz službene zabilješke sudije za prethodni postupak od 10.01.2016. godine (DT-126.1) proizlazi da je usmena naredba izdata dana 10.01.2016. godine, po zahtjevu postupajućeg tužioca (Mihajlović Bože) i ovlaštenog službenog lica (Čomor Ševke). U službenoj zabilješci je navedeno na šta se konkretno zahtjev za pretres odnosi, te je konstatovano da postoje razlozi opasnosti od odlaganja, na osnovu čega je sudija zaključio da je zahtjev osnovan.

Nadalje, iz dokumentacije slijedi da je ovlašteno službeno lice (Čomor Ševko), u smislu člana 57. stav 2. ZKP BiH, sačinio naredbu sa svim potrebnim sadržajem, kako je to i propisano članom 58. ZKP BiH (DT-56.3), te je u istoj konstatovano da se radi o sačinjavanju naredbe po usmenoj saglasnosti postupajućeg tužioca, te odobrenju sudije za prethodni postupak. Tako sačinjena naredba je uručena Dautbašić Bakiru, koju je isti svojeručno i potpisao.

Kada je u pitanju opasnost od odlaganja, kao uslova za podnošenje usmenog zahtjeva za pretres, na glavnom pretresu je saslušan Čomor Ševko. Svjedok je opisao da u momentu podnošenja pismenog prijedloga za izdavanje naredbe za pretres (07.01.2016. godine), policijski organi nisu imali podatak o tačnoj adresi boravišta Dautbašić Bakira, te je s toga prijedlog za pretres išao samo u pravcu pretresa kancelarijskih prostorija, a što je vidljivo i iz naredbe Suda za pretres (DT-56.2).

Tek u vremenskom periodu od izdavanja pismene naredbe Suda (08.01.2016. godine), do realizacije naredbe za pretres, policijski službenici su operativnim putem došli do tačne adrese Dautbašić Bakira. Kako je akcija izvršenja naredbi Suda za pretres Dautbašića i Šahman, već bila isplanirana za 10.01.2016. godine, to iz razloga hitnosti nije bilo vremenskog prostora za podnošenja pismenog prijedloga prema sudu za izdavanje naredbe za pretres stana koje koristi Dautbašić Bakir, uslijed čega je kontaktiran sudija za prethodni postupak za izdavanje usmene naredbe.

Sud je takođe našao zakonitom i radnju privremenog oduzimanja predmeta, video rekordera za pohranjivanje video nadzora iz nadzornog centra Društva za izdavačku i štamparsku djelatnost „Avaz Roto Pres“ d.o.o. Sarajevo, izvršenu po usmenoj naredbi sudije za prethodni postupak od 25.01.2016. godine (DT-127).

Naime, u momentu izvršavanja dijela naredbe Suda za pretresanje i oduzimanje predmeta od Radončić Fahrudina (DT-71), utvrđeno je da predmeti navedeni kao „*pohranjena memorija video nadzora Avaz Twist Tower-a kcja se nalazi u prizemlju zgrade na etaži -1*“, nisu u vlasništvu Radončić Fahrudina, kako je navedeno u pismeno izdatoj naredbi Suda, već društva za izdavačku i štamparsku djelatnost „Avaz Roto Pres“ d.o.o. Sarajevo. Takođe, dolaskom na lice mjesta policijski službenik zadužen za realizaciju tog dijela naredbe Suda (Mraković Elvir) utvrdio je da se radi o specifičnom sistemu snimanja, da bi presnimavanje snimljenog materijala trajalo nekoliko dana, kao i da se video zapisi automatski presnimavaju radi oslobađanja prostora, čime se najstariji video snimci gube.

Navedene činjenice su konstatovane u Službenom izvještaju državne agencije za istrage i zaštitu od 25.01.2016. godine (DT-75.1) a na te okolnosti je na glavnom pretresu i saslušan Mraković Elvir, službeno lice koje je izvršavalo dio naredbe za pretres Radončić Fahrudina.

Cijeneći novonastale okolnosti, koje su službenim licima postale poznate tek momentom dolaska na lice mjesta (pristupom u prostorije gdje se nalazi video nadzor i neposrednim uvidom u sistem), službeno lice je zbog opasnosti od odlaganja, nakon dobijene saglasnosti postupajućeg tužioca (Mihajlović Bože), kontaktirao sudiju za prethodni postupak i od istog zatražio usmenu naredbu za pretres i privremeno oduzimanje predmeta.

Da je postupak podnošenja zahtjeva i izdavanja usmene naredbe proveden u skladu sa zakonskim odredbama svjedoči službena zabilješka sudije na okolnosti izdate saglasnosti (DT-127), u kojoj su navedeni razlozi osnovanosti podnošenja usmenog zahtjeva kao i tačno opisani predmeti na koji se pretres odnosi. Na osnovu usmene saglasnosti, službeno lice je sačinilo naredbu za pretresanje u smislu člana 57. stav 2. i 58. ZKP BiH, koja je predata ovlaštenom licu društva za izdavačku i štamparsku djelatnost „Avaz Roto Pres“ d.o.o. Sarajevo.

Na osnovu svega navedenog, Sud zaključuje da je, u postupku podnošenja, izdavanja, i realizacije usmenih naredbi za pretres i privremenog oduzimanja predmeta, u potpunosti ispoštovana i zadovoljena zakonska forma i procedura, čime se dokazi pribavljeni navedenim radnjama smatraju zakonitim dokazima.

Sud zaključuje da su pretresi lica, stana i ostalih prostorija optuženih, te oduzimanje predmeta izvršeni u potpunosti u skladu sa izdatim naredbama Suda, da su optuženi, ili lica koja su bila zatečena u nepokretnosti, prisustvovali radnji pretresanja, kao i neophodni svjedoci, da su u službenim izvještajima, zapisnicima i potvrdama konstatovane osobe koje su prisustvovale provedenim radnjama, da su precizno i detaljno opisani i popisani predmeti koji su pronađeni i privremeno oduzeti, o čemu su izdate odgovarajuće potvrde o privremenom oduzimanju predmeta, što su prisutna lica potvrdila svojim potpisima kako na zapisnicima o pretresanju, tako i na potvrdama o privremenom oduzimanju predmeta.

Na okolnosti zakonitog postupanja i provođenja ove istražne radnje, kao i autorizacije sačinjene dokumentacije, na glavnom pretresu svjedočila su ovlaštena službena lica i policijski službenici Državne agencije za istrage i zaštitu (Čomor Ševko, Skeledžić Zvezdana, Kulić Milenko i Mraković Elvir), koji su saslušani na okolnosti postupanja prilikom izvršenih pretresa, provedenih radnji, pronađenih predmeta i koji iskazi su u saglasnosti za izvedenom materijalnom dokumentacijom.

U odnosu na prigovor da je u uvodu naredbe za pretres optuženog Radončić Fahrudina od 22.01.2016. godine (DT-71) naznačen datum prijedloga Tužilaštva 07.01.2016. godine, a da sam prijedlog uložen kao dokaz (DT-70) nosi datum 21.01.2016. godine, Sud ukazuje da

se radi o očitoj pogrešci prilikom sačinjavanja naredbe, s obzirom da iz sadržaja same naredbe Suda i pozivanja na dokumente koji su prilog prijedloga Tužilaštva (Prijedlog Državne agencije za istrage i zaštitu od 22.01.2016. godine) jasno proizilazi da je naredba izdata na osnovu prijedloga Tužilaštva od 22.01.2016. godine.

Obrana je uložila i prigovor da se predmetni prijedlog tužilaštva (DT-70) poziva na zapisnike o saslušanju Hadžijahić Zijada i Hadžijahić Nermane u svojstvu svjedoka. Cijeneći činjenicu da je Hadžijahić Zijad, kasnije promjenio status u osumnjičeno, odnosno optuženo lice, a da je Hadžijahić Nermana iskoristila svoje zakonsko pravo i odbila svjedočenje na glavnom pretresu, obrana smatra da se radi o činjenicama koje dovode u pitanje zakonitost dostavljenog prijedloga.

Sud nalazi da, iako su tačne tvrdnje odbrane da se prijedlog tužioca poziva u jednom dijelu na navedene zapisnike, iz popisa dokumentacije prijedloga dostavljenog sudiji za prethodni postupak, jasno je vidljivo da na tom popisu nema naznačenih zapisnika. Takođe, sama naredba Suda za izdavanje naredbe za pretres se ni u jednom dijelu na poziva na navedene zapisnike, što ukazuje da zapisnici nisu, niti su mogli biti predmetom ocjene od strane Suda, s obzirom da Sud nije imao uvida u iste.

6.4. Odluke po prigovorima zakonitosti na Naredbe operateru telekomunikacija, izvršencj analizi podataka i svjedočenja Sokočević Emira (DT-17 do DT-23)

Prigovor zakonitosti ovog seta dokaza u odnosu na okolnost da je naredba Suda operateru telekomunikacija izdata zbog postojanja *osnova sumnje* da je izvršeno krivično djelo Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. KZ BiH, Sud je dao u dijelu obrazloženja presude *6.1. Odluka po prigovorima zakonitosti Naredbi Suda i dokaza proisteklih iz naredbi, a u kontekstu osnova sumnje za počinjenje krivičnog djela iz člana 241. KZ BiH.*

Obrana je dalje navela da, ni prijedlog Tužilaštva za izdavanje naredbe operateru telekomunikacija od 22.12.2015. godine (DT-17), niti izdata naredba Suda od 22.12.2015. godine (DT-18) ne sadrže označavanje lica za koja postoji osnov sumnje da su počinila predmetno krivično djelo, već je u uvodu naredbe Suda navedeno da se istraga vodi protiv NN lica, iako je Tužilaštvo u tom momentu moralo znati o kojim se licima radi.

Sud je uvidom u navedene dokaze našao da se iz samog sadržaja i obrazloženja prijedloga Tužilaštva (DT-17) i naredbe Suda (DT-18) koja je po tom prijedlogu izdata, nesporno može utvrditi da su u tom momentu lica za koje postoji osnov sumnje o počinjenju djela Dautbašić Bakir i Šahman Bilsena.

Obrana je nadalje ukazala da kao dokaz nije proveden i prijedlog Državne agencije za istragu i zaštitu od 21.12.2015. godine, na koji se prijedlog Tužilaštva za izdavanje naredbe operateru telekomunikacija od 22.12.2015. godine (DT-17) i zasniva.

Međutim, Sud je uvidom u Naredbu Suda od 22.12.2015. godine, utvrdio da je sudija za prethodni postupak, pozivajući se na dokumentaciju dostavljenju uz prijedlog Tužilaštva, upravo i naveo prijedlog Državne agencije za istrage od 21.12.2015. godine. Neprovođenje ovog dokaza na glavnom pretresu ni u kojem slučaju ne ukazuje na nezakonito postupanje Suda prilikom izdavanja sporne naredbe s obzirom da je navedeni akt Državne agencije od 21.12.2015. godine, sudija za prethodni postupak imao u vidu i isti cijenio prilikom razmatranja prijedloga Tužilaštva.

- Razmatrajući prigovor zakonitosti naredbe Suda izdate operatoru telekomunikacija od 22.12.2015. godine (DT-18) u odnosu na lica Žujo Sabahudin i Sarić Azra, Sud je isti prigovor odbrane ocjenio kao osnovan, pa je naredba proglašena nezakonitom, a iz sljedećih razloga:

Naime, odredbom člana 72a. stav 1. ZKP BiH propisano je da ako postoji osnov sumnje da je neko lice počinilo krivično djelo, Sud može, na osnovu prijedloga tužioca narediti da operater telekomunikacija dostavi podatke o korištenju telekomunikacijskih usluga tog lica, ako bi takvi podaci mogli biti dokaz u krivičnom postupku ili poslužiti prikupljanju informacija koje mogu biti od koristi u krivičnom postupku.

S toga, naredba operateru telekomunikacija se u skladu sa citiranom zakonskom odredbom može izdati samo za lice za koje postoji osnov sumnje da je počinilo neko krivično djelo. Cijeneći zakonske odredbe, u kontekstu prijedloga Tužioca za izdavanje naredbe operateru telekomunikacija od 22.12.2015. godine (DT-17) i dokumuntacije dostavljene uz prijedlog, pri čemu se radi o zapisnicima o saslušanju svjedoka Sarić Azre i Žujo Sabahudina, jasno je da navedena lica nemaju status osumnjičenih osoba, već isključivo svjedoka u konkretnom predmetu.

S toga, Sud je zaključio da naredba Suda od 22.12.2015. godine (DT-18), u dijelu koji se odnosi na lica Sarić Azra i Žujo Sabahudin, nije izdata u skladu sa zakonskim odredbama, te je istu proglasio nezakonitom. Nadalje, u skladu sa odredbom člana 10. stav 3. ZKP BiH, koja propisuje da se pravno nevaljanim dokazom, smatra i onaj dokaz koji je pribavljen na zakonit način, ako se za taj dokaz saznalo iz dokaza koji je izvorno pribavljen na nezakonit način (doktrina „plod otrovne voćke“), Sud je i dijelove dokaza koji su proistekli na osnovu ovog dijela naredbe našao nezakonitim, te iste nije razmatrao pri donošenju odluke. Kako se u konkretnom slučaju radi samo o dijelovima određenih dokumenata i materijala, koji čine neraskidivu cjelinu sa dokazima koje je Sud cijenio kao zakonite, nije bilo mogućnosti nezakoniti dio dokaza izdvojiti u poseban omot. Pri tome, Sud ukazuje da se radi o dijelovima dokaza koji se odnose samo na lica Sarić Azru i Žujo Sabahudina (dio seta dokaza DT-20 u vidu dostavljenih podataka od strane operatera telekomunikacija, dio seta dokaza DT-23 koji se odnosi na izvršenu analizu podataka, te dio svjedočenja Sokočević Emira)

Iako to nije bilo od odlučujućeg značaja za donošenje odluke Suda po ovom pitanju, nalazi se bitnim istaći da činjenicu da je kod lica Žujo Sabahudin, došlo do pogrešnog navođenja

broja telefona u prijedlogu tužilaštva (permutacija u posljednja tri broja, umjesto 552 navedeno je 522), koja greška je dovela do pogrešnog navođenja broja telefona i u naredbi Suda po kojoj su operateri telekomunikacija postupali.

Obrana je uložila i prigovor i na dokaz optužbe označen kao „Analitička obrada dokaznog materijala“ (DT-23), ističući da Državna agencija za istrage i zaštitu, odnosno njen službenik Sokočević Emir ne može dati analizu dokaznog materijala, jer analizu dokaza može dati tužilac u završnoj riječi i sud u obrazloženju presude.

Sud ističe da navedeni izvještaj ne sadrži zaključke koje se odnose na odlučne činjenice iz optužnog akta, već se radi o izvještaju sačinjenom u skladu sa pravilima struke, na osnovu standardnih analiza i programa policijskih agencija, koje procedure je stručno lice Sokočević Emir, kao policijski službenik SIPA-e, detaljno obrazložio na glavnom pretresu, te su okolnosti date analize u odlučnim činjenicama obrazložene i usmeno iznijete na glavnom pretresu, bez davanja bilo kakvih zaključaka od strane svjedoka. Sud nalazi da se radi o izvođenju materijalnih dokaza optužbe, čiji je način (kroz saslušanje stručnog lica) tužilac izabrao kao najefikasniji.

Naime, kako je to svjedok Sokočević Emir naveo, veliki broj dobijenih podataka od strane telekom operatera je kroz specijalizirani program (I2) razvrstao i prikazao u relevantnim dijelovima kroz šematske prikaze, pa se analiza odnosi na prikaz vremenskog perioda ostvarenih komunikacija (poziva ili sms-a), brojeva telefona koji učestvuju u komunikaciji, vremensko trajanje ostvarenih komunikacije, te prikaz bazne stanice koja je aktivirana za vrijeme trajanja komunikacije.

U odnosu na istaknuti prigovor odbrane prvooptuženog, da je broj telefona Radončić Fahrudina obuhvaćen analizom, iako za njega nije postojala naredba Suda, Sud nalazi da je Analiza vršena na temelju podataka pribavljenih od strane operatera telekomunikacija na osnovu naredbe Suda izdate u smislu člana 72a. ZKP BiH, u odnosu Dautbašić Bakira i Šahman Bilsenu. Sud ukazuje da se u konkretnom slučaju, nije radilo o pribavljanju podataka za Radončić Fahrudina bez naredbe Suda, već su policijski službenici kroz već dobijene informacije za optuženog Dautbašića, dali podatak i o broju ostvarenih komunikacija Dautbašića sa drugim licima i sa drugim brojevima telefona, u ovom slučaju i sa Radončić Fahrudinom.

Da postupanje svjedoka Sokočevića prilikom sačinjavanja analize u kontekstu broja telefona Radončić Fahrudina nije bilo proizvoljno, ukazuje i navod svjedoka sa glavnog pretresa da je analizi broja telefona optuženog Radončića pristupio nakon konsultacija sa postupajućim tužiocem, koji je po zakonu ovlašten rukovoditi istragom, te nakon što je od strane kriminalističko-istražnog odjela, postupajućeg istražitelja Čomor Ševke, dobio službenu zabilješku na koju se svjedok i poziva u samoj Analizi.

6.5. *Odluke po prigovorima zakonitosti na Naredbu operateru telekomunikacija u odnosu na optuženog Hadžijahić Zijada (DT-26 do DT-29)*

Obrana optuženog Hadžijahića je uložila prigovore zakonitosti u odnosu na Naredbu Suda od 14.01.2016. godine (DT-27) kojim je naloženo pribavljanje podataka o korištenju usluga telekomunikacija za Hadžijahić Zijada kao i dokaza koji su proistekli iz te naredbe.

Prigovor zakonitosti ovog seta dokaza u odnosu na okolnost da je naredba Suda operateru telekomunikacija izdata zbog postojanja *osnova sumnje* da je izvršeno krivično djelo Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. KZ BiH, Sud je dao u dijelu obrazloženja presude *6.1.Odluka po prigovorima zakonitosti Naredbi Suda i dokaza proisteklih iz naredbi, a u kontekstu osnova sumnje za počinjenje krivičnog djela iz člana 241. KZ BiH.*

Obrana je prigovor uložila i na činjenicu da je predmetna naredba izdata na temelju rezultata primjene posebnih istražnih radnji, koje su po stavu odbrane nezakoniti dokazi. Međutim, kako je Sud utvrdio da je primjena posebnih istražnih radnji u cjelosti provedena u skladu sa zakonskom regulativom, i da su dokazi pribavljeni na taj način zakoniti dokazi (koje obrazloženje je dato u dijelu 6.2. *Odluke po prigovorima na Naredbe o posebnim istražnim radnjama*), to je Sud i ovaj prigovor našao neosnovanim.

Branilac optuženog Hadžijahića je istakao da se prijedlog Tužilaštva za izdavanje naredbe operateru telekomunikacija od 13.01.2016. godine (DT-26), temelji na iskazu koji je Hadžijahić Zijad dao u svojstvu svjedoka, a da je protiv istog kasnije otvorena istraga i podignuta optužnica, što ukazuje da se takav njegov zapisnik u svojstvu svjedoka ne može koristiti u ovom postupku.

Sud nije našao osnovanim ovaj prigovor branioca, s obzirom da je iz samog obrazloženja Naredbe Suda od 14.01.2016. godine (DT-27) jasno vidljivo da je sud pri razmatranju osnovanosti prijedloga tužioca, cijenio samo rezultate posebnih istražnih radnji, ne i sadržaj zapisnika o saslušanju Hadžijahić Zijada.

- Međutim, istu naredbu (DT-27) Sud je proglasio nezakonitom iz sljedećih razloga:

Obrana je ispravno ukazala da se ne podudaraju pravni osnovi iz prijedloga tužioca za izdavanje sporne naredbe i pravni osnov na osnovu kojeg je naredba Suda izdata.

Naime, prijedlog tužioca za izdavanje naredbe operateru telekomunikacija od 13.01.2016. godine (DT-26) se temelji na pravnom osnovu propisanim članom 72a. stav 1. ZKP BiH, dok je naredba Suda (odlučujući o tom prijedlogu tužioca) od 14.01.2016. godine (DT-27) izdata na osnovu odredbi člana 72a. stav 3. ZKP BiH. Ova odredba propisuje mogućnost izdavanja ove vrste naredbe i u odnosu na treća lica (za koja ne postoji osnov sumnje za počinjenje djela, već sumnja da počinio prenoše informacije o krivičnom djelu. Čak i samo obrazloženje naredbe ukazuje da je ista izdata u smislu člana 72a. stav 3. ZKP BiH.

Sud ovu vrstu naredbe izdaje na prijedlog tužioca, te nema ovlaštenja da samostalno, u toj fazi postupka, karakteriše određenu osobu kao osumnjičeno lice (72a. stav 1. ZKP BiH) ili kao tzv. treće lice koje prenosi informacije (72a. stav 3. ZKP BiH), s obzirom da je to u isključivoj nadležnosti tužioca koji rukovodi istragom. U slučaju neslaganja prijedloga tužioca sa priloženim dokazima u tom kontekstu, Sud ima mogućnost da takav prijedlog vrati na uređenje tužiocu ili da isti odbije kao neosnovan.

Kako Sud, iz sadržaja dokaza koje su predloženi na glavnom pretresu, nije mogao utvrditi na koji način je Sud u fazi istrage izvršio izmjenu pravnog osnova, to je našao da naredba Suda od 14.01.2016. godine (DT-27) nije izdata u skladu sa zakonskim odredbama iz člana 72a. ZKP BiH, te istu oglasio nezakonitom, kao i dokaze koji su rezultirali izvršenjem te naredbe, a to su dokazi: DT-28 - Naredba Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T20 0 KT 0011478 16 od 15.01.2016. godine, za izvršenje naredbe Suda BiH za dostavljanje podataka DT-28.1 – Dostavnica BH Telekomu d.d. Sarajevo; DT-29 - Dopis BH Telekoma d.d. Sarajevo, broj: 03.3-9.1-91-1/16 Z.S. od 19.01.2016. godine, dostavljanje Toll ticketinga i SMS-a; DT-29.1 – CD (u Excel formi, dostavljen Toll ticketing registrovanih odlaznih i dolaznih poziva); DT-29.1a – redigovani CD (u Excel formi, dostavljen Toll ticketing registrovanih odlaznih i dolaznih poziva na kojem su izdvojene komunikacije koje je Tužilaštvo koristilo kao dokaz. Navedeni dokazi /DT-27 do DT-29/ koji su proglašeni nezakonitim, Sud je izdvojio u poseban omot sudskog spisa.

6.6. Odluke po prigovorima zakonitosti na izvršena vještačenja mobilnih telefona (DT-87, DT-87.1, DT-87.2, DT-88, DT-88.1, DT-89, DT-89.1, DT-89.2, DT-91, DT-92; DT-92.1 i DT-92.2), te vještačenje Bešlić Adnana

Odbrana svih optuženih je u odnosu na ovaj set dokaza istakla prigovor zakonitosti, obrazlažući da se u konkretnom slučaju nije moglo raditi vještačenje, koje je naredio postupajući tužilac, već da se očito radi o pretresanju pokretnih stvari u smislu člana 51. ZKP BiH, za koju istražnu radnju je bila neophodna naredba Suda, ali da u konkretnom slučaju nije izdata.

Kako u konkretnom slučaju nije provedena procedura propisana zakonom, to po stavu odbrane, rezultat nezakonito izdate naredbe tužioca je nezakonitost izvršenog vještačenja, sadržanog u Nalazima o izvršenim vještačenjima mobilnih telefona optuženih (DT-87.1 i DT-92.1).

Takođe, odbrana je uložila i prigovor da se Bešlić Adnan ne nalazi na listi stalnih sudskih vještaka, te da nije mogao ni postupati u konkretnom slučaju kao vještak, čime se takođe osporava zakonitost Nalaza o izvršenim vještačenjima.

U odnosu na istaknuti prigovor odbrane, Sud prije svega ukazuje na činjenicu, da su mobilni telefoni i SIM kartice kao pokretne stvari, čiji je vještačenje izvršeno, privremeno oduzeti prilikom izvršenja naredbi Suda za pretres i privremeno oduzimanje predmeta (DT-

56.2, DT-56.10 i DT-71), o čemu su sastavljeni validni zapisnici i potvrde o privremenom oduzimanju predmeta.

U Odjeljku 2. Glave VIII ZKP BiH, detaljno je regulisana procedura privremenog oduzimanja predmeta i imovine i ona uključuje čuvanje privremeno oduzetih predmeta (član 70. ZKP BiH) i otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije (član 71. ZKP BiH). Slijedeći logiku zakonodavca, te dosadašnju praksu u identičnim situacijama, Sud zaključuje da oduzimanje pokretnih stvari po naredbi Suda uključuje i podrazumijeva otvaranje i pregled oduzetih stvari, što je odredbom člana 71. stav 1. ZKP BiH izričito povjereno tužiocu.

Iz dokaza provedenih na glavnom pretresu, nesporno je da su navedeni mobilni telefoni bili predmet radnje otvaranja što je konstatovano u zapisnicima o otvaranju o pregledu privremeno oduzetih predmeta (DT-68, DT-68.1 i DT-84), na koju radnju nije bilo prigovora kao na zasebnu istražnu radnju. (Odbrana je na dokumentaciju uloženu na okolnosti otvaranja privremeno oduzetih predmeta prigovarala u kontekstu nevaljanosti istražnih radnji koje su rezultirale privremenim oduzimanjem predmeta, o kojim prigovorima je Sud već dao obrazloženje i iste našao neosnovanim)

S obzirom da pregled mobilnih telefona podrazumijeva i zahtjeva specijalistička znanja, tužilac je u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, prethodno oduzete i zapisnički konstatovane ,kao otvorene mobilne telefone, uputio na vještačenje, za koju vrstu vještačenja nije potrebna naredba Suda. Tako je i vještak Bešlić Adnan, koji je u ime Federane uprave policije postupao po naredbama tužilaštva, na glavnom pretresu u više navrata naglasio da se u konkretnom slučaju radilo o vještačenju, a ne o pretresanju mobilnih telefona⁷⁸.

I Rizvić Avni, kao ovlaštenu vještak za mobilnu telefoniju, je prilikom iznošenja nalaza vještačenje mobilnog telefona i SIM kartice Ćatić Indire (DT-94.1), na glavnom pretresu⁷⁹ objasnio u čemu se, u tehničkom smislu, sastoji razlika između pretresanja mobilnih telefona i njihovog vještačenja. Naime, radnja pretresanja mobilnog telefona predstavlja vizuelni pregled podataka koji se nalaze u telefonu, bez korištenja kompjuterskih programa u cilju pronalaska informacija sadržanih u telefonskom aparatu i SIM kartici. Nasuprot tome, vještačenje telefona podrazumijeva i zahtjeva primjenu specijalističnih računarskih programa koji omogućavaju i ekstrakciju podataka koji su izbrisani i do kojih nije moguće doći klasičnim fizičkim pregledom telefonskog aparata.

Cijeneći sadržaj i obim podataka koji su prezentovani od strane Bešlić Adnana, Sud nalazi da je u konkretnom slučaju provedena radnja vještačenja mobilnih telefona i pripadajućih sim kartica, a ne radnja pretresanja.

---

⁷⁸ Glavni pretres 07.12., 14.12. i 21.12.2016. godine, vještak Bešlić Adnan

U odnosu na prigovor da je naredbama Tužilaštva (DT-88 i DT-91) u konkretnim slučajevima naloženo vještačenje, a da Bešlić Adnan, koji je postupao po predmetnim naredbama, nije vještak jer se ne nalazi na listi stalnih sudskih vještaka, Sud ukazuje da su predmetna vještačenja povjerena Federalnoj upravi policije kao organu/ustanovi koja u svojoj organizaciji posjeduje Centar za vršenje forenzičkih ispitivanja, istraživanja i vještačenja. Bešlić Adnan u Federalnoj upravi policije ima status kriminalističkog vještaka za mobilne telefonske aparate i telekomunikacione tehnologije, što podrazumjeva da je stručno osposobljen za naložene istražne radnje, u kojem svojstvu, je u konkretnom slučaju i postupao, u okviru ovlaštenja koja ima Federalna uprava policije.

Dakle, Sud nalazi da su u konkretnom slučaju ispoštovane odredbe člana 102. ZKP BiH kojim su propisane procedure vještačenja povjerene stručnoj ustanovi ili državnom organu, te da su nalazi o izvršenom vještačenju sačinjeni u skladu sa pravilima struke, na osnovu standardnih analiza policijskih agencija, koje procedure je vještak, detaljno obrazložio na glavnom pretresu, a kako dokazima odbrane nisu dovedeni u sumnju, Sud ih je ocijenio objektivnim.

Cijeneći prigovor odbrane, da se obim vještačenja odnosi na duži vremenski period u odnosu na vrijeme inkriminacije, kao i da se radi o privatnim i poslovnim podacima, Sud ukazuje da su se kao podaci, dobijeni predmetnim vještačenjem, u toku postupka izvodili i koristili isključivo oni koji su relevantni i koji su izvedeni na glavnom pretresu, u vezi sa ovim krivičnim postupkom, pri tome striktno vodeći računa o zaštiti privatnosti optuženih, što je Sud detaljno obrazložio u dijelu 5.6. *Odluke o zaštiti prava na privatnost optuženih i drugih lica u toku provođenja dokaza.*

6.7. Odluka po prigovoru zakonitosti zapisnika o saslušanju svjedoka Žujo Sabahudina

Odbrana je prigovorila na zakonitost saslušanja svjedoka Žujo Sabahudina, navodeći da nisu ispoštovane odredbe člana 81.stav 2. ZKP BiH, u smislu dostavljanja pismenog poziva od strane tužioca, sa svim elementima poziva propisanih zakonom. Takođe, odbrana je navela da prilikom saslušanja ovog svjedoka, nisu ispoštovane ni odredbe koje se tiču načina saslušanja svjedoka, propisane članom 86. stav 7. ZKP BiH.

Sud je iz iskaza svjedoka Žujo Sabahudina, Čomor Ševke (ovlašteno službeno lice) i Čampara Dubravka (tužilac u zamjeni za tužioca Mihajlovića u toj istražnoj radnji) utvrdio, da je poziv za saslušanje svjedoka Žuje uslijedio usmenim, odnosno telefonskim putem, iz razloga hitnosti postupanja, imajući u vidu da se radilo o danima vikenda. Navedeni način pozivanja svjedoka, ni u kojem segmentu ne ukazuje na nezakonito postupanje istražnih organa, čija bi posljedica bila nezakonitost tako datog iskaza svjedoka.

---

⁷⁹ Glavni pretres 05.07.2017. godine, vještak Rizvić Avni,

Nadalje, Sud nalazi i da odredbe člana 218. i 219. ZKP BiH propisuju ovlaštenja službenih osoba tokom uzimanja izjava i prikupljanja dokaza, te obavezu nadzora tužioca pri izvršenju istražnih radnji. Iz samog zapisnika o saslušanju svjedoka, kako su to potvrdili i svjedoci Čomor i Čampara, proizlazi da je u cjelosti postupljeno u skladu sa navedenim odredbama, s obzirom da je navedenoj radnji dokazivanja, pored ovlaštenih službenih lica Državne agencije za istrage i zaštitu, prisustvovao i Čampara Dubravko u svojstvu tužioca, s obzirom da je, kako se navodi, postupajući tužilac Mihajlović u tom periodu bio odsutan.

Kako to iz zapisnika Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 16-04/2-225/15 od 19.12.2015. godine o saslušanju svjedoka proizlazi (DT-12) proizlazi, svjedok Žujo Sabahudin je tokom saslušanja poučen o svim pravima i obavezama propisanim odredbama članova 81. stav 5., 6. i 7. (Poziv za saslušanje svjedoka); 83. (Osobe koje mogu odbiti svjedočenje); 84. (Pravo svjedoka da ne odgovora na pojedina pitanja); 86. (Tok saslušanja svjedoka) i 91. (Zaštićeni svjedok) Zakona o krivičnom postupku BiH, a koje odredbe regulišu postupak saslušanja svjedoka.

U odnosu na prigovor načina saslušanja svjedoka, Sud primjećuje da su istražni organi, u neometanom izlaganju, dali priliku svjedoku da iznese svoja saznanja o važnim okolnostima za postupak, te da u situacijama kada nisu našli za shodnim određenu činjenicu dodatno provjeravati kroz druga pitanja, to nisu ni činili, što je očito, dopuštena praksa i strategija.

S toga, Sud nalazi da je pomenuti zapisnik o saslušanju svjedoka, a nasuprot navodima odbrane, u potpunosti sačinjen u skladu sa odredbama Zakona o krivičnom postupku.

6.8. Odluke po prigovorima na uložene službene zabilješke, Izveštaje o počinjenom krivičnom djelu, Naredbe o sprovođenju istrage, te na radnju dostavljanja

Prigovor odbrane iznesen na glavnom pretresu da kao dokaz ne mogu biti korištene službene zabilješke sačinjene od strane Čampara Dubravka i Huljekić Mirze (DT-99 i DT-100), te ovlaštenih službenih lica Čomor Ševke i Skeledžić Zvezdane (DT-24.2, DT-24.3, DT-41, DT- 42) bi imao utemeljenje, da su u sudski spis predate samo službene zabilješke, bez saslušanja osoba koje su te službene zabilješke sačinili.

Međutim, na glavnom pretresu su saslušani navedeni svjedoci, koji su potvrdili autentičnosti sačinjenih službenih zabilješki, te su detaljno dali svoja saznanja o činjenicama koje su im poznate, a na koje okolnosti su zabilješke u ranijem toku postupka i sačinjene. Zabilješke kao pisani dokument u odnosu na sam sadržaj, za ovaj Sud, nisu imale dokaznu vrijednost u smislu utvrđivanja činjenica bitnih za predmet optuženja. Svjedoci su jasno opisali razloge sačinjavanja službenih zabilješki, kao i da u okviru svojih dužnosti kao tužilaca (Čampara i Hukeljić) i ovlaštenih službenih lica (Čomor i Skeledžić), bilježenje određenih događaja i procesnih radnji, vrše na takav način u spisu.

Službene zabilješke koje je u fazi istrage sačinila Skeledžić Zvezdana prilikom preslušavanja presretnutih komunikacija, su u sudski spis uložene samo na okolnosti postupanja ovlaštenih službenih lica prilikom provođenja posebnih istražnih radnji. Sadržaj navedenih zabilješki Sud nije razmatrao ni cijenio, niti je svjedokinja na glavnom pretresu saslušavana na okolnosti njihovog sadržaja.

Uloženi materijalni dokazi - Izvještaji Državne agencije za istrage i zaštitu o počinjenju krivičnog djela (DT-61 i DT-79), kao i Naredbe Tužilaštva za sprovođenje istrage (DT-1, DT-2, DT-3), za ovaj Sud nemaju nikakvu dokaznu vrijednost, niti je njihov sadržaj cijenio prilikom donošenja odluke. Naime, kako je to i samo Tužilaštvo navelo prilikom ulaganja ovih dokaza, isti su uloženi samo na okolnosti zakonito provedene istrage.

Izvještaji policijskih organa o počinjenju krivičnog djela imaju svoju svrhu samo u fazi istrage i predstavljaju izvor saznanja za tužioca o svim radnjama i rezultatima provedenih radnji od ovlaštenih službenih lica. Kada je u pitanju naredba za sprovođenje istrage, tumačenjem zakonskih odredbi jasno je da ne postoji obaveza dostavljanja naredbe o sprovođenju istrage, niti je propisano sankcionisanje u slučaju nedonošenja takve naredbe, te da ista ne proizvodi pravno dejstvo u odnosu na osumnjičenog u smislu ograničavanja prava. Naredba o sprovođenju istrage je interni akt tužioca, nije zakonom određena obavezna procedura u navedenom smislu, nakon donošenja ovog akta.

U fazi provođenja dokaza optužbe, odbrana je ukazivala na nedostatke pojedinih potvrda o izvršenom dostavljanju (dostavnica), sačinjenih u procesu dostavljanja dokumenata na relaciji Tužilaštvo BiH - Državna agencija za istrage i zaštitu, Tužilaštvo BiH-Sud BiH, u smislu da iste ne sadrže sve obavezne elemente (datum prijema, čitak potpis primaoca i slično).

Iako su tačne tvrdnje odbrane da dostavnice sadrže određene manjkavosti, Sud je ocijenio da ti nedostaci ni u kojem slučaju ne utiču na punovažnost same radnje dostavljanja. Ono što je važno kod dostavljanja, kao postupka koji poduzima Sud ili neko drugo tijelo radi predaje pismena određenom adresatu (stranci, drugom sudioniku u postupku, određenoj instituciji) da bi se taj adresat upoznao s njegovim sadržajem, jeste da je samo dostavljanje pismena zaista i izvršeno. Činjenicu da je dostavljanje izvršeno, odbrana nije ni osporavala, niti je ponudila dokaze u tom pravcu.

Dostavnica kao potvrda o izvršenom dostavljanju, služi kao dokaz da je radnja dostavljanja izvršena. Međutim, činjenica da je dostavljanje dokumenata izvršeno, može se dokazivati i na drugi način, što je i učinjeno u konkretnom slučaju, i to saslušanjem svjedoka Čomor Ševke koji je povremeno distribuirao poštu na relaciji Tužilaštvo BiH - Državna agencija za istrage i zaštitu. Svjedok je pojasnio da je navedene radnje obavljao lično, kako bi se obezbjedila zaštita tajnosti istrage, koje razloge Sud nalazi logičnim i uvjerljivim.

6.9. Odluka o relevantnosti dokaza u odnosu na tačke 1. i 3. Izreke presude (tačke 1. i 1.2 Optužnice)

Prilikom donošenja odluke u glavnoj stvari, razmatrajući prigovore relevantnosti isticane tokom glavnog pretresa, Sud je određene dokaze u vezi sa tačkama 1. i 3. izreke presude (tačke 1. i 1.2 optužnice) našao irelevantnim.

Takve dokaze, iako su provedeni na glavnom pretresu, Sud nije analizirao ni posebno obrazlagao u presudi, obzirom da je vijeće, prilikom detaljne analize tih dokaza, izvelo zaključak da nisu relevantni za utvrđivanje činjenica u odnosu na ove tačke optuženja.

Konkretno, radi se o dokazima odbrane prvooptuženog označenim brojevima OI-3 (Zapisnik Općinskog suda u Sarajevu, broj: 65 0 P 434051 14 P, o glavnoj raspravi od 18.01.2016. godine, u predmetu tužitelja Fahrudina Radončića protiv tuženika Bakira Izetbegovića), OI-11.1, OI-11.2, OI-11.3 (Obrasci prijedloga za imenovanje funkcionera na određene pozicije, stranke SBB), OI-17 (Avionske karte za dan subota, 23.01.2016. godine, na relaciji Bosna i Hercegovina - Turska) i OI-18 (Pismo Zijada Turkovića upućeno Fahrudinu Radončiću).

6.10. Odluka po prigovorima na postupak međunarodne pravne pomoći

Odbrana je prigovarala na postupak pružanja međunarodne pravne pomoći, odnosno na dokaze koji su u vezi sa tim uloženi u ovom predmetu (DT-7, DT-8, DT-9, DT-10, DT-11 i DT-142). Prigovor odbrane prvenstveno se kretao u pravcu da je u predmetu Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KT 0002564 12 i Suda BiH, broj: S1 2 K 017771 14 Mpom pružana međunarodna pravna pomoć državi koja nema međunarodno priznanje, koja nije u Ujedinjenim narodima (Kosovo), zbog čega je nemoguće da država Bosna u Hercegovina ima bilo kakav ugovor ili sporazum o pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima sa tom državom⁸⁰. Takođe, odbrana je prigovarala na manjkavosti zamolnica sačinjenih u toj proceduri, u smislu da iste ne sadrže sve elemente propisane Zakonom o pružanju međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima - da nema označenja zamoljene države, da prevod zamolnice Kosova upućen BiH nije ovjeren od strane ovlaštenog tumača za engleski jezik i nije ispoštovana procedura u pogledu komunikacije između država koje komuniciraju putem zamolnice. Posebno je potenciran prigovor u smislu člana 9. stav 1. tačka e) navedenog Zakona, kojim je propisano da će se zahtjev za pravnu pomoć odbiti ako se protiv lica na koje se zahtjev odnosi u BiH vodi krivični postupak. U tom smislu, odbrana je prigovarala da je suprotno ovoj imperativnoj zakonskoj odredbi, Tužilaštvo paralelno vodilo nekoliko istraga protiv različitih lica, a postupili su po zamolnici, što čini

---

⁸⁰ Branilac Crnalić Asim, ročište za nastavak glavnog pretresa 11.01.2017. godine

čitav postupak nezakonitim, a samim tim i sve dokaze koji se tiču međunarodne pravne pomoći⁸¹.

Ovakav prigovor odbrane nema relevantnu, logičnu osnovu i ne može se ni razmatrati kao uobičajen prigovor zakonitosti, bilo na proceduru pribavljanja dokaza bilo na druge okolnosti.

Neophodno je istaći činjenicu da navedeni dokazi nisu pribavljeni putem međunarodne pravne pomoći u toku ovog postupka, niti je njihov sadržaj korišten u tom smislu. Ni Tužilaštvo nije te dokaze predlagalo kao dokaze koji sadržajno dokazuju neku od opisanih krivičnih radnji iz optužnice. Ni jedan od navedenih dokumenata ne potiče izvorno iz ovog krivičnog postupka. U ovom slučaju, postupak pružanja međunarodne pravne pomoći između Bosne i Hercegovine i Kosova, tačnije Tužilaštva BiH i Suda BiH i Specijalnog tužilaštva Kosova, odvijao se u drugim predmetima (predmet Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KT 0002564 12 i predmet Suda BiH, broj: S1 2 K 017771 14 Mpom), u kojim predmetima su i nastali navedeni dokumenti.

Tužilaštvo je ove dokumente predložilo i Sud je prihvatio njihovo ulaganje, samo na okolnosti da je postojala međusobna saradnja i da je vršena određena razmjena dokaza, informacija i tehnička pomoć između Tužilaštva BiH, Suda BiH i Specijalnog tužilaštva Kosova za potrebe predmeta koji se pred Osnovnim sudom u Prištini vodi(o) protiv Keljmemdi Nasera. Tužilaštvo je ovim dokumentima ukazivalo da postoji određena korelacija između tog postupka i ovog krivičnog predmeta, podupirući tezu o postojanju krivičnog postupka pred Sudom BiH, po zakonu BiH, pokušavajući dokazati postojanje elemenata krivičnog djela Ometanje rada pravosudja.

Valjanost procedure provođenja pomenute međunarodne pravne pomoći i navodna manjkavost dokumenata pribavljenih tom procedurom, moglo bi biti od značaja i biti predmet raspravljanja i analize u slučaju da su ta dokumenta meritorno, suštinski korištena kao dokazi pribavljeni u ovom postupku, u vezi sa činjeničnim opisom optuženja.

S obzirom da su dokumenta predložena samo kao dokaz o postojanju međunarodne pravne pomoći i da su u tom smislu i razmatrana od strane Suda, prigovor odbrane o manjkavosti procedure u smislu kako je naprijed istaknuto, nije od značaja za ovaj krivični postupak i može biti predmet ocjene jedino u "izvornim" predmetima, iz kojih navedeni dokumenti i potiču.

Navedena dokumenta, korištena u opisanom obimu, u smislu njihove relevantnosti, upućuju na činjenicu da je postupak međunarodne pravne pomoći zaista proveden, što nije sporno u

---

⁸¹ Branilac Nermin Mulalić, ročište za nastavak glavnog pretresa 12.07.2017. godine

ovom postupku, ali ocjena zakonitosti provedenog postupka međunarodne pravne pomoći, kako je već naglašeno, nije, niti može biti predmetom ocjene ovog Vijeća.

6.11. Odluka po prigovorima na postupanje tužioca Dubravka Čampara

Obrana je tokom cijelog postupka ukazivala da je u predmetnom postupku, ulogu „*prikrivenog tužioca*“ (kako to obrana navodi), obnašao Čampara Dubravko, a isti je zbog neprimjerenih kontakata i komentarisanja optuženog Radončića disciplinski odgovarao pred Visokim sudskim i tužilačkim vijećem, što ukazuje na njegovu očitu pristrasnost u ovom postupku.

U odnosu na postupak pred Visokim sudskim i tužilačkim vijećem, na koje okolnosti su određeni dokazi od strane odbrane drugooptuženog i uloženi u sudski spis (OII-6 - Proradni akt VSTS, broj: 04-07-6-1469-2/2017 od 20.04.2017. godine, OII-6.1 - Odluka Visokog sudskog i tužilačkog savjeta BiH, broj: 04-07-6-1624-6/2016 od 09.06.2016. godine). Sud je i tokom postupka, strankama i braniocu ukazao da neće razmatrati činjenice i okolnosti iz postupaka pred drugim organima a koji nisu u vezi sa predmetom optuženja, te je takve dokaze ocijenio irelevantnim za odlučivanje u ovoj krivičnopravnoj stvari.

Na glavnom pretresu, svjedok Čampara je detaljno opisao način rada Posebnog odjela za organizovani kriminal Tužilaštva BiH, da je uobičajena praksa da u slučaju odsutnosti pojedinih tužilaca, određene dokumente potpisuju kolege, tužioci u zamjeni. Pri tome je jasno ukazao da to ni u kojem slučaju ne podrazumjeva da se navedeni tužilac zadužuje sa predmetom, već predmet i dalje ostaje u radu kod postupajućeg tužioca, te da sva dolazna pošta bude signirana postupajućem tužiocu. Svjedok Čampara ni u jednom momentu nije osporio svoje potpise na dokumentima koje mu je optužba prezentirala, ali je ukazao na činjenicu, a u šta se i Sud mogao uvjeriti, da je u samom dokumentu naznačeno ime tužioca Mihajlović Bože.

Sud nalazi da je u ovom postupku, u određenim procesnim radnjama tužilac Čampara učestvovao kao zamjena za tužioca Mihajlovića (saslušanje svjedoka Žujo Sabahudina), te da je, ali samo kao potpisnik, ponovo u zamjeni za postupajućeg tužioca Mihajlović Božu, potpisivao određene akte Tužilaštva u ovom predmetu.

Kako je tužilac Čampara saslušan kao svjedok u ovom postupku, Sud je, u cilju razmatranja zakonskih smetnji u postupanju, u smislu uloge kao tužioca i kao svjedoka u istom predmetu, našao da je Čampara u ovom postupku saslušan kao svjedok, poslije poduzimanja navedenih radnji u svojstvu tužioca, i da nakon saslušanja u svojstvu svjedoka nije poduzeo niti jednu radnju kao tužilac.

Na kraju, Sud nalazi da su zakonske odredbe o izuzeću tužioca jasno propisane odredbom člana 34. stav 2. ZKP BiH i da odluka o tako podnesenom zahtjevu nije u nadležnosti Suda, nego kolegija Tužilaštva.

Napomene radi, po podnesenom zahtjevu za izuzeće tužioca Čampare iz predmetnog postupka, Tužilaštvo BiH je donijelo odluku - Rješenje Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: A-47/17 od 28.02.2018. godine (OI-62), gdje je između ostalog navedeno da je provjerama kroz TCMS (sistem za upravljanje predmetima) i službene evidencije Tužilaštva, utvrđeno da tužilac Čampara Dubravko nije bio zadužen predmetom broj: T 20 0 KTO 0011478 16, a koji broj tužilačkog predmeta odgovora predmetnom krivičnom postupku protiv Radončić Fahrudina i dr.

Takođe, svjedok Čomor Ševko je na glavnom pretresu izjavio da je kao ovlašteno lice, koje postupa pod kontrolom i po nalogima tužioca, u okviru postupanja u predmetnoj istrazi komunicirao isključivo sa tužiocem Mihajlović Božom, a da je tužilac Čampara prisustvovao samo radnji saslušanja svjedoka Žujo Sabahudina.

Odbrana je navela da određeni akti Tužilaštva nisu potpisani od strane Mihajlović Bože, kao postupajućeg tužioca, te time ukazivala da se radi o postupanju neovlaštenih lica tokom istrage. Ovakve navode Sud je našao neutemeljenim i paušalnim tvrdnjama, s obzirom da su svi dokumenti Tužilaštva BiH, prezentovani na glavnom pretresu, ovjereni pečatom Tužilaštva Bosne i Hercegovine, a da je tužilac Čampara, u više navrata detaljno opisao praksu u radu, da u slučaju odsutnosti postupajućih tužilaca, akte potpisuju drugi tužioci Tužilaštva BiH, koje objašnjenje kao logično prihvata i ovaj Sud.

6.12. Prigovori odbrana na način postupanja ovlaštenih službenih osoba i policijskih organa prilikom lišenja slobode i izvršenih pretresa optuženih

Odbrana prvooptuženog je prilikom saslušanja svjedoka, ovlaštenih službenih lica i policijskih službenika ukazivala da je prilikom izvršenja naredbe za pretres i lišenje slobode optuženog Radončića, te naredbe za privremeno oduzimanje predmeta od svjedoka Čatić Indire, bio prisutan veliki broj policijskih službenika, maskiranih i naoružanih. Navedeno postupanje je, po navodima odbrane, bilo neosnovano i usmjereno ka izazivanju pogrešne slike u javnosti o karakteru optuženih.

S tim u vezi, Sud nalazi da operativni rad na terenu policijskih službenika i ovlaštenih službenih lica pri izvršavanju radnji iz okvira svojih dužnosti, a koji se ogleda u broju policijskih službenika, njihove opreme i vrste naoružanje su činjenice i okolnosti koje ovaj Sud nije ovlašten cijeniti. Sud provjerava način izvršenja naredbi Suda u okvirima koje su propisane zakonom o krivičnom postupku, kroz odredbe i obaveze ovlaštenih službenih osoba koje su decidno navedene u izdatoj naredbi. U odnosu na realizaciju naredbe sa vremenskog aspekta, Sud ukazuje da je zakonski rok za izvršenje naredbe, 15 dana od dana njenog izdavanja. Momenat faktičkog izvršenja naredbe, a u okviru zakonskog roka

navedenog u samoj naredbi, je stvar procjene istražnih organa, o čemu su na glavnom pretresu i svjedočili službenici koju su neposredno učestvovali u izvršenju naredbi.⁸²

U slučaju da optuženi, ili drugi učesnici u postupku smatraju da policijski službenici nisu postupala u skladu sa nekim drugim propisima (van odredbi ZKP-a), imaju na raspolaganju druga pravna sredstva u cilju zaštite svojih interesa.

***

Prije obrazloženja pojedinačnih tačaka optužbe, Sud nalazi bitnim istaći da Tužilaštvo BiH u predmetnoj optužnici nije jasno i precizno navelo koja se krivična djela, po tačkama optužnice, optuženima stavljaju na teret. U takvoj pravnoj situaciji, Sud je bio u obavezi da razmatranjem činjeničnog opisa, utvrdi koja konkretna krivična djela u smislu zakonske definicije se optuženima stavljaju na teret u odnosu na sve tri tačke optuženja, te da u skladu sa tim prvo razmotri da li u tačkama optuženja postoji opis bitnih elemenata krivičnih djela za koja se optuženi terete, a nakon toga da utvrdi da li postoji dovoljno dokaza da su optuženi počinili opisane krivičnopravne radnje, odnosno navedena krivična djela .

***

7. Tačka 1. Izreke presude (tačka 1. Optužnice)

Tačkom 1. predmetne optužnice, Tužilaštvo BiH optuženom Radončić Fahrudinu stavlja na teret da je u inkriminisanom periodu organizovao grupu ljudi, koju su pored njega činili Dautbašić Bakir, Šahman Bilsena, a kasnije i Hadžijahić Zijad, koja grupa je formirana radi izvršenja krivičnih djela Ometanje rada pravosuđa, Davanja nagrade i drugih oblika koristi za trgovinu uticajem i Primanje nagrade ili drugih oblika koristi za trgovinu uticajem, a sve sa ciljem zaštite, odnosno onemogućavanja dokazivanja krivične odgovornosti organizatora Radončić Fahrudina i članova grupe, kao i onemogućavanja dokazivanja krivične odgovornosti Keljmendi Nasera, u krivičnim postupcima koji su se vodili ili vode u Tužilaštvu BiH, i pred Osnovnim Sudom u Prištini. Tužilaštvo je, u istoj tački, u nastavku činjeničnog opisa, preciziralo i opis krivičnog djela Udruživanje radi činjenja krivičnih djela (kao samostalnog krivičnog djela).

Cijeneći definiciju osnovnog pojma grupe iz člana 1. stav 21. KZ BiH, koja između ostalog kaže da je organizirana grupa, grupa ljudi formirana radi nesporednog izvršenja krivičnog djela, i bitne elemente krivičnog djela Udruživanje radi činjenja krivičnih djela iz člana 249. KZ BiH, te njihovu očiglednu međusobnu povezanost, Sud je iz iste kategorije dokaza Tužilaštva, razmatrao da li je dokazano da su učinjene krivičnopravne radnje optuženih opisanih kroz tačku 1. predmetne optužnice, međutim takvih dokaza Sud nije našao.

---

⁸² Svjedoci Čomor Ševko na glavnom pretresu 19. i 26.04.2017. godine, svjedok Mraković Elvir na glavnom pretresu održanom 17.05.2017. godine

Naime, da bi se ostvarili elementi krivičnog djela Udruživanja radi činjenja krivičnih djela, potrebno je da neko svjesno organizuje grupu ili pristupi nekoj grupi koja ima kriminalne ciljeve, a taj cilj je vršenje krivičnih djela propisanih zakonom BiH. Znači djelo postoji samim procesom organizovanja.

Iz provedenih dokaza optužbe, Sud nije mogao utvrditi da je postojalo bilo kakvo organizovanje ni dogovaranje između optuženih za učinjenje krivičnih djela koje im optužba stavlja na teret. Nema dokaza o zajedničkom djelovanju u tom pravcu, ne postoji povezanost radnji koje upućuju na činjenicu da su optuženi postali pripadnici grupe koju je, po tvrdnji Tužilaštva, organizovao optuženi Radončić.

U toku dokaznog postupka, optužba nije izvodila posebne dokaze u pogledu pojedinačnog i zajedničkog umišljaja svakog od optuženih u radnjama izvršenja krivičnog djela Udruživanja radi činjenja krivičnih djela, na način kako je opisano optužnicom, zbog čega je subjektivni element inkriminacije kao organizovane grupe ostao nerazjašnjen.

U tom smislu Sud primjećuje da je i sama optužba kroz završne riječi više pažnje posvetila teorijskom aspektu ovog krivičnog djela, pozivanjem na komentar krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, dok je izostalo jasno predočavanje konkretnih dokaza kojima se potkrepljuju činjenični navodi ove tačke optužnice, kao i ukazivanje na činjenice iz kojih proizlaze bitni elementi krivičnog djela Udruživanja radi činjenja krivičnih djela.

Da u konkretnom slučaju Tužilaštvo nije uspjelo dokazati krivičnopravne radnje opisane u tački 1. optužnice, Sud je došao temeljnom analizom izvedenih dokaza, te je prvenstveno uzeo u razmatranje međusobni odnos optuženih lica – njihove poslovne, profesionalne, porodične i prijateljske korelacije. Sud je tako uspostavljene stvarne odnose među optuženima, koje stranke ni branioци nisu ni sporili, posmatrao sa vremenskog aspekta, kao segmenta ove inkriminacije, u cilju utvrđivanja da li su ti odnosi postojali ranije, ili su aktivirani ili nastali u inkriminisanom periodu, isključivo u cilju počinjenja krivičnih djela, odnosno da li izlaze iz okvira svakodnevnih postojećih međuljudskih relacija.

Sud je kod analize dokaza optužbe prezentovanih u cilju potkrepljivanja tvrdnji iz optužnog akta na ove okolnosti, naročito cijenio rezultate primjene posebnih istražnih radnji, s obzirom da je i sama optužba svoje teze temeljila na ovim dokazima.

Iz provedenih dokaza proizlazi da su optuženi Radončić i Dautbašić povezani kroz poslovnu saradnju u istoj političkoj stranci (Stranka za bolju budućnost – SBB), i da takav njihov odnos datira i prije decembra 2015. godine. Naime, nesporno je utvrđeno da je optuženi Radončić Fahrudin predsjednik navedene stranke, a da je Bakir Dautbašić član iste, koji je zadužen, između ostalog i za vođenje kadrovske politike. Pri tome, Sud je imao u vidu i da je optuženi Dautbašić bio kandidat navedene stranke za ministarsku poziciju (Ministarstvo prometa i komunikacija).

Na ovakav položaj Radončića i Dautbašića u strukturi političke stranke, ukazuju kako njihovi međusobni presretnuti razgovori, tako i komunikacije koje optuženi ostvaruju sa trećim licima.

Iz komunikacije između Dautbašića i Šahman od 28.12.2015. godine⁸³, te razgovora od 04.01.2016. godine⁸⁴ između Radončića i Talirević Emira, vidljivo je da je Dautbašić Bakir predložen za poziciju Ministra prometa i komunikacija, a da je predložen od strane Radončića, odnosno političke stranke u kojoj Radončić obnaša funkciju predsjednika.

Nadalje, iz razgovora ostvarenog dana 14.12.2015. godine⁸⁵, jasno se vidi da Dautbašić dogovora sastanak sa trećim licem u cilju rješavanja pozicija, pri tome govoreći da njegov „šef“ insistira da se to rješavanje okonča što prije. U SMS poruci od 15.12.2015. godine⁸⁶ koja je poslata sa broja telefona optuženog Radončića, naznačeno je da je Dautbašić, u ime Radončića, zadužen za kadrovske poslove.

Takođe, iz dokaza DT-137(O-II-5)⁸⁷ proizlazi da je optuženi Dautbašić, između ostalih lica, imenovan od strane Saveza za bolju budućnost (SBB) kao predstavnik stranke u cilju dogovaranja sa predstavnicima Stranke demokratske akcije (SDA) o raspodjeli pozicija u izvršnoj i zakonodavnoj vlasti, i da je tom cilju održano više sastanaka i potpisivani finalizirani dogovori, što je vidljivo iz priloga navedenog akta.

Nije sporno da Dautbašić u ostvarenim komunikacijama Radončića oslovljava sa „komadante“, „šefe“, što je optužba prilikom izvodjenja dokaza naglašavala i predstavila kao odnos nadređenosti/podređenosti u smislu postojanja organizovane grupe u kojoj ulogu organizatora ima Radončić, a Dautbašić status pripadnika grupe.

Međutim, Sud zaključuje da takvo oslovljavanje ne ukazuje sa sigurnošću na postojanje odnosa nadređenosti u smislu organizovane grupe, kako to tvrdi optužba. Po ocjeni Suda, realnija je teza da takav odnos proizlazi upravo iz činjenice da je optuženi Radončić predsjednik stranke kojoj pripada i optuženi Dautbašić, jer je evidentno da takav način oslovljavanja optuženi koriste i u svakoj drugoj prilici u redovnim komunikacijama, pa i u situacijama kada razgovaraju o stvarima koje nisu u vezi za opisom optuženja, na šta ukazuju svi prezentirani razgovori.

---

⁸³ Komunikacija ostvarena putem Viber aplikacije od 28.12.2015. godine između Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene (**Dautbašić Bakir:** „Večeras objavjuju kod Duške... sad mi javio“; **Šahman Bilsena:** „Šta objavjuje“; **Dautbašić Bakir:** „Min. Prometa“)

⁸⁴ Telefonska komunikacija od 04.01.2016. godine između Radončić Fahrudina i Talirević Emira (**Radončić Fahrudin:** „... ja sam dao Bakira za ministra, a oni su organizovali tu Saričku da ode da Bakira prjavi SIPA-i da je u mcje ime vršio krivično cjelo pritiska na svjedoke...“)

⁸⁵ SMS komunikacija od 14.12.2015. godine između Dautbašić Bakira i NN osobe (**Dautbašić Bakir:** „Molim te, danas ili sutra moramo sjesti i završiti ove pozicije. Pola sata nam treba. vidi sa Halidom. Ja u srjedu putujem, mcj šef insistira da ovo završimo što prje?“; **NN lice:** „Hoćemo l sutra u 9“?; **Dautbašić Bakir:** „Dogovoreno. Vidimo se u SDA u 9“; **NN lice:** „ U 9 SDA.“)

⁸⁶ SMS poruka koju je dana 15.12.2015. godine poslao Radončić Fahrudin (**Radončić Fahrudin:** „Meni sve kadrove i vodi Bakir Dautbašić, oni se znaju odavno, siguran sam da će naći dogovor.“)

⁸⁷ Akt Centrale Stranke demokratske akcije broj 04-021-75/2018 od 16.02.2018. godine sa prilogom.

Primjera radi, iz SMS prepiske sa optuženim Radončićem oko imenovanja direktora zatvora u Zenici, u cilju pripremanja dokumentacije, Dautbašić konverzaciju počinje sa riječima „*dragi šefe*“⁸⁸. Takođe, u prilici kada Dautbašić kontaktira Radončića radi pozdrava iz druge države (iz Beograda, Srbija)⁸⁹, obraća se Radončiću sa riječima „*veliki komadante*“.

Razmatranjem odnosa optuženog Radončić Fahrudina sa optuženima Šahman Bilsenom i Hadžijahić Zijadom, kroz provedene dokaze, Sud je utvrdio da isti međusobno nisu imali bilo kakvu direktnu komunikaciju. Postojanje indirektnih kontakata (preko Dautbašić Bakira) između Radončić Fahrudina i Hadžijahić Zijada, ne ukazuje da su informacije koje je optuženi Radončić preko Dautbašića prenosio optuženom Hadžijahić Zijadu, date u cilju izvršenja bilo koje krivičnopravne radnje opisane u optužnici, niti se iz istih može izvesti zaključak o bilo kakvom udruživanju.

Naprotiv, optuženi Radončić ne predlaže neposredni kontakt sa Hadžijahićem, naglašavajući da bi se takav sastanak mogao pogrešno protumačiti. Tako na pitanje Dautbašića, da li će Hadžijahić Nermana na sastanak sa Radončićem doći sa Hadžijahić Zijadom, Radončić odgovara: „*Kako god hoće, može i sama, kako god hoće. Ma može i sama, šta će jcj Zjo, da ne ispadne da vežemo čovjeka za nju i tako... Mi od čovjeka nešto da tražimo, pusti...*“⁹⁰

Takođe, razgovori između Radončića i Dautbašića, u kojem se spominje Hadžijahić Zijad se odnose i na procedure imenovanja na određene pozicije u vlasti, o temama sa političkom konotacijom, o stranim dužnosnicima, što svakako i nije predmet ove krivičnopravne stvari.

Iz analize kontakata Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene proizlazi da su isti u vanbračnoj zajednici i da njihovi međusobni kontakti ukazuju da između istih postoji blizak odnos, ali isključivo zasnovan na privatno/porodičnoj vezi. Nema dokaza da njihova povezanost proističe iz pripadnosti određenoj grupi ili udruženju, kako to optužba navodi. Iz njihovih presretnutih razgovora, posmatranih kroz prirodu njihovog odnosa kao vanbračnih supružnika koji žive zajedno (na istoj adresi), Sud je zaključio da se radi o redovnoj komunikaciji partnera koja prati svakodnevne životne situacije. Tako se u međusobnim

---

⁸⁸ SMS komunikacija od 09.01.2016. godine između Dautbašić Bakira i Radončić Fahrudina (**Dautbašić Bakir**: „*Dragi šefe, molim vas ako n,je problem da zamolite našu kolegicu Begićku u min pravde FBiH da pripremi svu dokumentac,ju za postav,jar,je direktora zatvora u Zenici. Osim r,je to tamo izgleda niko i ne zna uraditi. Ona zna šta treba da se pripremi. Hvala Bakir*“; **Radončić Fahrudin**: „*... Adisa Begić, nazovi je, molim te*“; **Dautbašić Bakir**: „*Ok šefe*“)

⁸⁹ SMS poruka koju je dana 24.12.2015. godine Dautbašić Bakir poslao Radončić Fahrudinu (**Dautbašić Bakir**: „*pozdrav velikom komadantu iz Beograda*“)

⁹⁰ Telefonska komunikacija ostvarena dana 08.01.2016. godine između Radončić Fahrudina i Dautbašić Bakira

komunikacijama obaviještavaju o svom kretanju kada su na putu⁹¹, o svakodnevnim problemima, o poslu kojim se bave⁹², i slično.

Cijeneći dokaze koji se tiču odnosa optuženih Dautbašić Bakira i Hadžijahić Zijada, Sud je iz ostvarenih komunikacija, utvrdio da se radi o prijateljsko-poslovnom odnosu koji datira duži vremenski period. Vidljivo je da razgovaraju o mnogim drugim temama koje nemaju veze sa opisom inkriminacije. Iz načina komunikacije i međusobnog oslovljavanja nesporno se može izvesti zaključak da se radi o dugogodišnjim prijateljima. Naime, u međusobnim komunikacijama optuženi se oslovljavaju terminima karakterističnim za porodične odnose („amidža“, „amidžino“), a vokabular koji koriste u komunikaciji ukazuje da se radi o izrazito prisnom i neformalnom odnosu, koji očito nije novijeg datuma.

Između optuženih Hadžijahić Zijada i Šahman Bilsene, iz dokaza Tužilaštva ne vide se ni direktni ni indirektni kontakti, niti im se optužnicom stavlja na teret udruživanje radi činjenja istih krivičnih djela.

Tužilaštvo tezu o postojanju dogovora, i postupanju optuženih Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene po nalogu Radončić Fahrudina, temelji i na dijelovima iskaza svjedoka Žujo Sabahudina i Sarić Azre, koji su interpretirali da su im se optuženi (Dautbašić i Šahman) obraćali riječima „u ime njih“ i „šef traži“.

Međutim, Sud nalazi da i kada bi se i prihvatili kao tačni i istiniti navodi svjedoka, navedena terminologija korištena od strane optuženih ne ukazuje na jedini mogući zaključak da je postupanje Dautbašića i Šahman posljedica postupanja po uputama i nalogu optuženog Radončića u smislu postojanja udruživanja kao kriminalnog organizovanja i postupanja.

Da bi se jedna činjenica, na osnovu indirektnih dokaza, prihvatila kao tačna, skup tih indirektnih dokaza mora upućivati na jedini mogući zaključak. U konkretnom slučaju, optužba pretpostavlja da riječi „u ime njih“ i „šef traži“ upućuju na organizovanu grupu. Upotreba riječi „šef“ već je obrazlagana, dok riječi „u ime njih“ mogu upućivati da se misli na pripadnike političke stranke, a evidentno je da su Radončić i Dautbašić pripadnici iste stranke. Dakle, indicije na koje upućuje optužba ne idu u pravcu jedinog mogućeg zaključka, zbog čega takvu tezu optužbe, Sud nije mogao prihvatiti kao dokazanu.

Dakle, cijeneći opisane međusobne odnose pojedinih optuženih, u kontekstu pripadnosti grupi i vremenskog okvira iz optužnice, Sud izvodi zaključak da iz prezentiranih dokaza proizlazi da njihov međusobni odnos datira mnogo ranije nego što je to postavljeno u optužnici, da nije novijeg datuma, i da taj međusobni odnos u kvalitetu i kvantitetu nije na bilo koji način promjenjen u inkriminisanom periodu, u odnosu na period prije navodnog udruživanja.

---

⁹¹ SMS poruke koje je Dautbašić Bakir poslao Šahman Bilseni 16.12. i 18.12.2015. godine (16.12.2015. godine u 16:27, **Dautbašić Bakir:** „Maki, evo ga Bec“; 16.12.2015. godine u 19:01, **Dautbašić Bakir:** „Evo sletio u Brisel.“; 18.12.2015. godine u 11:59, **Dautbašić Bakir:** „Evo sletio u Nec“)

Osim što ne postoje konkretni dokazi, Sud nalazi, posebno zbog nepromjenjenog karaktera njihovog međusobnog odnosa, da nema pravne, niti životne logike da je taj odnos formiran i postojao isključivo u inkriminisanom periodu kao organizovana grupa ljudi, u namjeri i cilju kako to Tužilaštvo tvrdi.

Sud je imao u vidu i činjenicu da su optuženi međusobno povezani kroz organizaciju rada (Radončić-Dautbašić), kroz porodične odnose (Dautbašić-Šahman), kroz prijateljsko-profesionalni odnos (Dautbašić-Hadžijahić), zbog čega nije bilo moguće, niti postoje jasni pokazatelji da se određeno njihovo djelovanje izdvoji iz tog nužnog zajedništva, te okarakteriše kao organizovana kriminogena djelatnost. Da bi teza optužbe u tom pravcu bila opravdana, bilo je neophodno da se pred Sudom prezentiraju dokazi na osnovu kojih bi se van razumne sumnje, optuženi mogli posmatrati kao *organizovana grupa*, što optužba nije učinila.

Sud donosi presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe kad dokazi koji su izneseni na glavnom pretresu ne pružaju dovoljno osnova za zaključak da postoje sve pravno relevantne činjenice iz opisa krivičnog djela iz kojih proizlaze zakonska obilježja krivičnog djela i kojima se utvrđuje krivica.

Dakle, teze Tužilaštva prikazane kroz činjenični opis ove tačke optužnice ostale su u domenu pretpostavki, bez čvrstih i pouzdanih dokaza. Tužilaštvo nije uspjelo dokazati da su optuženi formirali grupu radi neposrednog izvršenja krivičnih djela, niti je dokazalo da su opisanim radnjama počinili krivično djelo Udruživanje radi činjenja krivičnih djela.

Obzirom da Sud nije vezan pravnom kvalifikacijom iz optužnice, potrebno je naglasiti da iz dokaza Tužilaštva, a u vezi sa činjeničnim opisom ove tačke optuženja, Sud nije našao ni obilježja nekog drugačijeg, srodnog krivičnog djela određenog zakonom.

8. Tačka 2. Izreke presude (tačka 1.1. Optužnice)

Tačkom 1.1. predmetne optužnice, Tužilaštvo stavlja na teret da je optuženi Radončić Fahrudin, znajući da se po zakonima BiH vode postupci istrage protiv Keljmendi Nasera i dr., kao i Radončić Fahrudina i dr., te postupak pred Osnovnim Sudom u Prištini protiv Keljmendi Nasera, znajući da će Sarić Azra biti saslušana u postupku protiv Keljmendi Nasera na Kosovu, putem video linka na okolnosti njene izjave od 08.04.2014. godine, dogovorio sa optuženim Dautbašić Bakirom, a Dautbašić Bakir dogovorio sa Šahman Bilsenom, da po nalogu i uputama optuženog Radončić Fahrudina kontaktiraju svjedokinju Sarić Azru, na način detaljno opisan u optužnici, u cilju da svjedokinja u svom svjedočenju zaštiti Radončić Fahrudina, a kasnije i Keljmendi Nasera, pa je u tom cilju optužena Šahman Bilsena, uz navodne prijetnje i zastrašivanje, svjedokinji Sarić Azri predala papir na kojem je, kako se navodi, bio ispisan sadržaj koji svjedokinja Sarić Azra treba da posvjedoči putem video linka, u postupku pred Sudom u Prištini.

---

⁹² Telefonska komunikacija ostvarena dana 31.12.2015. godine između Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene

Tužilaštvo BiH je zastupalo tezu da je postupak pred Osnovnim sudom u Prištini protiv Keljmendi Nasera povezan sa postupcima istrage koje se vode pred Tužilaštvom BiH (po zakonima Bosne i Hercegovine) protiv Keljmendi Nasera i dr. i protiv Radončić Fahrudina i dr., obrazlažući da se radi o jedinstvenom postupku jer se predmeti nalaze u *procesnoj zajednici*, te da bi se gore opisanim navodnim uticajem na svjedoka Sarić Azru, koja svjedoči u postupku na Kosovu, uticalo i na postupke koji se vode po zakonima Bosne i Hercegovine.

Sud je, razmatrajući tvrdnje optužbe, prvenstveno imao zadatak da utvrdi na koji se od opisanih krivičnih postupaka iz činjeničnog opisa optužnice odnosi navodni uticaj na svjedoka. Dakle, bilo je nužno utvrditi da li se radi o uticaju na krivični postupak koji se vodi po zakonima Bosne i Hercegovine - u smislu postojanja osnovnih elemenata krivičnog djela Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 1. KZ BiH.

Sud je u tom cilju prvenstveno pošao od činjenice, da je iskaz koji je svjedok Sarić Azra trebala dati 18.12.2015. godine, koji je odgođen za 13.01.2016. godine, a na koji je navodno izvršen uticaj, dat u krivičnom postupku protiv Keljmendi Nasera koji se vodi pred Osnovnim Sudom u Prištini, po optužnici Specijalnog Tužilaštva Kosova, EULEX-a.

Nije sporna činjenica da je Tužilaštvo BiH provodilo istragu protiv osumnjičenog Keljmendi Nasera, za krivična djela i u krivičnom postupku propisanim zakonima Bosne i Hercegovine. Na tu okolnost optužba je provela materijalni dokaz označen kao DT- 4.

Naime, radi se o Naredbi Tužilaštva Bosne i Hercegovine o provođenju istrage broj T20 0 KT 0002564 12 od 13.09.2012. godine, u kojoj je između ostalih lica, pod rednim brojem 26. naređeno provođenje istrage i protiv osumnjičenog Keljmendi Nasera, a zbog krivičnog djela Organizovani kriminal iz člana 250. stav 3. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi sa krivičnim djelima Dogovor za učinjenje krivičnih djela iz člana 248. KZ BiH, Neovlašteni promet opojnih droga iz člana 195. stav 1. KZ BiH (za radnje opisane u tački 1. naredbe), te zbog krivičnog djela Organizovani kriminal iz člana 250. stav 3. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i krivičnog djela Zločinačka organizacija iz člana 342. stav 3. KZ F BiH u vezi sa krivičnim djelom Ubistvo iz člana 166. KZ F BiH (za radnje opisane u tački 5. naredbe).

Nije sporna ni činjenica da je, nakon što je Sud BiH izdao naredbu za raspisivanje potjernice u gore navedenom predmetu, lice Keljmendi Naser lišen slobode na području Kosova, i da nadležni organi Kosova nisu izručili lice pravosudnim organima BiH, nakon čega je Tužilaštvo BiH ustupilo dokaze Specijalnom tužilaštvu EULEX-a.

Naime, kako to iz sadržaja uloženi dokaza proizlazi (DT-10), postupajući po raspisanoj međunarodnoj potjernici (čije je izdavanje naredio Sud Bosne i Hercegovine, dana 18.09.2012. godine) lice Keljmendi Naser je od strane kosovske policije u Prištini lišen

slobode 05.05.2013. godine, o čemu su obaviješteni nadležni organi u Bosni i Hercegovini, Sud i Tužilaštvo Bosne i Hercegovine.

Iz akta Ministarstva sigurnosti BiH od 06.05.2013. godine (DT-10.1) proizlazi da, s obzirom da je navedeno lice (Keljmendi Naser) državljanin Kosova, a da ne postoji međunarodni sporazum, isti ne može biti ekstradiran pravosudnim organima Bosne i Hercegovine, ali da su vlasti Kosova spremne preuzeti krivični postupak protiv Keljmendi Nasera.

Naime, kako to iz Zamolnice za uzajamnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima Osnovnog suda u Prištini broj PKR 375/14 od 30.09.2015. godine, upućene Bosni i Hercegovini (DT-9) proizlazi, Kancelarija specijalnog tužilaštva Republike Kosovo je dana 07.05.2013. godine donijela rješenje o pokretanju istrage protiv Keljmendi Nasera za ista krivična djela kao i pravosudni organi Bosne i Hercegovine, nakon čega je, dana 04.07.2014. godine, Kancelarija Specijalnog Tužilaštva Republike Kosovo podigla i optužnicu protiv Keljmendi Nasera.

Po navedenoj optužnici, pred Osnovnim Sudom u Prištini u inkriminisanom periodu u toku je bio glavni pretres protiv Keljmendi Nasera, na šta ukazuju navodi iz Zamolnice za uzajamnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima Osnovnog suda u Prištini broj: PKR 375/14 od 30.09.2015. godine (DT-9), iz čega Sud zaključuje i da se glavni pretres protiv Keljmendi Nasera vodio za krivičnopravne radnje opisane upravo u Naredbi Tužilaštva BiH o sprovođenju istrage, broj: T20 0 KT 0002564 12 od 13.09.2012. godine (DT-4).

Nesporno je da je Tužilaštvo BiH bilo upoznato sa činjenicom da se postupak protiv Keljmendi Nasera vodi pred nadležnim pravosudnim organima Kosova, i da je Kancelariji Specijalnog Tužilaštva Republike Kosovo BiH, ustupilo dokaze iz predmeta, broj: T20 0 KT 0002564 12.

Na tu činjenicu jasno ukazuju dokazi uloženi na okolnosti saradnje između ova dva tužilaštva putem međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima (DT-7 i DT-8).

Tako je Tužilaštvo BiH, postupajući po zamolnici Kancelarije Specijalnog Tužilaštva Republike Kosovo BiH, broj: PPS-427/13 od 29.05.2013. godine (DT-7), aktom broj: T20 0 KT 0002564 12 od 03.07.2014. godine (DT-8) dostavilo specifikaciju dokumenata koji su, kako se navodi u dokumentu, do datuma dostavljanja pomenute specifikacije, proslijeđeni tužiocima EULEX-a, u predmetu protiv Keljmedni Nasera.

Tužilaštvo BiH je proslijedilo EULEX-u dokaze (navedene u aktu od 03.07.2014. godine) protiv Keljmendi Nasera nakon što su, iz gore navedenih dostavljenih dokumenata nadležnih organa Kosova, jasno mogli zaključiti da Keljmendi neće biti izručen organima BiH, da su vlasti Kosova spremne preuzeti krivični postupak protiv Keljmendi Nasera, da su otvorili istragu protiv istog upravo zbog iste kriminalne djelatnosti i istih krivičnih djela zbog kojih je i u BiH započeta istraga.

Da je Tužilaštvo BiH bilo upoznato o činjenici podignute optužnice i vođenja glavnog pretresa protiv Keljmendi Nasera pred nadležnim Sudom u Prištini, potvrđuje između ostalog i e-mail komunikacija između Tužilaštva BiH (tačnije tužioca Čampara Dubravka) sa predstavnicima EULEX-a (DT-11). Kako je navedeno u e-mailu, predstavnici EULEX-a su tom prilikom Tužilaštvu dostavili transkript sa glavnog pretresa održanog 18.12.2015. godine u postupku protiv Keljmendi Nasera pred nadležnim Sudom u Prištini.

Iz navedenih razloga, Sud zaključuje da je teza optužbe da se protiv Keljmendi Nasera i dalje vodi istraga u Tužilaštvu BiH u istom predmetu, za iste krivičnopravne radnje, pravno neodrživa konstrukcija. Teoretski se u praksi može desiti da dva tužilaštva, ne znajući za radnje jedni drugih, vode paralelne istrage protiv istog osumnjičenog za iste radnje, ali u konkretnom slučaju između dva tužilaštva je bila jasna razmjena informacija u vezi sa činjenicom vođenja postupka protiv Keljmendi Nasera.

Sud nalazi neutemeljenim tvrdnje Tužilaštva da se iskaz svjedoka Sarić Azre može odnositi i na postupke koji se provode ili su se provodili pred Tužilaštvom BiH po zakonima Bosne i Hercegovine, s obzirom da se radi o uopštenoj formulaciji koja nije utemeljena na izvedenim dokazima, niti je utemeljena tvrdnja da je iskaz Sarić Azre, koji je dat za potrebe postupka pred Osnovnim sudom u Prištini, na koji je po navodima optužbe vršen uticaj, vezan za krivični postupak koji se vodi u Tužilaštvu BiH protiv Radončić Fahrudina.

Nije od značaja činjenica da se, u istom predmetu istrage, kojom je bio obuhvaćen i Keljmendi Naser, još uvijek provodi protiv drugih osoba pred Tužilaštvom BiH i po zakonima Bosne i Hercegovine. O toj činjenici svjedoči Naredba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T 20 0 KT 0007620 13 od 18.08.2014. godine o proširenju istrage prema osumnjičenim Radončić Fahrudinu, Lekić Ekremu, Šahinpašić Senadu i Orić Naseru zbog postojanja osnova sumnje da su zajedno sa Keljmendi Naserom počinili krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. KZ BiH u vezi sa krivičnim djelom Ubistva iz člana 166. KZ BiH.

Istovremeno, Tužilaštvo BiH ne osporava da se pred Osnovnim sudom u Prištini, Kosovo, vodi postupak protiv Keljmendi Nasera, koji se nesporno mora voditi po krivičnom zakonodavstvu te države. Na tu činjenicu ukazuje i dokumentacija nadležnih pravosudnih organa Kosova, dostavljena Sudu i Tužilaštvu BiH u sklopu upućenih zamolnica za pružanje međunarodne pravne pomoći. Navedena dokumentacija sadrži i izvode iz Krivičnog zakonika Kosova (KZK) za krivična djela Ubistvo iz člana 178. KZK, Neovlaštena kupovina, posjedovanje, stavljanje u promet i prodaja opojnih droga, psihotropnih supstanci i slično iz člana 273. KZK, i za krivično djelo Učešće u ili organizovanje organizovane kriminalne grupe iz člana 283. KZK, koja djela se Keljmendi Naseru stavljaju na teret.

Međutim, Tužilaštvo povezuje krivični postupak protiv Keljmendi Nasera koji se vodi pred nadležnim Osnovnim sudom na Kosovu, sa drugim postupcima istrage koji se vode pred Tužilaštvom Bosne i Hercegovine, navodeći da su ti postupci u „procesnoj zajednici“, na

koji način optužba pokušava odbraniti tezu da se navodni uticaj na svjedoka desio u krivičnom postupku koji se vodi po zakonima BiH.

Sud nalazi da takva tvrdnja optužbe nema uporišta u provedenim dokazima, a odlučna činjenica za ovakav stav Suda jeste vrijeme izvršenja inkriminiranih radnji navodnog ometanja i okolnost po kojem se krivičnom zakonu postupak u krivičnom predmetu u tom momentu vodio.

Naime, za opstojnost krivičnog djela Ometanje rada pravosuđa, neophodno je ostvarenje njegovih bitnih obilježja, a to je da se uticaj na svjedoka desio u krivičnom postupku koji se vodi po zakonima Bosne i Hercegovine.

Iz provedenih dokaza jasno proizlazi da je svjedok Sarić Azra u inkriminisanom periodu trebala svjedočiti u krivičnom postupku na Kosovu koji se vodi protiv Keljmendi Nasera, te da se opisane radnje optuženih, navodnog ometanja, odnose upravo na krivični postupak koji se vodi pred Osnovnim sudom u Prištini, za koji je Sud našao da se nesporno vodi po krivičnom zakonodavstvu Kosova.

Tako iz zamolnice za uzajamnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima Osnovnog suda u Prištini, broj: PKR 375/14 od 30.09.2015. godine (DT-9), jasno prozlaži da je jedan od zahtjeva nadležnih organa Kosova prema Sudu BiH, organizovanje saslušanja putem video linka Sarić Azre u svojstvu svjedoka za potrebe krivičnog postupka koji se vodi protiv Keljmendi Nasera pred Osnovnim Sudom u Prištini, naravno, za krivična djela koja su propisana Krivičnim zakonikom Kosova.

Takođe, opisani navodni uticaj na svjedoka Sarić Azru, u cilju ometanja rada pravosuđa, koji se desio tokom decembra mjeseca 2015. godine, ne može se vezati za izjave svjedoka date prije perioda inkriminacije, s obzirom da je opisani navodni cilj ometanja upravo krivični postupak na Kosovu protiv Keljmendi Nasera.

Nesporno je da je svjedok Sarić Azra istražnim organima u Bosni i Hercegovini, dala iskaz u svojstvu svjedoka dana 08.04.2014. godine, u predmetu Tužilaštva BiH broj: T 20 0 KT 002564 12 (DT-6), međutim, opisani uticaj na svjedoka Sarić Azru je usmjeren na ometanje krivičnog postupka pred nadležnim Sudom u Prištini, a što je jasno navedeno kroz činjenični opis ove tačke optuženja. Naime, sama optužba govori o tome da je uticaj bio usmjeren na davanje lažnih/neistinitih odgovora koje je Sarić Azra trebala dati tokom saslušanja u svojstvu svjedoka upravo u krivičnom postupku koji se vodi pred Osnovnim Sudom u Prištini, protiv optuženog Keljmendi Nasera.

Za ocjenu da li se radilo o preduzimanju radnje ometanja u krivičnom postupku koji se vodi po zakonu BiH, odlučno je vrijeme izvršenja inkriminiranih radnji ometanja i po kojem krivičnom zakonu se postupak vodio u tom momentu, a ne vrijeme prije izvršenja tih radnji. Za ocjenu postojanja ovog elementa krivičnog djela nije od značaja činjenica po kojem zakonu se vodio dio postupka, već samo po kojem zakonu se vodio krivični postupak koji

su optuženi imali namjeru ometati u vrijeme kada su preduzete radnje koje su predmet optuženja.

Sve radnje optuženih opisane u ovoj tački optužnice su poduzete u mjesecu decembru 2015. godine, tačnije počev od 14.12.2015. godine kada je održan sastanak optuženog Dautbašić Bakira sa Žujo Sabahudinom, direktorom firme „Farmavita“, u kojoj je zaposlena Sarić Azra. Dakle, u tom momentu, postupak protiv Keljmendi Nasera se nije vodio po zakonima Bosne i Hercegovine, niti se opisani uticaj na iskaz Sarić Azre u tom momentu direktno odnosio na predmete koje se nalaze u fazi istrage pred Tužilaštvom BiH i koji se vode po zakonima Bosne i Hercegovine. Naime, u inkriminisanom periodu svjedok Sarić Azra je predložena i pozvana u svojstvu svjedoka samo u krivičnom postupku koji se vodi protiv Keljmendi Nasera, po krivičnom zakonu Kosova.

Tužilaštvo je, u cilju dokazivanja teze da se u opisanim radnjama stiče obilježje djela Ometanje rada pravosuđa, navelo da je postupak pružanja međunarodne pravne pomoći dio krivičnog zakonodavstva BiH.

Međutim, Sud nalazi da ni takva tvrdnja optužbe nema uporište ni u zakonu ni u sudskoj praksi. Iz obilježja krivičnog djela Ometanje rada pravosuđa, jasno je da je za postojanje djela jedan od uslova da se radi upravo o *krivičnom postupku*, a ne bilo kakvom postupku koji se vodi po zakonima BiH.

Nesporno je da je svjedok Sarić Azra bila pozvana i svjedočila putem video linka u postupku pružanja međunarodne pravne pomoći koji je provodio Sud BiH, u predmetu pod brojem: S1 2 K 017771 14 Mpom. Iz same poslovne oznake broja predmeta (Mpom), vidljivo je da se radi o postupku pružanja međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima, a ne o standardnom krivičnom postupku koji se vodi po zakonima Bosne i Hercegovine. Dakle, svjedočenje Sarić Azre dato je u krivičnom postupku protiv Keljmendi Nasera, a koji postupak se vodi po zakonima Kosova.

S tim u vezi, Sud nalazi da se postupak međunarodne pravne pomoći, koju je provodio Sud Bosne i Hercegovine, ogledao samo kroz tehničku pomoć i podršku pri saslušanju svjedoka Sarić Azre u krivičnom postupku koji se provodio pred Osnovnim Sudom u Prištini. Na ovu okolnost svjedoči i akt Suda BiH broj S1 2 K 017771 14 Mpom od 30.05.2016. godine (DOIII-19), kojim postupajući sudija Suda BiH obavještava odbranu Šahman Bilsene da Sud Bosne i Hercegovine ne posjeduje zapis (transkript i audio zapis) sa ročišta na kojem je saslušana Sarić Azra putem videokonferencijske veze, jer se u konkretnom slučaju radilo samo o tehničkom pružanju pomoći. Takođe, iz transkripata sa glavnog pretresa od 13.01. i 18.01.2016. godine, održanih pred Osnovnim Sudom u Prištini (DOIII-5 i DOIII-6), jasno je vidljiva uloga Suda Bosne i Hercegovine, da se ne radi o krivičnom postupku koji se vodi po zakonima BiH, niti o postupku koji provodi Sud BiH.

(Pri ovome, Sud nalazi bitnim istaći da je Sud cijenio navedene transkripte samo u cilju utvrđivanja ove činjenice, i da nije ulazio u sadržaj ovih dokaza i cijenio iskaz svjedoka koji je tom prilikom saslušan na glavnom pretresu.)

Sud nadalje nalazi tačnom tvrdnju optužbe da je postupak međunarodne pravne pomoći regulisan zakonom Bosne i Hercegovine i to Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, br. 53/09 i 58/13). Međutim, element bića ovog krivičnog djela je postojanje *krivičnog postupka*, a ne bilo kakvog drugog postupka koji se vodi po zakonima BiH, a zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći ne reguliše krivični postupak, već samo pruža međunarodnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima.

Da se postupak međunarodne pravne pomoći uveliko razlikuje od krivičnog postupka, i da se radi o već o posebnom, *sui generis* postupku, u kojem se ne mogu primjeniti odredbe krivičnog procesnog zakona, govori i činjenica da se u skladu sa odredbom člana 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, iza člana 16. dodao se član 16a. koji reguliše saslušanje svjedoka putem video konferencije, prema kome se prema svjedoku koji odbije da da iskaz, ne mogu primijeniti mjere bilo kakve prinude (stav 9). Ova činjenica je posebno važna, s obzirom da se u konkretnom slučaju upravo i radilo o saslušanju svjedoka Sarić Azre, putem videokonferencijske veze, iz prostorija Suda BiH.

Odredbom člana 241. KZ BiH (Ometanje rada pravosuđa), definisana je radnja izvršenja djela kao korištenje fizičke sile, prijetnje, zastrašivanja ili obećavanja, nuđenja ili davanja nedopuštene koristi, te da je ista poduzeta u tačno određenoj namjeri i sa ciljem navođenja na davanje lažnog iskaza ili spriječavanja davanja iskaza ili izvođenja dokaza, u krivičnom postupku koji se vodi po zakonu Bosne i Hercegovine.

Jezičkim, logičkim, kao i svakim drugim tumačenjem odredbe člana 241. KZ BiH, znači da, ukoliko su radnje poduzete u naznačenoj namjeri, ali u nekom drugom postupku, a ne krivičnom postupku koji se vodi po zakonu BiH, da se neće raditi o krivičnom djelu Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. KZ BiH⁹³, nego eventualno o nekom drugom srodnom krivičnom djelu.

S toga, u konkretnom slučaju, krivični postupak u kojem je određeno saslušanje Sarić Azre, na čije su svjedočenje optuženi navodno uticali u cilju davanja lažnog iskaza, nije se vodio po zakonima Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu navedeno, Sud zaključuje da djelo opisano u tački 1.1. optužnice ne obuhvata sve elemente krivičnog djela sadržane u zakonskom opisu djela Ometanja rada pravosuđa.

---

⁹³ Komentar krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, člana 241. Ometanje rada pravosuđa, strana 774-776;

Kako djelo, za koje se optuženi optužuju nije zakonom propisano kao krivično djelo, u smislu odredbi člana 284. tačka a) Zakona o krivičnom postupku BiH, Sud je optužene Radončić Fahrudina, Dautbašić Bakira i Šahman Bilsenu, u vezi sa ovom tačkom optuženja, oslobodio od optužbe.

S obzirom na osnov donošenja oslobađajuće presude, da je oslobađajuća presuda donesena iz razloga propisanih članom 284. tačka a) ZKP BiH, Sud nije vršio ocjenu dokaza u cilju utvrđivanja da li postoji dovoljno dokaza da su optuženi učinili radnje koje im je Tužilaštvo ovom tačkom optuženja stavilo na teret, jer bi to bilo bespredmetno.

Sud je uzeo u razmatranje i cijenio samo one dokaze, koji su bili bitni za utvrđivanje odlučne činjenice, a to je odgovor na ključno pitanje - da li u konkretnom slučaju postoje ili ne postoje svi bitni elementi krivičnog djela Ometanje rada pravosuđa.

Ostale dokaze, koje su na glavnom pretresu provodile kako optužba tako i odbrana u vezi sa činjeničnim opisom radnji iz tačke 1. optužnice, Sud nije cijenio niti je iste razmatrao, kako u svrhu dokazivanja navode optužbe, tako i sa aspekta uložениh prigovora, jer bi to bilo ne samo bespredmetno, već i pravno neutemeljeno.

Iz navedenih razloga Sud nije vršio ocjenu iskaza svjedoka Sarić Azre, zatim svjedoka: Burzić Dalide, Topalović Aide, Selimović Himze, Jurišić Duške, Tanović Jasminke, Vidović Vasvije, Ćatić Indire, Žujo Sabahudina, Šukalo Aziza, Mašić Tarika, Bašić Almira, Jusufović Muniba, Džuvo Almira, Ćibukčić Fuada, Talirević Emira, Oručević Safeta, Vele Faruka, Kešmer Kenana, Delalić Ehlmane, Šušak Eugena, Mesihović Rusmira, Džibrić Elvira, Miljuš Adonisa, Vajnaga Elife, Mujkić Amele, Bejtović Hane, Bešić-Kurteš Jasminke i Muradić Saita.

Iz istih razloga, Sud nije cijenio ni materijalne dokaze koji su provedeni u odnosu na dokazivanje opisa radnji iz ove tačke optuženja, pa tako Sud nije cijenio presretnute razgovore, rezultate izvršenih vještačenja mobilnih telefona, te podatke dobijene od operatera telekomunikacija, mnogobrojne novinske članke, akte Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, Kliničnog Centra Univerziteta u Sarajevu, medicinsku dokumentaciju na ime Sarić Azre, medicinsku dokumentaciju na ime svjedoka Vajnaga Elife, punomoći za zastupanje koje su predočene svjedoku Vidović Vasviji, zapisnike o saslušanju Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene u svojstvu osumnjičenih, dokumentaciju Ministarstva unutrašnjih poslova na okolnosti prijave Miljuš Adonisa, dopise advokatske kancelarije Ibrišimović (kao punomoćnika Sarić Azre), odluke nadležnog suda u Prištini koje se odnose na Radončić Fahrudina, ... po tužbi Sarić Azre, evidencije boravka svjedoka Sarić Azre u prostorijama Tužilaštva BiH, odluka Disciplinske komisije u odnosu na svjedoka Bašić Almira, kao i ostale materijalne dokaze koje su stranke prezentovale u cilju dokazivanja ili pobijanja teza iz ovog dijela optužnog akta.

S obzirom da Sud nije vezan pravnom kvalifikacijom datoj u optužnici, Sud je razmatrao da li u konkretnom slučaju postoje obilježja nekog drugog srodnog krivičnog djela. Međutim,

imajući u vidu provedene dokaze, činjenični opis optužbe, a posebno vezanost Suda objektivnim identitetom optužbe, Sud nije našao obilježja niti nekog drugačijeg, srodnog krivičnog djela određenog zakonom.

9. Tačka 3. Izreke presude (tačka 1.2. Optužnice)

Tužilaštvo tačkom 1.2. optužnice optuženim Radončić Fahrudinu, Dautbašić Bakiru i Hadžijahić Zijadu, stavlja na teret da su:

Radončić i Dautbašić, nakon što su saznali da je Sarić Azra prijavila prijetnje i pritisak, te da je Tužilaštvo BiH otvorilo istragu, u namjeri da utiču na postupajućeg tužioca da se zatvori istraga koja je pokrenuta protiv Fahrudina Radončića, Bakira Dautbašića i Šahman Bilsene, uspostavili kontakt sa Zijadom Hadžijahićem i dogovorili da on, iskorištavanjem svog stvarnog i uticajnog statusa službenika u Američkoj ambasadi, posreduje prema Tužilaštvu BiH, da bi zastrašivanjem i uticajem na tužioce koji postupaju u predmetima Radončić Fahrudina, Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene, utiče na ishod postupka pred Tužilaštvom BiH, obećavajući Hadžijahić Zijadu da će za navedenu uslugu posredovati i uticati da Predsjedništvo BiH imenuje suprugu Hadžijahić Zijada za ambasadoricu BiH u Republici Sloveniji ili neko drugo mjesto, što je Hadžijahić Zijad prihvatio i obećao da će provjeriti da li se protiv Dautbašić Bakira i dr. provodi istraga u Tužilaštvu BiH i da će zastrašiti tužioce Tužilaštva BiH, s ciljem da se utiče da se zatvori istraga, pa je Hadžijahić Zijad pokušao da izvrši data obećanja, kao i da su jedni druge obavještavali o poduzetim aktivnosti u navedenom cilju.

Sud prvenstveno napominje da je Tužilaštvo na okolnosti dokazivanja inkriminacija, opisanih u ovoj tački optužnice, provelo sljedeće dokaze: rezultate vještačenja mobilnih telefona optuženih, te rezultate provođenja posebnih istražnih radnji, službene zabilješke koje su sačinili svjedoci Hukeljić Mirza i Dubravko Čampara (DT-99 i DT-100), dokumentaciju koja se odnosi na odluku Predsjedništva BiH o imenovanju ambasadora BiH u R. Sloveniji (DT-104, sa pripadajućim podbrojevima), te snimke nadzornih kamera iz Avaz Twist Tower-a. Od subjektivnih dokaza, saslušani su svjedoci Mirza Hukeljić i Dubravko Čampara.

Osnovna inkriminacija koja se stavlja optuženima na teret jesu radnje u cilju da se zatvori istraga protiv navedenih optuženih. Sud je prvenstveno pošao od toga da li se iz ponuđenih dokaza može zaključiti da su optuženi uopšte znali da postoji istraga, jer, da bi poduzimali radnje u cilju da se istraga zatvori, po logici stvari moraju prethodno znati da je otvorena i/li da ista traje.

Iz svih dokaza provedenih na ove okolnosti, Sud nije mogao sa sigurnošću utvrditi da su optuženi znali da je Tužilaštvo BiH povodom prijavljenih prijetnji Azre Sarić otvorilo istragu protiv Fahrudina Radončića, Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene.

Tužilaštvo svoju tvrdnju da su optuženi saznali da je Sarić Azra prijavila prijetnje, bazira, između ostalog, na pretpostavci da su tu činjenicu saznali iz medija. Čak ukoliko se uzme tačnom teza Tužilaštva da su optuženi na taj način saznali da je Azra Sarić prijavila

prijetnje, provedeni dokazi ne ukazuju da su optuženi znali da je povodom tih prijetnji i otvorena istraga. Iz ponuđenih dokaza, može se izvesti zaključak da se optuženi raspituju o toj činjenici, ali ne postoje dokazi da su imali saznanja da je protiv njih otvorena istraga.

Navedeno proizlazi iz komunikacija optuženog Dautbašić Bakira sa optuženom Šahman Bilsenom⁹⁴, te uposlenikom Državne agencije za istrage i zaštitu, Hasanović Suadom⁹⁵, iz kojih komunikacija je vidljivo da optuženi Dautbašić iznosi navedenim licima određene sumnje o postojanju nekog postupka/istrage, ali se nikako ne može govoriti o postojanju nedvojbenih saznanja, i sve sumnje o tome ostale su u domenu pretpostavki. Takođe iz komunikacija optuženog Radončić Fahrudina vidljivo je da on izražava sumnju o mogućem postojanju neke istrage jedino protiv optuženog Bakira Dautbašića⁹⁶.

Sud nalazi bitnim ukazati da optužba nije ponudila niti jedan dokaz na okolnosti saznanja optužene Bilsene Šahman o postojanju istrage.

Iz provedenih dokaza proizlazi da se optuženi raspituju o postojanju istrage, odnosno sumnjaju na postojanje iste. Međutim, bitno je naglasiti da iz ponuđenih dokaza proizlazi da su optuženi na sve izražene sumnje, odnosno upite o mogućem postojanju istrage, dobili negativan odgovor.

Optužba nema utemeljenje u dokazima da su optuženi Radončić Fahrudin i Dautbašić Bakir, uspostavili kontakt sa Hadžijahić Zijadom u cilju da Hadžijahić, iskorištavanjem opisanog položaja, zastrašivanjem i uticajem na tužioce koji postupaju u predmetima protiv Radončić Fahrudina, Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene, utiče na ishod postupka pred Tužilaštvom BiH.

Kao prvo, Tužilaštvo nije provodilo dokaze u pravcu da Sudu prikaže stvarni i uticajni status službenika u Američkoj ambasadi. Nije sporno da je optuženi Hadžijahić u inkriminisanom

---

⁹⁴ Komunikacija ostvarena putem Viber aplikacije od 21.12.2015. godine između Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene (**Dautbašić Bakir**: „*sad me zvao fr*“; „*sve je ok*“; „*bio mu je Asim Crnalić, onaj advokat, i smjao mu se što se zabrinuo oko kurave*“; „*veseo je*“; „*gostuje kod Duške*“.)

Telefonska komunikacija između optuženih Bakira Dautbašića i Bilsene Šahman, ostvarena dana 28.12.2015. godine (**Bilsena Šahman**: „*Nema ništa oko onoga?*“; **Bakir Dautbašić**: „*Nema. Bio sa Almirom dole, da prestane maltretirati... (nejasno) kaže j* te jesi ti lud, šta ti je, znaš, ja kažem ma nje to, znaš, malo me rek'o boli. Al kaže super, proš'o si dobro, da vidiš kako su ljudi ba pokvareni, jesi lud, to je verbalni delikt, kcji ti je k*, dvcje protiv (nejasno)... šta ti je, nje on (nejasno) tužiocu lud da se bruka. Pa rek'o bio kod Bože, pa jesi ti lud, tebe Božo kaže voli k'o svog, jesi li lud, šta je s tobom*“; **Bilsena Šahman**: „*Ma dobro.*“; **Bakir Dautbašić**: „*Ne bi Božo dozvolio da se bruka, šta ti više voliš da protiv tebe piše, nema veze sa mozgom, to su kaže budalaštine, u korist neke tamo rospje. Kaže jesi lud, ne budi budala, smiri se, kuliraj, sve ti je to mač*“)

⁹⁵ Telefonska komunikacija od 24.12.2015. godine između Dautbašić Bakira i Hasanović Suada (SIPA) (**Dautbašić Bakir**: „*... Jer ja sam.... vidi, da te pitam, zato što je on dobio vajda izjavu od te žene i on je to vajda sklonio, vajda adaktirao, reko bježite budale jedne, j* vas kakav pritisak, vjerovatno čovjek kad je vidio o čemu je r.ječ. E sad, mislio sam, možda neslužbeno, zato te pitam, šta je boje, znaš, jer je on to sklonio*“)

⁹⁶ Telefonska komunikacija od 04.01.2016. godine između Radončić Fahrudina i Talirević Emira (**Radončić Fahrudin**: „*... ja sam dao Bakira za ministra, a oni su organizovali tu Saričku da ode da Bakira pr.javi SIPA-i da je u mcje ime vršio krivično cjelo pritiska na svjedoke. Znači da Bakir ne prođe provjeru...*“)

periodu bio uposlenik Američke ambasade u BiH, što nije sporila ni odbrana, ali s obzirom da nikakvi dokazi nisu provedeni na te okolnosti, za Sud je ostala nepoznanica čak i koju to dužnost Hadžijahić Zijad obavlja u toj ambasadi, a samim tim i njegov eventualni stvarni i uticajni status u istoj.

Nadalje, Tužilaštvo govori o uticaju na tužioce koji postupaju u predmetima protiv Radončić Fahrudina, Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene, a poznato je da je postupajući tužilac u tom predmetu istrage bio tužilac Mihajlović Božo, a optužba nije provodila dokaze da je optuženi Hadžijahić sa njim ostvario ili pokušao ostvariti kontakt, već iz dokaza optužbe proizlazi (iako u optužnici iz nepoznatog razloga nisu navedena imena) da je Hadžijahić uspostavio kontakt sa tužiocima: Čampara Dubravkom i Hukeljić Mirzom.

Važno je napomenuti da nijedan od ovih tužilaca nije vodio istragu kojom su, u istom predmetu, obuhvaćeni Radončić Fahrudin, Dautbašić Bakir i Šahman Bilsena, već, kao što je već navedeno, istragu u ovom predmetu je vodio tužilac Mihajlović Božo.

Iz provedenih dokaza nije sporno da optuženi Hadžijahić obećava Dautbašiću da će provjeriti da li postoji neka istraga⁹⁷. U tom cilju, kako je već napomenuto, optuženi Hadžijahić je uspostavio kontakt sa tužiocima Hukeljić Mirzom i Dubravkom Čamparom.

Bitno je prethodno naglasiti da je svjedok Hukeljić Mirza pred Sudom objasnio da se sa optuženim Hadžijahićem i ranije sretao, te da službeno sarađuju, i da su imali korektne službene kontakte u vezi sa poslom kojim se bave⁹⁸.

Kada se analizira iskaz svjedoka Hukeljića, jasno proizlazi da optuženi Hadžijahić pita za informacije o nesavjesnom liječenju u predmetu Sarić Azra, pri tome izražavajući sumnju da taj predmet ima veze sa imenovanjem ministra u Vijeću ministara. Naime, svjedok Hukeljić je prilikom ispitivanja na glavnom pretresu pojasnio da ga je optuženi Hadžijahić kontaktirao dana 05.01.2016. godine i upitao, citat: „*je li moguće da Tužilaštvo BiH vodi istragu u predmetu nesavjesnog liječenja?*“, i da misli „*da to ima veze sa predloženim imenovanjem neke osobe na mjesto ministra*“ ili „*zamjenika ministra, u Savjetu ministara BiH*“. Svjedok dalje navodi da je znao o kojem se predmetu radi, budući da je isti bio medijski praćen, te da se po njegovom sjećanju radilo o, citat: „*nekom vađenju zuba kcje je imalo na kraju smrtni ishod*“, te dodao: „*znam, ako misliš na taj predmet, predmet Azre Sarić*“. Nakon što je optuženi Hadžijahić, prema navodima svjedoka Hukeljića, rekao „*da, da, šta znaš o tom*

---

⁹⁷ Telefonska komunikacija od 05.01.2016.godine između Zijada Hadžijahića i Bakira Dautbašića (**Zijad Hadžijahić**: „... ja sam dobio saglasnost za razgovor sa tužiocem ovih dana...“)

Telefonska komunikacija od 05.01.2016. godine između Hadžijahić Zijada i Dautbašić Bakira (**Hadžijahić Zijad**: „... Ja hoću da se sretнем sa ovim svjcim drugom što smo govorili da imam zeleno svjetlo za to, hoću da ga ja malo isprepadam...; „...A ja se nadam da ću imati i sa onim svjcim drugim sa kcjim sam danas provjerav'o nešto, znaš...“)

⁹⁸ Svjedok Hukeljić Mirza, nastavak glavnog pretresa 24.08.2016. godine: „...Dakle, dva puta smo se sreli. To je trajalo kratko, ti susreti. Dakle, lični su bili. Zjad mi je vrlo korektno prenio neke stvari kcje su bile od interesa za mene kao tužioca u tom predmetu...“

predmetu?", svjedok odgovara da ne zna ništa, i da misli da je takav predmet u nadležnosti Kantonalnog tužilaštva. Evidentno je da nijedan od njih dvojice ne spominje nikakvu istragu protiv Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene.

Nema dokaza da je Hadžijahić tražio informacije da li je otvorena istraga protiv Dautbašić Bakira i dr., kako to Tužilaštvo tvrdi.

Iz sveukupne komunikacije između optuženog Hadžijahića i tužioca Hukeljić Mirze, nesporno proizlazi da njih dvojica razgovaraju o predmetu nesavjesnog liječenja u predmetu Azre Sarić, da obojica dolaze do zaključka da je to u nadležnosti Kantonalnog tužilaštva, a ne Tužilaštva BiH, nakon čega Hadžijahić pita Hukeljića „*može li on to malo pročačkati*“.

Na poseban upit Suda kako je Hukeljić shvatio tu riječ „*pročačkati*“ svjedok Hukeljić navodi da je shvatio da treba provjeriti, samo radi informacije, da li u Tužilaštvu BiH postoji taj predmet, i javiti Zijadu⁹⁹.

Hukeljić navodi da je sutradan javio Hadžijahiću da misli da Tužilaštvo BiH nema nikakve veze sa tim predmetom, što proizlazi i iz iskaza svjedoka Hukeljića, kao i iz materijalnog dokaza, te preslike Viber komunikacije između navedenog svjedoka i optuženog Hadžijahića, dostavljenog u prilogu službene zabilješke koju je svjedok sačinio na okolnosti kontakta sa optuženim (DT-99).

Riječ "provjeriti" nema krivičnoppravnu relevantnost u opisu bića krivičnog djela koje se optuženom stavlja na teret. Krivično djelo Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem, iz člana 219. stav 1. Krivičnog zakona BiH, čini onaj ko: „*...posreduje da službeno ili odgovorno lice u institucijama Bosne i Hercegovine ili strano službeno lice ili međunarodni službenik ili arbitar ili sudija porotnik izvrši ili ne izvrši službenu ili drugu radnju...*“. Traženje informacije u konkretnom slučaju nema elementa protivpravnosti, posebno ako se uzme u obzir način traženja i vrsta informacija.

Kada se analizira kontakt optuženog Hadžijahića sa tužiocem Hukeljić Mirzom, neophodno je istaći da Tužilaštvo u jednom dijelu činjeničnog opisa (kada se opisuju radnje koje se stavljaju na teret optuženom Hadžijahiću) navodi „*da će zastražiti tužioce Tužilaštva BiH s cijem da se utiče da se zatvori istraga*“, a onda navodi „*zatim je uspostavio kontakt sa drugim tužiocem Tužilaštva BiH od kojeg je zatražio informacije o istragama koje se u Tužilaštvu provode protiv Bakira Dautbašića i Bilsene Šahman*“.

---

⁹⁹ Ispitivanje svjedoka Hukeljić Mirze, 24.08.2016. godine: **PV:** "Kako ste Vi shvatili to „pročačkati“? Šta to treba Vi da uradite?"; **Svjedok Hukeljić:** "U suštini, ja sam to shvatio... Ja u tom trenutku zaista nisam znao šta bi to trebalo da znači, ali sam otprilike shvatio da bih trebao pogledati, provjeriti u Tužilaštvu da li postoji taj predmet... takav predmet. I da bih trebao to javiti Ziji... odnosno, Zijo me je zamolio da..."; **PV:** "Samo da... informaciju i da javite?"; **Svjedok Hukeljić:** "Da javim Ziji..."

Optužba se nije jasno odredila u odnosu na ovaj kontakt, jer nije jasno da li Tužilaštvo na teret stavlja optuženom Hadžijahiću da će zastašiti tužioca Hukeljića ili će zatražiti informacije od njega, ili oboje.

Tvrdnja Tužilaštva da je optuženi Hadžijahić obećao da će zastrašiti tužioce sa ciljem da utiče da se zatvori istraga, nema uporište u provedenim dokazima Tužilaštva. Tražeći dokaze za takvu tvrdnju optužbe, Sud jedino nalazi rečenicu koju optuženi Hadžijahić izgovara u komunikaciji sa Bakirom Dautbašićem dana 05.01.2016. godine, citat: „*Ja hoću da se sretnem sa ovim svjcim drugom što smo govorili da imam zeleno svjetlo za to, hoću da ga ja malo isprepadam*“.

Sud je analizirao šta može značiti riječ „*isprepadam*“ koju izgovara optuženi Hadžijahić, a u smislu postojanja inkriminacija koje im se stavljaju na teret.

Sam svjedok Hukeljić se, na poseban upit odbrane, izjasnio da apsolutno nije osjetio pokušaj zastrašivanja ili prijetnje u bilo kojem trenutku, tokom komunikacije sa optuženim Hadžijahićem.¹⁰⁰ Na poseban upit Suda, svjedok Hukeljić potvrđuje da opisani kontakt nije shvatio kao bilo kakvo zastrašivanje i da je Hadžijahić samo tražio informaciju o tome da li postoji istraga za nesavjesno liječenje i ništa drugo nije tražio.¹⁰¹

Ako se i uzme tačnim da je Hadžijahić imao namjeru isprepadati tužioce, ta namjera prepadanja, prema raspoloživim činjenicama, se može odnositi samo na pokušaj da dođe do informacije o postojanju istrage, a ne da utiče da se istraga obustavi, jer nema dokaza da je navedenim optuženim poznato da je otvorena istraga i da traže način da je zatvore.

Iz dokaza proizlazi da optuženi Dautbašić i Hadžijahić još uvijek ne znaju u tom periodu da li se vodi istraga, to se vidi iz komunikacije od 06.01.2016. godine kada Hadžijahić prenosi informaciju Dautbašiću, a Dautbašić Radončiću da „*nema ništa zavedeno*“.¹⁰²

U odnosu na kontakt sa tužiocem Čamparom, Čampara koji je saslušan kao svjedok, jasno je pred Sudom naveo da je tačno da ga je Hadžijahić Zijad, sa kojim ima redovnu

---

¹⁰⁰ Ispitivanje svjedoka Hukeljić Mirze, 24.08.2016. godine: **Adv. Mulalić:** „... Da li ste se, u bilo kojem trenutku, u komunikaciji kcju ste imali sa Hadžijahić Zijadom, osjetili da Vas je on pokušao zastrašiti ili da Vam je prjetio?“, **Svjedok:** „Ne, apsolutno“.

¹⁰¹ Ispitivanje svjedoka Hukeljić Mirze, 24.08.2016. godine: **PV:** „Jeste li prepoznali da još nešto traži od Vas ili samo da ga informišete?“; **Svjedok Hukeljić:** „U tom trenutku, ja sam mislio da traži samo informaciju da li postoji ili ne...“; **PV:** „Ništa drugo?“; **Svjedok Hukeljić:** „Ništa drugo.“

¹⁰² Telefonska komunikacija od 06.01.2016. godine između Dautbašić Bakira i Radončić Fahrudina (**Dautbašić Bakir:** „...Eto gen.je. Bio mi je Z.jo.“; **Radončić Fahrudin:** 'Aha. To me zanima...“; **Dautbašić Bakir:** „Tamo nema ništa zavedeno. Ništa, ništa zavedeno. Ništa.“; **Radončić Fahrudin:** „Dobro.“; **Dautbašić Bakir:** „Tako... To, ovaj... to mi je provjerio, ka'e "Bakire, zavedeno ne'a ništa. Da l' sad neki radi...“; **Radončić Fahrudin:** „Šta znači "nema zavedeno"?“; **Dautbašić Bakir:** „Nema zavedeno...“; **Radončić Fahrudin:** „Ma ja, pa ne mogu oni...“; **Dautbašić Bakir:** „...ni kao prijava, ni kao nalog za istrage. Nema ništa.“)

prijateljsku komunikaciju¹⁰³, nazvao i predložio da se sastanu jer ga interesuje predmet oko Radončić Fahrudina, ali Čampara navodi da ne zna na koji predmet je Hadžijahić mislio, s obzirom da su postojala dva predmeta, jedan ovaj konkretni i drugi – istraga koju vodi on kao tužilac, vezano za ubistvo Delalić Ramiza (predmet „Lutka“)

Tužilaštvo tvrdi da je optuženi Hadžijahić „dogovorio sastanak“ sa ovim tužiocem. Međutim, svjedok Čampara ističe da je prilikom razgovora rekao Hadžijahiću da nema vremena i da ga nazove iduće sedmice, nakon čega jasno navodi da ga Hadžijahić nije više zvao¹⁰⁴.

Tužilaštvo tvrdi da je cilj sastanka bio uticaj na istragu protiv Radončić Fahrudina i dr., koju provodi ovaj tužilac, iako sam tužilac Čampara u svom svjedočenju tvrdi da ne zna na koji predmet je optuženi Hadžijahić Zijad mislio¹⁰⁵.

U odnosu na tvrdnju Tužilaštva, da je Hadžijahić Zijad uspostavio kontakte i sa drugim osobama u pravosudnim institucijama BiH od kojih je tražio informacije o istragama u Tužilaštvu BiH protiv Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene, Sud nalazi da Tužilaštvo u odnosu na ovu tvrdnju nije provelo niti jedan konkretan dokaz, pa Sud može samo konstatovati da je ovaj dio opisa inkriminacije, potpuno proizvoljan.

Tužilaštvo stavlja optuženima na teret da su, pored toga što su prikupljali informacije, na opisani način imali cilj da utiču da se zatvori istraga.

Takva tvrdnja optužbe nema utemeljenje niti u jednom dokazu optužbe.

Iz dokaza se vidi da optuženi Hadžijahić Zijad dobija informacije da nema zaveden predmet u Tužilaštvu BiH¹⁰⁶ i tu informaciju optuženi međusobno razmjenjuju. Komunikacija od

---

¹⁰³ Ispitivanje svjedoka Čampara Dubravka, 02.11.2016. godine: **Svjedok:** "Ja i Hadžijahić Zijad samo imali... ajmo, ne mogu reći često, ali smo imali.. mogu se izraziti tako, redovnu neku komunikaciju, tako, prijateljski."

¹⁰⁴ Ispitivanje svjedoka Čampara Dubravka, 02.11.2016. godine: **Tužilac:** "Dobro. I šta ste vi... kazali gospodinu Radončiću... ovome, gospodinu Zijadu? Da li ste dogovorili sastanak, i ako jeste, za kada ste dogovorili?"; **Svjedok Čampara:** "Nismo dogovorili sastanak. Odnosno, ja sam mu rekao da ne mogu, da imam nekih obaveza, da otvaram neke predmete iz jednog predmeta kcji sam tad radio... ovaj, kodnog naziva „Rez“, i da mi je gužva i da se čujemo iduće sedmice. Mislim, odbio sam taj sastanak..."

Adv. Mulalić: "U tcj zabi.jšci se navodi da ste Vi Zijadu odgovorili da „trenutno nemate vremena za sastanak, te da Vas on zove iduće sedmice“. "; **Svjedok Čampara:** "Da."; **Adv. Mulalić:** "Možete li mi potvrditi da Vas Hadžijahić Zijad..."; **Svjedok Čampara:** "Nije, nije."; **Adv. Mulalić:** "...nije nazvao iduće sedmice?"; **Svjedok Čampara:** "Mogu, nije."; **Adv. Mulalić:** "Da li bi onda bio tačan mcj zaključak da niti je taj sastanak zakazan, niti je održan?"; **Svjedok Čampara:** "Sastanak je, ajmo tako reći, dogovoren ali nije održan. I nije precizirano kad će se desiti. Dakle, to je širi pcjam „iduće sedmice“. Mogao me je znači od ponedjeljka do petka nazvati. Nije me nazvao. Nije me nazvao."

¹⁰⁵ Ispitivanje svjedoka Čampara Dubravka, 02.11.2016. godine: **Svjedok Čampara:** "...Pozvao me je i htio je da se vidimo, vezano za... za razgovor. Interesovalo ga je nešto vezano za jedan predmet."; **Tužilac:** "Možete kazati Sudu kcji predmet?"; **Svjedok Čampara:** "Ja ne znam kcji je to predmet. Dakle ne znam konkretno na kcji predmet je mislio, obzirom da postcje dva predmeta. On je htio da se vidimo vezano za predmet oko... oko Fahrudina Radončića, ali ja ne znam na kcji predmet je mislio."; **Tužilac:** "Dobro..."; **Svjedok Čampara:** "Imaju dva predmeta, jedan vodim ja, a jedan... zbog jednog smo svi ovoje danas. Tako da ne znam na kcji je mislio."

08.01.2016. godine između Radončića i Dautbašića¹⁰⁷, upućuje na zaključak da optuženi još uvijek nemaju informaciju da postoji istraga pred Tužilaštvom BiH, a navedena komunikacija je ostvarena tri dana prije lišenja slobode optuženog Dautbašića. Dovodeći u vezu datum lišenja slobode, kada je jasno da postoji istraga, sa krajnjim datumom perioda inkriminacije po optužbi i to 12.01.2016. godine, Sud primjećuje da se radi o kratkom vremenskom periodu zbog čega, po ocjeni Suda, postoji nizak stepen vjerovatnoće da bi optuženi, u okviru tog vremena, mogli djelovati na način kako im to optužba stavlja na teret.

Ta činjenica, između ostalih, ne ide u prilog tezi optužbe o trgovini uticajem između optuženih, u kojoj trgovini bi, po navodima optužbe, Hadžijahić Zijad zastrašio tužioce i uticao da se zatvori istraga, a zauzvrat da Dautbašić Bakir i Radončić Fahrudin posreduju i utiču da Predsjedništvo BiH imenuje suprugu Hadžijahić Zijada za ambasadoricu BiH u R. Sloveniji ili na neko drugo mjesto u diplomatskim predstavništvima BiH u zapadnoj Evropi.

Nije sporno da su optuženi pričali o imenovanju supruge Hadžijahić Zijada, nije sporno da je ista imenovana za ambasadoricu u R. Sloveniji i da ju je imenovalo Predsjedništvo BiH¹⁰⁸, ali optužba nije dokazala vezu između obećanja imenovanja i samog imenovanja sa, kako navodi optužba, namjerom optuženih, da putem opisanih radnji Hadžijahića, utiču da se zatvori istraga u navedenim predmetima Tužilaštva BiH.

Tema oko izbora ambasadora počinje puno ranije nego što se optuženi počinju raspitivati o postojanju postupka pred Tužilaštvom BiH¹⁰⁹, a važno je istaći da optuženi dobijaju informaciju da nema otvorenog postupka, što proizlazi iz komunikacije od 06.01.2016. godine, kada Dautbašić Bakir obavještava Radončića da mu je Hadžijahić provjerio da u Tužilaštvu nema ništa zavedeno, govoreći: „*nema zavedeno ni kao pr.java ni kao nalog za istrage, nema ništa*“.¹¹⁰

---

¹⁰⁶ Komunikacija ostvarena putem Viber aplikacije od 06.01.2016. godine između Dautbašić Bakira i Hadžijahić Zijada (**Hadžijahić Zijad**: „*Javili mi iz tužilaštva da nemaju nikakve veze sa tvčjim sumr.jama*“)

¹⁰⁷ Telefonska komunikacija od 08.01.2016. godine između Dautbašić Bakira i Radončić Fahrudina (**Dautbašić Bakir**: „...Bio sam sa Zijom, Zijo Vas je maksuz poselamio. Im'o je on opet juče neki razgovor...“; **Radončić Fahrudin**: „*Šta kaže gen.je?*“; **Bakir Dautbašić**: „*Pa kaž... ono... "Što s' tiče ovoga", ka'e, "zaborav'te, to je p..... dim...*“)

¹⁰⁸ DT-104– Dopis Predsjedništva BiH, upućen Tužilaštvu BiH, broj: 03-13-2-118-3/16 od 28.01.2016. godine; **DT-104.1** – Prijedlog Izetbegović Bakira od 11.01.2016. godine; **DT-104.2** – Prijedlog odluke o imenovanju ambasadorice Bosne i Hercegovine u Republici Sloveniji; **DT-104.3** – CV Hadžijahić Nermane; **DT-104.4** – Izvod iz stenograma 18. redovne sjednice Predsjedništva BiH od 12.01.2016. godine; **DT-104.5** – Izvod iz zapisnika 18. redovne sjednice Predsjedništva BiH od 12.01.2016. godine; **DT-104.6** – Odluka o postupku imenovanja ambasadora i drugih međunarodnih predstavnika BiH - Službeni glasnik BiH, br. 30/13

¹⁰⁹ SMS komunikacija od 21.12.2015. godine, ostvarena između Dautbašić Bakira i Hadžijahić Zijada (**Dautbašić Bakir**: „*U Beču, vraćam se sutra ako Bog da. Pričao sam se šefom malo oko Nerice, neke buduće akc.je. Saglasan je.*“)

¹¹⁰ Telefonska komunikacija od 06.01.2016. godine između Dautbašić Bakira i Radončić Fahrudina (**Dautbašić Bakir**: „...*Eto gen.je. Bio mi je Zjo.*“; **Radončić Fahrudin**: „*Aha. To me zanima...*“; **Dautbašić**

Krivično djelo Ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. KZ BiH čini onaj ko koristi fizičku silu, prijetnju ili zastrašivanje kako bi spriječio sudiju, tužitelja ili službenu osobu organa za provođenje zakona da vrše službenu dužnost u vezi sa krivičnim postupkom koji se vodi po zakonu BiH.

U konkretnom slučaju, optužba optuženim Radončić Fahrudinu, Dautbašić Bakiru i Hadžijahić Zijadu, stavlja na teret ovo djelo u pokušaju, i da su ga učinili na način da su pokušali zastrašiti tužioce koji postupaju u navedenim predmetima, u cilju da se utiče da se zatvori istraga.

Sud je naprijed objasnio kontakte sa tužiocima i njihovu ulogu, iz kojeg proizlazi da tužilac Hukeljić uopšte ne radi ni na jednom predmetu, a tužilac Čampara ne zna o kojem konkretno predmetu protiv Radončića se Hadžijahić htio informisati. Nema niti jedne naznake zastrašivanja, a posebno nema dokaza da su optuženi imali cilj da se utiče na zatvaranje istrage, s obzirom da u momentu kad je optuženi Hadžijahić ostvario kontakte sa svjedocima Hukeljićem i Čamparom, optuženi nemaju podatak da se istraga uopšte vodi, što je logičan uslov da bi uopšte i pokušali uticati da se ista zatvori. Nema ni pokušaja ovog djela, jer za pokušaj su potrebni neki osnovni elementi, započinjanje radnje izvršenja i dr., koji elementi se u radnjama optuženih nisu stekli.

Krivično djelo Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem i krivično djelo Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem, mogu se učiniti na razne načine, opisane u zakonskoj definiciji, a radnje u oba slučaja moraju biti upravljene u cilju da službena osoba izvrši ili ne izvrši službenu ili drugu radnju.

U konkretnom slučaju optužba optuženim Radončić Fahrudinu, Dautbašić Bakiru i Hadžijahić Zijadu stavlja na teret da su zajedničkim djelovanjem, međusobno povezanim dogovorima, radnjama svih članova grupe, primanjem i davanjem nagrade ili drugih oblika koristi za trgovinu uticajem – uticali na imenovanje ambasadora BiH u R. Sloveniji, uticajem na osobe ovlaštene za imenovanje ambasadora BiH.

Nema temelja u dokazima optužbe za ovakvu tvrdnju. Nema dokaza da je primljena ili data nagrada ili drugi oblik koristi. Nema dokaza da je bilo ko od optuženih, iz navedenih razloga i opisanog cilja, uticao na imenovanje Hadžijahić Nermane za ambasadoricu BiH u R. Sloveniji.

Tužilaštvo u opisu inkriminacije navodi da je Radončić pregovarao sa članom Predsjedništva BiH, te onda predložio imenovanje supruge Hadžijahića. To nije ni sporno. Iz dokaza kako optužbe, tako i odbrane proizlazi da su Radončić Fahrudin i član

---

Bakir: "Tamo nema ništa zavedeno. Ništa, ništa zavedeno. Ništa."; **Radončić Fahrudin:** "Dobro."; **Dautbašić Bakir:** "Tako... To, ovaj... to mi je provjerio, ka'e "Bakire, zavedeno ne'a ništa. Da l' sad neki radi..."; **Radončić Fahrudin:** "Šta znači "nema zavedeno"?"; **Dautbašić Bakir:** "Nema zavedeno..."; **Radončić Fahrudin:** "Ma ja, pa ne mogu oni..."; **Dautbašić Bakir:** "...ni kao pr.java, ni kao nalog za istrage. Nema ništa.")

Predsjedništva BiH, Izetbegović Bakir o tome razgovarali u okviru svoje poslovne saradnje, i da su dogovorili podjelu pozicija: načelnika općine i ambasadora u R. Sloveniji.

Nema dokaza da je neko od optuženih, posredovao i uticao na Predsjedništvo BiH, odnosno na članove Predsjedništva, da imenuje za ambasadoricu suprugu Hadžijahić Zijada. Tužilaštvo nije ni provodilo konkretne dokaze u tom pravcu.

U konkretnom slučaju svoje tvrdnje Tužilaštvo zasniva na pretpostavkama. Iz kontakata Dautbašića i Radončića, evidentno je da govore o tome da bi supruga Hadžijahić Zijada bila referentna osoba za poziciju ambasadora¹¹¹.

Telefonski kontakti Radončić Fahrudina sa članom Predsjedništva BiH, Izetbegović Bakirom, govore o činjenici da dogovaraju imenovanja na određene pozicije, kojom prilikom član Predsjedništva Izetbegović Bakir obavještava Radončića da „*Koldžo ostaje načelnik*“, i istovremeno predlaže da Radončić za poziciju ambasadora BiH u Sloveniji predloži neku referentnu osobu¹¹², što je ovaj i učinio, nakon čega je Hadžijahić Nermana i imenovana na tu poziciju.

Iz takve komunikacije se ne vidi nikakav uticaj, niti posredovanje u smislu u kojem tvrdi optužba.

Nesporno je da je Hadžijahić Nermana lično predala svoj CV u kabinet Radončića i to administrativnom radniku, Halilović Azri. Halilović Azra je saslušana kao svjedok po prijedlogu odbrane, kojom prilikom je detaljno opisala dešavanja oko dolaska Hadžijahić Nermane i predaje CV-a¹¹³. Tako je svjedok navela da je Hadžijahić Nermana došla u njenu kancelariju, koja se nalazi na 30-tom spratu zgrade Avaz Twist Tower, početkom mjeseca januara 2016. godine (najvjerovatnije 11-og) radi predaje CV-a, te da je njen ukupan boravak u kancelariji svjedoka Halilović trajao oko 1 minut.

Tužilaštvo je, pokušavajući osporiti kredibilitet svjedoka Halilović Azre, kao dokaz uložilo tabelarni prikaz prisustva određenih lica ročištima u ovom postupku (DT-139, sa podbrojevima)¹¹⁴, iz kojeg je vidljivo, između ostalog, da je svjedok Halilović dva puta

---

¹¹¹ Telefonska komunikacija od 08.01.2016. godine između Dautbašić Bakira i Radončić Fahrudina (**Radončić Fahrudin**: "...on kaže da mogu da mu predložim referentu osobu. Mislim da je ta žena vrlo referentna"; **Dautbašić Bakir**: "Žena više nego, mislim ono, ne može biti referentn.ja, bila generalni konzul, sad se vratila pr.je godinu dana iz Milana. Mislim, ne može biti referentn.ja."; **Radončić Fahrudin**: "Rek'o sam mu ja to, gledat' ću ja da to bude kompatibilna osoba između SDA i SBB, im'o sam namjeru....")

¹¹² SMS komunikacija od 08.01.2016. godine između Izetbegović Bakira i Radončić Fahrudina

¹¹³ Ispitivanje svjedoka Halilović Azre, nastavak glavnog pretresa 20.12.2017. godine.

¹¹⁴ **DT-139** - Dopis Suda Bosne i Hercegovine Tužilaštvu BiH o dostavljanju podataka: S1 2 K 020433 16 K od 04.12.2017. godine, **DT-139.1** – Dopis Generalnog sekretara Suda BiH, broj: Su: 03-I-1-1733/17 od 04.12.2017. godine, **DT-139.2**– Tabelarni prikaz prisustva traženih lica na ročištima, u predmetu broj: S1 2 K 020433 16 K, u periodu od 30.03.2016. godine do 02.11.2017. godine

prisustvovala ročištima u ovom postupku (u dane 30.03.2016. godine i 13.04.2016. godine). Sud navod Tužilaštva, da je iskaz svjedoka na ovaj način kontaminiran, nalazi paušalnim i neutemeljenim, imajući u vidu da iz pomenutog dokaza proizlazi da je Halilović Azra ukupno dva puta prisustvovala suđenjima kao javnost, zatim činjenicu da je prije saslušanja upozorena na posljedice davanja lažnog iskaza, nakon čega je položila i zakletvu, a pogotovo imajući u vidu da je tačnost njenog iskaza u ovom dijelu u potpunosti potvrđena materijalnim dokazom provedenom na ove okolnosti, snimku nadzornih kamera u Avaz Twist Tower-u.

Nesporno je da je Radončić imao namjeru primiti Hadžijahić Nermanu na razgovor, u vrijeme kada ona treba donijeti svoj CV, te da je o tome razgovarao sa optuženim Dautbašićem¹¹⁵, ali je u to vrijeme Radončić imao drugi dogovoren sastanak kojem je dao prioritet, što se može zaključiti iz razgovora optuženog Radončića sa Čibukčić Fuadom¹¹⁶ i pregleda snimka nadzornih kamera u Avaz Twist Tower-u¹¹⁷. Iz razgovora Radončića sa Dautbašićem proizlazi da optuženi Radončić nije posebno zainteresovan da sa Hadžijahić Nermanom dođe na razgovor i njen suprug Hadžijahić Zijad, naprotiv, na izravan upit Dautbašića hoće li reći Nermani „*da dođe sa Zijom*“, Radončić govori: „*kako god hoće, može i sama, šta će jcj Zijo, da ne ispadne da čovjeka vežemo za rju*“¹¹⁸

Navedene činjenice, između ostalog, ne podržavaju tezu Tužilaštva da su optuženi, a posebno optuženi Radončić, stvarali atmosferu u kojoj bi poduzimali mjere i radnje sa ciljem realizacije prethodno dogovorenog plana.

Odbrana četvrtooptuženog je na glavnom pretresu provela materijalni dokaz: - Račun broj: 16-314-000 005, vezan za kupovinu putničkog motornog vozila, od 04.01.2016. godine (OIV-1), a na okolnost provedenog dokaza optužbe, poruke upućene od strane optuženog Dautbašić Bakira, optuženom Hadžijahić Zijadu (dio dokaza DT-87¹¹⁹) "*Biće danas tokom dana*".

---

¹¹⁵ Telefonska komunikacija od 08.01.2016.godine između Bakira Dautbašića i Fahrudina Radončića (**Bakir Dautbašić:** "*...Zvala žena, čeka samo u ponedjeljak termin, da dođe do Vas.*"; **Fahrudin Radončić:** "*A super, odmah u ponedjeljak neka dođe u 10 ili 9, kad hoće...*")

¹¹⁶ Telefonska komunikacija od 14.01.2016.godine između Fahrudina Radončića i Fuada Čibukčića (**Fuad Čibukčić:** "*Vidio sam da je žena došla i stajala u hodniku i dala CV sekretarici, jer ste bili zauzeti, niste mogli ženu da primite uopšte.*")

¹¹⁷ DT-138 - Izvještaj o vještačenju dokaznog materijala, Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: I-16-10/2-04-1-419-1595/12 od 21.07.2016. godine, Optički medij, na kojem se nalaze rezultati vještačenja;

¹¹⁸ Telefonska komunikacija od 08.01.2016. godine između Dautbašić Bakira i Radončić Fahrudina

¹¹⁹ **DT-87** - Dopis Federalne uprave policije, broj: 09-18/1-04-5-236 od 18.01.2016. godine, upućen Tužilaštvu BiH, **DT-87.1** – Nalaz vještačenja mobilnih telefonskih aparata i SIM kartica privremeno oduzetih od osumnjičenih Dautbašić Bakira i Šahman Bilsene, izvršenog od strane Centra za forenzička ispitivanja, vještačenja i istraživanja, pod brojem: 09-18/1-04-5-236 od 18.01.2016. godine, **DT-87.2** - Redigovani dio Nalaza vještačenja

Prilikom prezentovanja navedene poruke¹²⁰, Tužilaštvo nije jasno naznačilo na koji se konkretno navod iz optužnog akta ista odnosi, ali je evidentno da je dokaz proveden na okolnost dokazivanja navoda tačke 1.2 optužnice.

Odbrana je kao odgovor na provedeni dokaz, odnosno poruku "*Biće danas tokom dana*", tvrdila da se ista odnosi na registraciju motornog vozila.

Sud je analizirao navedenu komunikaciju u cilju kako ocjene da li ista potvrđuje tezu optužbe, tako i provjere navoda odbrane. Evidentno je da je navedena poruka upućena je od strane optuženog Dautbašića optuženom Hadžijahiću, u 8 sati, 35 minuta i 4 sekunde. Toj poruci prethodila je poruka optuženog Hadžijahić Zijada (upućena optuženom Dautbašiću) sadržaja: "*Druže trebale bi mi biografiju tvocju i Jusica*", upućena u 8 sati, 34 minute i 31 sekundu. Vremenski razmak između te dvije poruke je 33 sekunde i između nije bilo drugih poruka ni kontakata. Zbog tako kratkog vremenskog razmaka u kojem su citirane poruke razmjenjene, i činjenice da su uslijedile jedna iza druge, logično je da su iste vezane, odnosno da je poruka "*Biće danas tokom dana*", vezana za molbu optuženog Hadžijahića, optuženom Dautbašiću, za dostavu pomenutih biografija.

Navedene činjenice ne podržavaju tezu odbrane da se konkretna komunikacija odnosi na razgovor o registraciji vozila, iako nije sporno da su optuženi u ranijim komunikacijama svakako razgovarali na temu automobila/registracije¹²¹.

Dakle, navedenom komunikacijom optužba nije dokazala niti jedan navod u vezi sa ovom tačkom optuženja, jer razgovor oko dostavljanja biografija nema elemente protivpravnosti, niti je navedeni materijalni dokaz odbrane (OIV-1) od odlučujućeg značaja za dokazivanje, odnosno opovrgavanje navoda iz optužnog akta.

Optužba nije dokazala da su optuženi Radončić Fahrudin, Dautbašić Bakir i Hadžijahić Zijad počinili radnje iz činjeničnog opisa optužnice pod tačkom 1.2., a samim tim, nije dokazala da su isti optuženi počinili krivična djela Ometanje rada pravosuđa, Primanje djela primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem i krivično djelo Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem.

---

¹²⁰ Nastavak glavnog pretresa, 07.12.2016. godine

¹²¹ Telefonska komunikacija od 05.01.2016. godine između Hadžijahić Zijada i Dautbašić Bakira (**Hadžijahić Zijad:** "*Dobro, drugo pitanje - prebačeni su mi dokumenti u PU Centar, saobraćajna, imaš li koga?*"; **Dautbašić Bakir:** "*Imam*"; **Hadžijahić Zijad:** "*Hajd vidi*"; **Dautbašić Bakir:** "*De mi samo na Viber pošajji ime prezime auto i to.*"; **Hadžijahić Zijad:** "*BSO i to je to.*"; " **Dautbašić Bakir:** "*Treba mi marka auta i to*"; " **Hadžijahić Zijad:** "*Tuscon Hyundai*"...)

Telefonska komunikacija od 05.01.2016. godine između Hadžijahić Zijada i Dautbašić Bakira (**Hadžijahić Zijad:** "*Aha, popisali tablice, onda u kolonu*"; **Dautbašić Bakir:** "*Dobro sad, sad su nove tablice, sve novo*"; **Hadžijahić Zijad:** "*Ma ja, nemcj me pitati kcji je broj, nisam znao ni na onim starim*"; **Dautbašić Bakir:** "*(Sm.jeh)*"; **Hadžijahić Zijad:** "*Fala*".)

Obzirom da Sud nije vezan pravnom kvalifikacijom iz optužnice, potrebno je naglasiti da iz dokaza Tužilaštva, a u vezi sa činjeničnim opisom ove tačke optuženja, Sud nije našao ni obilježja nekog drugačijeg, srodnog krivičnog djela određenog zakonom.

10. Odluka o imovinskopravnom zahtjevu

Član 198. stav 3. ZKP BiH propisuje da će, kada Sud donese presudu kojom se optuženi oslobađa optužbe ili kojom se optužba odbija ili kad rješenjem obustavi krivični postupak, uputiti će oštećenog da imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parničnom postupku.

Imajući u vidu navedeno, Sud je oštećenu Sarić Azru, uputio da svoj imovinskopravni zahtjev, zaprimljen u Sudu dana 13.09.2016. godine, ostvari u parničnom postupku kod nadležnog Suda.

11. Odluka o troškovima krivičnog postupka

Član 189. stav 1. ZKP BiH propisuje da će se u slučaju kada Sud donese presudu kojom se optuženi oslobađa optužbe, izreći u presudi da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava. Imajući u vidu da je Sud donio odluku kojom je optužene oslobodio od optužbe, primjenom navedene odredbe troškovi krivičnog postupka iz člana 185. stav 2. tačka a) do f) ZKP BiH, kao i nužni izdaci optuženih i nužni izdaci i nagrada branilaca padaju na teret budžetskih sredstava.

Zapisničar

Ilvana Hadžić

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
S U D I J A**

Hasija Mašović

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dozvoljena je žalba vijeću Apelacionog odjeljenja Suda u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema pismenog otpravka presude.